

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmickowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Poznań, sobota dnia 27 kwietnia 1935

Rok 30

Nr. 194 Wydanie P

Poznań, 26 kwietnia.

Czy trzeba pełnomocnictw?

Z chwilą ogłoszenia i wejścia w życie nowej konstytucji wygasła ustawa o tegorocznych pełnomocnictwach. Była ona tak sformułowana, że Prezydent Rzeczypospolitej może wydawać rozporządzenia z mocą ustawy najdalej do zebrania się Sejmu na nową sesję zwyczajną, a zatem przewidywała i wcześniejszy termin wygaśnięcia pełnomocnictw. W oficjalnym uzasadnieniu projektu tej ustawy powiedziano wyraźnie, że tym wcześniejszym terminem będzie wejście w życie nowej konstytucji.

Dziwiono się tej skrupulatności prawnej, ponieważ wejście w życie nowej konstytucji nie „gasi” wcale wszystkich ustaw, wydanych na podstawie starej, a zatem także i ustawa o pełnomocnictwach mogłaby obowiązywać pomimo zniknięcia podstawy, na której była oparta. Dopiero jednak bliższe zaznajomienie się z tekstem nowej konstytucji wyjaśnia tę sprawę. Okazuje się mianowicie, że przy odpowiedniej interpretacji ustawa o pełnomocnictwach jest poprostu niepotrzebna, ponieważ Prezydent Rzeczypospolitej otrzymuje z mocy samej konstytucji bardzo rozległą władzę ustawodawczą.

Zasadnicze przepisy o władzy ustawodawczej Prezydenta brzmią w nowej konstytucji podobnie jak w starej. Mianowicie według art. 54 Prezydent może wydawać dekrety z mocą ustawy w dwóch wypadkach:

1) Gdy go do tego upoważni ustawa (a więc pełnomocnictwa, które — jak dotychczas — nie mogą obejmować zmiany konstytucji).

2) Gdy Sejm jest rozwiązany. W tym wypadku ograniczenia dotyczą prócz zmiany konstytucji także: ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu, budżetu, nakładania podatków i ustanawiania monopoli, systemu monetarnego, zaciągania pożyczek państwowych, oraz zbywania i obciążania nieruchomości majątku państwowego, oszacowanego na kwotę ponad 100.000 zł.

Wobec takiego przepisu nowej konstytucji i wygaśnięcia ustawy o pełnomocnictwach rząd nie miałby prawa korzystać z dekretów Prezydenta aż do rozwiązania obecnego Sejmu, a nawet wtedy byłby w tem prawie poważnie ograniczony.

Ale nowa konstytucja zawiera jeszcze dodatkowe postanowienia, które rozszerzają bardzo ramy władzy ustawodawczej Prezydenta, zawarte w art. 54. Mianowicie następny zaraz artykuł 55 mówi, że „dekrety, dotyczące organizacji rządu, zwierzchnictwa sił zbrojnych oraz organizacji rządowej, mogą być wydawane w każdym czasie, a zmieniane lub uchylane tylko przez takie dekrety Prezydenta Rzeczypospolitej”. Jest to wyraźne ograniczenie władzy ustawodawczej Sejmu i Senatu w najważniejszych sprawach państwowych.

Wspaniałe uroczystości w Lourdes

Potężna manifestacja katolicka z okazji zamknięcia Roku Jubileuszowego — Znaczenie przyjazdu ks. kard. Pacelli'ego — Przemówienie Ojca św.

Warszawa. (Tel. wł.) Wczoraj rozpoczęło się w Lourdes trzydniowe uroczystości uświetnione wizytą kard. Pacelli'ego.

Polityczne sfery francuskie przywiązują do tej wizyty wielką wagę, chociaż formalnie podróż ma charakter religijny. Jednak opinia publiczna uważa, że ta niepowszednia manifestacja nie pozostanie bez głębszego wpływu na kształtowanie się wewnętrznych stosunków politycznych we Francji. Jest to pierwsza wizyta sekretarza stanu papieskiego we Francji od roku 1802. Kard. Pacelli został powitany uroczysto na granicy przez min. Marina, który wystosował następnie bardzo serdeczny telegram w imieniu rządu francuskiego do Mussoliniego.

W Paryżu przypuszczają, że rezultatem tych odwiedzin będzie likwidacja t.zw. systemu Arystydesa Brianda, którego wewnętrzna taktyka polegała na stworzeniu secesji w francuskim świecie katolickim, co pociągnęło za sobą głównie rozczłonkowanie i nieporozumienia wśród ugrupowań politycznych, umiarkowanych oraz pravicowych. Wskutek tej umiarkowanej strategii „Action Française” znalazła się na indeksie Watykanu, a jednocześnie znaczny odłam katolików przeszedł na drogę pacyfizmu i daleko idących ustępstw kompromisowych w polityce zagranicznej w sprawach obrony narodowej.

W Lourdes bawią również — jak donosi „Kurier Warszawski” — arcybiskup Jabrzykowski z Wilna, biskup sufragan wileński Michalkiewicz, biskup podlaski — Przeździecki. Kard. Pacelli po przyjeździe odbył przed dworcem rewję pułku, poczem złożył ukłon przed sztandarem wśród entuzjastycznych okrzyków zebranych tłumów.

O godz. 15 rozpoczęły się nabożeństwa, które będą trwały do niedzieli rano. Ostatnie nabożeństwo odprawi Pacelli. Podczas tych 3 dni będzie odprawionych 140 mszy.

Na zakończenie uroczystości prze-

mówi przez radjo Papież. Ojciec św. udzieli ze swej biblioteki prywatnej błogosławieństwa rzeszom zebranim w Lourdes. Błogosławieństwo to przekazane będzie na fali 50,26 o godzinie 16,30.

Następnie, o godz. 17,30 Papież będzie do bazyliki św. Piotra dla wzię-

cia udziału w godzinnej adoracji, podczas której kard. Laurenti wygłosi odpowiednie kazanie uzupełnione modłami i śpiewem hymnów. Po adoracji Ojciec św. udzieli ponownego błogosławieństwa. I ta część uroczystości transmitowana będzie również drogą radjową na tej samej fali.

Dążenia greckich monarchistów

Londyn. (PAT.) Dzienniki angielskie podają sensacyjną pogłoskę z Paryża, jakoby b. król grecki Jerzy zgodził się powrócić na tron grecki. Wezwanie do powrotu miało być rzekomo wystosowane po tajnym zgromadzeniu monarchistów greckich w Paryżu. Król, któremu zakomunikowano uchwałę zebrania, miał ustosunkować się do niej przychylnie.

B. król grecki, który stale mieszka w Anglii, powraca dziś do Londynu. Po jego powrocie wyjaśni się ostatecznie, czy wiadomości z Paryża są prawdziwe. W kołach politycznych W. Brytanii odnośną się do nich z dużym sceptycyzmem. Podkreślają, że b. król Jerzy przyjąłby tylko formalne i legalne wezwanie narodu, wyrażone

przez rząd i ciała prawodawcze Grecji.

Londyn. (PAT.) Jedną z wybitnych osobistości, pozostającą w ścisłym kontakcie z kołami rojalistów greckich, oświadczyła przedstawicielowi Reutera, iż wczoraj rzeczywiście odbyło się zebranie rojalistów w Paryżu. Pogłoski o tem zebraniu i powziętych na niem uchwałach przedostały się zresztą do prasy. B. król Jerzy nie wiedział jednak ani o samym zebraniu, ani o powziętych na niem uchwałach.

B. król Jerzy kategorycznie oświadczył przedstawicielom Reutera, iż nie otrzymał żadnego wezwania do powrotu do Grecji i nie wyraził swej zgody.

Rozmowy na temat zbrojeń morskich

Dzienniki włoskie o zaproszeniu Niemiec do Londynu

Rzym. (PAT.) „Messagero” omawiając w korespondencji z Anglii fakt zaproszenia Niemiec do Londynu na rozmowy, dotyczące morskiej floty wojennej, zauważa, że wiadomość ta wywołała pewną niespodziankę.

Po raz pierwszy od czasu zakończenia wojny Niemcy wezmą udział w rokowaniach na temat morskiej floty wojennej. Zbliżające się rozmowy będą miały zapewne na celu przygotowanie specjalnej konferencji międzynarodowej z udziałem Niemiec, która odbyłaby się po zapowiedzianej na rok bie-

żący naradzie pięciu mocarstw morskich, a mianowicie: Anglii, Francji, Włoch, Japonji i St. Zjednoczonych. Ponadto „Messagero” przewiduje, że w toku zbliżających się rozmów, rząd angielski bronić będzie poglądu, iż Rzesza nie potrzebuje posiadać więcej floty, niż przewidzianej w traktacie wersalskim oraz, że przekroczenie tych ram wzbudziłoby podejrzenie, że Niemcy posiadają agresywne zamiary.

„Lavoro Fascista” zwraca uwagę, że uzyskanie przez Niemcy 35 proc. tonażu floty brytyjskiej stworzyłoby nową sytuację na morzu Północnym i Bałtykiem, ponieważ flota angielska rozproszona jest po całym świecie. Dlatego też należy przypuszczać, że w toku narad londyńskich podda się gruntownej krytyce nowe żądania Niemiec, zwłaszcza, że ustaliły już na rok 1935/36 program morski, przewidujący budowę wszystkich jednostek, nie wyłączając łodzi podwodnych, które były przez traktat wersalski zabronione.

1 maja w Gdańsku

Gdańsk. (Tel. wł.) Prasa, rzekomo na liczne zapytania, wyjaśnia, że dzień pierwszy maja należy w Gdańsku bezwzględnie do świąt urzędowych.

Wydział propagandy senatu wydał do ludności odpowiednią odezwę, nawołującą do godnego uczczenia „dnia pracy”. Również wszystkie urzędy gdańskie zapowiadają, że w dniu tym będzie się świętować. Zatem wszystko, co obowiązuje w Rzeszy — obowiązuje też i w Gdańsku. (p)

Katastrofa kolejowa

Paryż. (Tel. wł.) Według doniesień z Madrytu wykoleił się pociąg osobowy zdążający z Bilbao. Dwie osoby zostały zabite, 9 ciężko rannych.

Sprawy te są w zacytowanym artykule przynajmniej dość wyraźnie wymienione. Natomiast następny z kolei art. 56 zawiera tak szerokie, a przytem niejasne upoważnienie Prezydenta do wydawania dekretów, że przy odpowiedniej interpretacji może ono zamieścić się w nieustające źródło pełnomocnictw. Postanowienie to brzmi, jak następuje:

„Ileokroć konstytucja lub ustawy dla unormowania poszczególnej dziedziny z zakresu ustawodawstwa wymagają ustawy, dziedzina ta może być unormowana również dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej, wydanym w warunkach konstytucji oznaczonych.”

„Również” znaczy tutaj tyle, że to „normowanie” może odbywać się w zasadzie przez ustawy lub przez dekrety, w praktyce zaś częściej przez dekrety, choćby ze względu na zredukowanie do trzech miesięcy zwyczajnej sesji sejmowej.

„Ileokroć” nadaje temu przepisowi bardzo elastyczne i luzowe znaczenie zwłaszcza w początkowym okresie obo-

wiązania nowej konstytucji, kiedy wiele dawnych ustaw można uznać za „wymagające unormowania”.

Co znaczy końcowe zdanie: „wydanym w warunkach konstytucji oznaczonych”? Zapewne nie będzie ono interpretowane w ten sposób, że to dekretowanie musi być oparte na każdorazowo udzielanych pełnomocnictwach, bo wobec brzmienia art. 54 cały ten przepis art. 56 byłby zbyteczny. Raczej należy przypuszczać, że mamy tu do czynienia z generalnym pełnomocnictwem, zależnym tylko od uznania przez rząd, czy konstytucja i ustawy wymagają unormowania pewnych dziedzin ustawodawstwa, czy nie.

Nowa konstytucja zawiera wiele przepisów tak ogólnikowych i niejasnych, że dopiero praktyka odkryje ich właściwe znaczenie. Z tej praktyki przekonamy się dopiero, jaka będzie istotna władza ustawodawcza Sejmu, wybranego według nowych pomysłów ordynacyjnych, względnie starych metod wyborczych.

M. K.

„Pokój, Niemcy i Stresa“

Znamienny artykuł MacDonalda — Prysłę jego złudzenia co do intencji Rzeszy — Zadowolenie prasy francuskiej

Londyn. (PAT.) W piątkowym wydaniu dwutygodnika „News Letters” pojawił się artykuł MacDonalda p. t.: „Pokój, Niemcy i Stresa“.

MacDonald na wstępie zaznacza, że zawsze był zdania, iż Niemcom tak samo, jak każdemu innemu narodowi nie można nic narzucić siłą. Obecnie jednak postąpił w taki sposób, że zniszczył poczucie wzajemnego zaufania w Europie. Rzesza domaga się takich sił zbrojnych dla siebie, które większość państw w Europie zdaje na ich łaskę.

Autora nie przekonywuje argumentem, że stan zbrojeń, którego Rzesza żąda, ma jej zapewnić tylko bezpieczeństwo i obronę honoru. Niemcy były najbardziej bezpiecznym państwem w całej Europie dopóki same nie wywołały przeciw sobie podejrzeń i obaw. Naród niemiecki, który wierzy opowiadaniom o okrążaniu go, musi zdać sobie sprawę z tego, że podjęta ostatnio polityka zmierzająca do ekspansji wojskowej, do lotnictwa równego brytyjskiemu, do floty równej francuskiej, a wyższej od włoskiej — musi wywołać obawy i niepokój w umysłach każdego państwa, przeciwko któremu Rzesza mogłaby się zwrócić.

„Moje pierwsze poważne wątpliwości co do dyplomacji Niemiec — pisze MacDonald — powstały wówczas, gdy Rzesza opuściła Ligę Narodów dla powodów, których nigdy nie byłem w stanie zrozumieć. Przez taką taktykę bardzo wielu przyjaciół pogroziła ona w wątpliwości co do swoich ostatecznych zamiarów. Niemcy poszły własną drogą nie licząc się z konsekwencjami i to bardzo im zaszkodziło. Nie zyskały na honorze, nie zdobyły też tej sympatii, do której zmierzały.

„Drzwi dla honorowego porozumienia są wciąż jeszcze otwarte i nikt inny tylko same Niemcy mogą je zatrzasnąć. Stresa stwierdziła to jasno. Czy rząd berliński zechce dowieść pokojowych zamiarów, oświadczając natychmiast swoją gotowość do wzięcia udziału w urzeczywistnieniu postanowień Stresy?”

Paryż. (Tel. wł.) Cała prasa z dużym zadowoleniem i bardzo obszernie omawia artykuł premiera MacDonalda w półurzędowym organie angielskiej partii pracy „News Letter”. Wszystkie dzienniki zgodnie dopatrują się w wywodach premiera zmiany brytyjskich poglądów.

„Le Jour” podkreśla, że MacDonald sprawie pokoju oddaje nową wielką przysługę, trwając mimo głosów krytyki przy polityce Stresy.

Wiadomości

Dnia 27 kwietnia na Kapitolu w Rzymie nastąpi inauguracyjny prac kongresu Międzynarodowej Konfederacji Studentów (C. I. E.). Do Konfederacji należą przedstawiciele studentów wszystkich krajów Europy. Kongres potrwa do 1 maja.

Z Kowna donoszą, że w połowie sierpnia odbędzie się tam światowy zjazd Litwinów, nad którym protektorat objął prezydent Smetona. 6-dniowy program zjazdu przewiduje również „igrzyska Litwinów”, wystawę sztuki i prasy, oraz zwiedzanie ciekawszych miejscowości.

Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Moskwy, że za zgodą rządu sowieckiego zburzony został w Kijowie klasztor św. Michała. Na miejscu klasztoru stanie wielki gmach centralnego komitetu komunistycznej partii Ukrainy.

Organ mniejszości litewskiej w Prusach Wschodnich narzeka na wzrost uciśku tej mniejszości przez władze niemieckie po wyroku kłajpedzkim. M. in. księża otrzymali rzekomo rozkaz, by nie udzielać redakcji wiadomości kościelnych, które dotychczas były stale zamieszczane na łamach dziennika. Na zlecenie władze została zamknięta czytelnia litewska w Tyłży. Coraz częściej niewykręci sprawcy niszczą szyldy w sklepach litewskich.

Cziang-Kai-Szek, kierujący operacjami przeciw komunistom, nagle poważnie zachorował w Kui-Yang. Przyczyną choroby naczelnego wodza armii nankińskiej jest rzekome przemęczenie. Z Czun-King sprawozdano samolotem lekarzy cudzoziemców.

przededniu konferencji naddunajskiej przestrzega on Niemcy, że uchwały narad w Stresie będą zrealizowane z Rzeszą lub bez niej. Ta stanowczość MacDonalda w chwili obecnej jest bardzo wskazana.

Ataki brytyjskiej opozycji — Stanowisko sfer rządowych

Londyn. (PAT.) Artykuł MacDonalda wywołał wielkie wrażenie w angielskich kołach politycznych. Wśród opozycji podniosły się ostre głosy krytyki. Przywódca Labour Party Lansbury oświadczył: „Bardzo żałuję, że angielski premier napisał tego rodzaju artykuł. Są chwile, w których należy antagonizmy osłabiać, a nie podsycać. Stanowisko zajęte przez MacDonalda nie pomoże do wyjaśnienia sytuacji“.

Prasa opozycyjna jak „Daily Herald” i „New Chronicle” również atakują premiera. „Daily Herald” nazywając wynurzenia MacDonalda nieobliczalnymi zapytuje w jakim stosunku autorytet gabinetu pokrywa poglądy, wyrażone przez MacDonalda.

Natomiast prasa zbliżona do rządu narodowego, jak „Daily Telegraph” w następujący sposób omawia stanowisko zajęte przez premiera.

Podobne zdania wypowiadają „Figaro” i „Ere Nouvelle”. Hervé w „Victoire” stwierdza, że nowe Niemcy „wciągają buty cesarstwa” i zaczynają zagrażać sąsiadom.

Podobne zdania wypowiadają „Figaro” i „Ere Nouvelle”

„Sprawie pokoju — pisze dziennik — najlepiej czasami służy całkowita szczerność. Słowa MacDonalda dla dzieła pokoju są znamienne, ale reprezentują one w istocie sposób myślenia każdego rządu w Europie z wyjątkiem brytyjskiego.

„Daily Telegraph” nawołuje następnie rząd do podjęcia rozbudowy zbrojeń powietrznych. Na poparcie słuszności swego stanowiska zwraca uwagę na informacje dyplomatycznego korespondenta, który w długim wywodzie wskazuje na doskonałość techniczną niemieckich samolotów bombowych, stwierdzając przewagę Rzeszy nad siłami obronnymi wysp brytyjskich w stosunku 2:1. Konkluzja zmierza do tego, że W. Brytania nie jest w stanie bronić się sama w powietrzu i że pomoc Francji jest dla niej konieczna.

Groźne pożary lasów w Ameryce

Paryż. (Tel. wł.) Z Nowego Jorku donoszą o kilku wielkich pożarach lasów.

Na Long Island spłonął las wielkości 65 kilometrów kwadratowych. W kilku miejscach zagrożone są domy i wille, ponieważ pożar z powodu wiatru sroży się dalej.

W pobliżu Hammonton w New Jersey pożar przybrał tak wielkie rozmiary, że ogień przerzucił się przez rzekę 30 metrów szerokości, zagrażając lotnisku.

Koło Atlantic City płoną wielkie połacie lasów na szerokości 16 klm.

O „Protokoły mędrców Sjonu”

Bern. (PAT.) Dnia 29 l. m. w Bernie wznowiony zostanie proces w sprawie „protokołów mędrców Sjonu”.

Na poprzedniej rozprawie w październiku 1934 r. oskarżeni domagali się uzupełnienia ekspertyzy, złożonej przez prof. Baumgartena i pisarza Loosli. Trybunał przychylił się do tego

wniosku i przerwał rozprawę 31-go października r. ub.

Wskazany przez oskarżonych rzeczoznawca płk. Ulrich Fleischhauer z Erfurciu złożył już swą opinię na 600 stronach druku. Fleischhauer jest wydawcą ukazującej się w Erfurcie w trzech językach korespondencji antysemickiej p. n. „Service Mondial”.

Prof. Kot

Warszawa. (Tel. wł.) Profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego Stanisław Kot, którego katedrę kultury zniesiono w roku ubiegłym, wyjechał do Paryża, dokąd został zaproszony na szereg wykładów w College de France. (w)

List Rauschninga

Gdańsk. (PAT.) W numerze centrowego „Danziger Volkszeitung” ukazał się list dr. Rauschninga, w którym b. prezydent senatu polemizuje ze stawianymi mu zarzutami z powodu ogłoszonego w czasie wyborów wywiadu.

Dr. Rauschning w zakończeniu listu oświadcza, że udał się w podróż kuracyjną, a po zakończeniu tej podróży wróci do Gdańska.

Litewski protest

Ryga. (PAT.) Z Kowna donoszą: Jak podaje „Lietuvos Aidas” litewskie min. spraw zagranicznych wystosowało do rządu niemieckiego notę protestacyjną z powodu zabójstwa przez strażników granicznych obywatela litewskiego Maczelisa. Rząd litewski prosi o ukaranie winnych zabójstwa, oświadczając jednocześnie, że zastrzega sobie prawo żądania odszkodowania dla rodziny Maczelisa.

Nowe instrukcje

Paryż. (PAT.) Ag. Havasa donosi z Moskwy:

Według nieoficjalnych informacji, posiedzenie rady komisarzy ludowych trwało 3 godziny i było bardzo ożywione. Po wysłuchaniu expose Litwinowa upoważniono go do wysłania nowych instrukcji do ambasady sowieckiej w Paryżu, pozwalających na uzgodnienie punktów widzenia sowieckiego i francuskiego.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 25 — 27 zł, w Gdańsku na Warszawę 27.00 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk niem. gotówką 195.00 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 172.83 zł, gotówką 172.49 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 26. 4. 1935 r.
Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była bez zmiany.
Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. 66¼—67, — zaś 4% premj. dol. obracano po 52½—53, —
Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4¼% dol. listami zast. po 46, — zaś 4¼% złotowe listy zast. poszukiwano po 46, — jak również 4% listy zast. konwert. po 44¼.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 87, —.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.
Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe
5% państw. poz. konwers. 66,75—67, — P.
4¼% poz. premj. dol., serja III 52½—53, — +
4¼% dolarowe listy zast. serji K. z r. 1933
Pozn. Ziem. Kred. 46, — +
4¼% złotowe listy zastaw. S. K. z r. 1933
Pozn. Ziem. Kred. 46, — P.
4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 44¼ P.

Akcje bankowe i przemysłowe
Bank Polski 87, — P.
Tendencja bez zmiany.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 26. 4. 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standarty: 1) żyto 715 g/l. 2) pszenica 750 g/l. 3) owiec 470 g/l.

Ceny orientacyjne:

Zyto (Usposob. spokojne) . . . 14,50—14,75
Pszenica (Uspos. spokojne) . . . 15,75—16,00
Jęczmień browarowy . . . 19,50—20,00

Usposobienie spokojne.
Jęczmień 710—725 g/l. . . . 17,50—17,75
Jęczmień 680—690 g/l. . . . 16,50—17,00

Usposobienie spokojne.
Owiec (Usposob. spokojne) . . . 14,50—15,00

Mąka
żytnia I gat. 0,55% wł. w. . . 21,75—22,75
żytnia I gat. 0,65% wł. w. . . 20,75—21,75
żytnia II gat. 55—70% wł. w. . . 15,25—16,25
żytnia pośl. pon. 70% wł. w. . . 12,00—13,00
żytnia razowa 0,95% wł. w. . . 17,25—18,25

Usposobienie spokojne.
pszena gat. IA 0-20% wł. w. . . 27,25—29,75
pszena gat. IB 0-45% wł. w. . . 26,75—27,25
pszena gat. IC 0-55% wł. w. . . 25,75—26,25
pszena gat. ID 0-60% wł. w. . . 24,75—25,25
pszena gat. IE 0-65% wł. w. . . 23,75—24,25
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w. . . 22,75—23,25
pszen. gat. IIP 20-65% wł. w. . . 22,25—22,75
pszen. gat. IID 55-65% wł. w. . . 19,25—19,75
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w. . . 18,50—17,00
psz. gat. IIIA 65-70% wł. w. . . 15,50—16,00
psz. gat. IIIB 70-75% wł. w. . . 13,00—13,50

Usposobienie spokojne.
Otręby żytnie stand. . . . 11,25—11,75
Otręby pszen. grube stand. . . 11,50—12,00
Otręby pszenne średnie st. . . 10,75—11,25
Otręby jęczmienne 10,25—11,50
Siemię lniane 44,00—47,00
Ciecierzka 35,00—37,00
Wyka latowa 31,00—33,00
Peluszką 33,00—35,00
Groch Viktorja 28,00—30,00
Groch Folgera 28,00—30,00
Łubin niebieski 10,50—11,00
Łubin żółty 11,50—12,00
Seradela 13,00—15,00
Mak niebieski 34,00—37,00
Koniczyna czerwona surowa . . . 130,00—140,00
Koniczyna czerw. 95—97% cz. . . 155,00—165,00
Koniczyna biała 80,00—110,00
Koniczyna szwedzka 220,00—240,00
Koniczyna żółta odłuszczona . . . 70,00—80,00
Przełot 75,00—85,00
Tymoteusz 60,00—70,00
Rajgras angielski 90,00—100,00
Ziemniaki jadalne 2,20—2,40
Makuch lnian. w taflach 18,75—19,00
Makuch rzepakowy w tafl. . . . 12,75—13,00
Makuch słon. w tafl. 42/43% . . . 19,25—19,75
Srut Soja 20,00—20,50
Słoma pszenna luzem 3,00—3,20
„ pszena prasowana 3,60—3,80
„ żytnia luzem 3,25—3,50
„ żytnia prasowana 3,75—4,00
„ owsiana luzem 4,25—4,50
„ owsiana prasowana 2,45—2,95
„ jęczmienna luzem 3,35—3,55
„ jęczmienna prasow. 7,00—7,50
Siano zwykłe luzem 7,50—8,00
„ zwykłe prasowane 8,00—8,50
„ nadnoteckie luzem 8,50—9,00
„ nadnoteckie pras.

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach:
żytnia 645 tona, pszenicy 546 tona, maki żytniej 217 tona, owsa 30 tona, maki pszennej 33 tona, otrąb 97,8 tona, maki pszennej 33 tona, otrąb pszennych 120 tona, gorczyzy 2 tona, grochu Viktorja 5 tona, łubinu niebieskiego 15 tona, siemienia lnianego 4,25 tona, maku niebieskiego 24 tona, koniczyny czerwonej 1,45 tona, nasion 11,08 tona, makuchu lnianego 45 tona, ziemniaków jadalnych 30 tona, ziemniaków sadzonek 15 tona, kukurydzy 2 tona, siodu 15 tona.

TARGOWISKO MIEJSKIE
Poznań, 26. 4. 1935 r.

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen.

Spędzono: wołów 16, świń 212, prosiąt 164, cieląt 255, owiec 2, razem 649 zwierząt.

Troski niemieckie

Wytrwale i z dużym zrozumieniem pracują Niemcy nad wznowieniem swej potęgi wojennej. Sledzą jednocześnie z natężoną uwagą rozwój akcji obronnej we Francji, omawiając poważnie jej postępy na lamach doskonale prowadzonych pism fachowych. Prawie w każdym z tych artykułów znajdujemy dodatkowy „Leitmotiv”: życzliwe ostrzeżenie sąsiadujących z Francją państw, że umocnienia, wznieszone dla obrony przed Niemcami, grożą jednocześnie ich bezpieczeństwu w razie konfliktu z potężną Francją. Bardzo zajęto ostatnio strategików niemieckich zagadnienie fortyfikowania północnego skrzydła obronnego frontu francuskiego w rejonie, dotykającym morza. Właściwie nie graniczy on z Niemcami, obchodzi bezpośrednio tylko Belgię i Anglię, chociaż Holandia i Niemcy pragną również mieć wolną komunikację przez Kanał z całym światem.

Umocnienia wybrzeża na północnym froncie francuskim mają sięgać od Dunkierki aż do Calais. Ten ostatni port znajduje się w największym miejscu Kanału i wraz z Dunkierką został obrany za punkt oparcia dla łodzi podwodnych i baza lotnicza pierwszej klasy. Nie należy się łudzić — pisać prasą niemiecką — oświadczeniami francuskimi, że cel tych zbrojeń jest tylko obronny; jest to tylko „śmiałe oklamywanie świata”. Każdy nurkowiec, każdy aeroplan jest jednocześnie bronią ofensywną.

Zbrojenia nad Kanałem — czytamy dalej w pismach niemieckich — zagrażają przedewszystkiem ruchowi pokojowemu narodów neutralnych na tej morskiej drodze międzynarodowej, dając możliwość zaryglować tę mało głęboką cieśninę morską, mającą przy Calais zaledwie 29 km szerokości, przy pomocy min, artylerji nadbrzeżnej, lotnictwa i statków wartowniczych aż do zupełnego zamknięcia, — przyczem naturalnie szlak wzdłuż brzegów francuskich, który łączy własne porty, stocznie, zakłady wojskowe w ujściu Sekwany, byłby otwarty. To groźne zamknięcie Kanału godzi jednakowo w belgijskie i holenderskie połączenia morskie i niema wątpliwości, że jest zamachem na ich samodzielność, który w razie wojny da im się we znaki.

Anglia odczuwa również, że te zbrojenia pomniejszają jej znaczenie polityczne i bezpieczeństwo w związku z rozwojem nowoczesnych środków walki; działa francuskich baterji w Calais mogą ostrzeliwać swobodnie wybrzeża angielskie. Kierownicy angielskiej floty państwowej — twierdzą Niemcy — zwalczają naturalnie tę groźbę drogą wzmacniania własnego uzbrojenia, ale więcej jeszcze zabiegają o największe zbliżenie z Francją przy pomocy posunięć aż do rezygnacji z własnej samodzielności narodowej (!) Uzależnienie wolnego ruchu w Kanałe od dobrej woli Francji może rzeczywiście postawić Anglię w chwili konfliktu w nader ciężkim położeniu. Potrzebuje ona dla wyżywienia 42 milionów ludności metropolji 50 tys. tonu żywności dziennie i 150 statków dla jej przewozu.

Admirał niemiecki Gedow uważa, że zabezpieczenie angielskiego transportu morskiego jest pięcią achillesową strategji W. Brytanji, gdyż obecna siła jej floty nie pozwala na utrzymanie dawnej przewagi na morzu. Ma ją obecnie Francja. Stała się więc czynnikiem decydującym, jak zresztą w wielu innych wypadkach, w których wskutek lekkomyślnego zaślepienia mocarstw (!) pozostawiono jej swobodę.

Na wypadek konfliktu anglo-francuskiego udziela admirał rady fachowej co do najbardziej skutecznych metod walki morskiej z Francją: Na czoło floty angielskiej zapewne zostaną wysunięte awjomatki; aeroplany winny uniemożliwić powietrzne ataki francuskie, blokując porty lotnicze I klasy dla zniszczenia niebezpieczeństwa nalotów u jego źródeł. Jednocześnie ma flota blokować Brest, Cherbourg oraz inne porty atlantyckie, by nie dopuścić wypadu szybkich niszczycieli i łodzi podwodnych. Na Morzu Śródziemnym siły angielskie nie będą w stanie odciąć Tulu, Oranu, Algieru od morza, ani zamknąć cieśniny gibraltarskiej, konwojowanie zatem transportów, płynących do Anglii, będzie zadaniem trudnym.

Francja ma przewagę w krążownikach. Anglia zaś trwa czemuś przy koncepcji floty linijowej o średniej szybkości, chociaż doświadczenie wo-

jen ubiegłych wskazało wyraźnie, że walka decydująca między flotami bojowymi następuje dopiero wtedy, gdy zmusza je do tego nacisk w innym miejscu. Anglia rozumie jednak, chociaż nie śmie o tem mówić, że rzekome niebezpieczeństwo niemieckie na morzu jest fikcją, pretekstem dla Francji niewspółmiernego rozwoju jej floty. Przeciż najlepsze zabezpieczenie pokoju polega na równowadze sił, do której odzyskania przyczyni się decydująco wznowienie niemieckiej potęgi morskiej. Niemcy nie mają na morzu sprzeczności z Anglią, o ile nie będą utrzymywały floty poza Morzem Północnym i Bałtykiem. Odbudowują ją obecnie według ograniczonego programu, usuwającego rywalizację z innymi państwami morskimi. Natomiast fortyfikowanie przez Francję Kanału jest wyraźnym dowodem, że obca jej jest wszelka myśl prowadzenia polityki pokojowej, i że dąży ona jawnie do ofensywy przeciwko narodowi niemieckiemu (!).

Cel tych wynurzeń jest wyraźny: a nuż uda się posiać ziarno podejrzliwości w Anglii. Dotychczas jednak, wbrew sugestjom, nie odezwowało się w opinji angielskiej żadne echo. W rewelacjach prasy niemieckiej wyczuwa-

się jednak jednocześnie źle maskowany niepokój, zresztą uzasadniony. Nurkowiec francuski, opierając się na umocnieniach Kanaju, mogą występować zaczepnie na morzu Północnym, uderzając na skrzydło potęgi morskiej, któraby chciała skierować ruch dokoła Szkocji. Stąd również może być powtórzona według „widzimi się” francuskiego blokada morską Niemiec.

„Pokojowe” Niemcy przewidziały to jeszcze na dziesięć lat przed rozpoczęciem robót francuskich w Kanale; przerwały nakazane im przez traktat wersalski zniszczenie wszelkich umocnień na wyspie Helgoland, gdzie się znajduje baza bojowej floty niemieckiej, cowiecej, ulepszyły je nawet, łącząc wyspę Sylt z wybrzeżem tamą długości 12 km, na której wzniesiono cały system baterji dalekonośnych. Ostatnie telegramy z Londynu informują również, że w myśl swego „ograniczonego” programu morskiego Hitler zakomunikował min. Simonowi, że Niemcy żądają prawa zbudowania floty o pojemności 35% floty angielskiej, a że ta ostatnia jest rozproszona na 7 morzach i składa się przeważnie ze starszych jednostek, wynikałoby z takiego stosunku osobliwa niemiecka „równowaga”.

Możemy oczekiwać na froncie morskim dużego ożywienia.

E. DE HENNING-MICHAELIS,
general.

Niezwykłą demonstrację urządzili górnicy stanu Michigan (St. Zjedn.). Przybywszy do gmachu parlamentu w Michigan, aby domagać się zaliczenia swych żądań — postanowili nie opuszczać gmachu do chwili, gdy parlament uzna słuszność ich żądań. Nawet na noc nie zdołano delegacji uciec z parlamentu

„Ziemia Czerwieńska”

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

L w ó w, 25 kwietnia.

Tym razem donosimy ze Lwowa o czymś pomyślnem. Zdarzenie, które do kategorii dodatnich zakwalifikujemy, wymaga jednak kilku zdań wstępu: W r. 1887 powstało we Lwowie Towarzystwo Historyczne, które dzięki swej żywotnej działalności i dzięki skupieniu wybitnych historyków polskich zdobyło sobie prawo reprezentowania polskiej nauki historycznej wśród swoich i obcych. To też ono stało się podstawą ogólnego Polskiego Tow. Historycznego, które zorganizowało się w r. 1925 i objęło swym zasięgiem całą Polskę. Organem dawnego Tow. Historycznego we Lwowie i obecnego zjednoczonego Polskiego Tow. Historycznego, którego siedzibą centralną nadal pozostaje Lwów, jest od kilkudziesięciu lat „Kwartalnik Historyczny”. Z natury rzeczy „Kwartalnik Historyczny”, będąc dawniej organem Towarzystwa, działającego we Lwowie, uwzględniał w szerszym stopniu prace historyczne, dotyczące ściślejszego terenu, t. j. Ziemi Czerwieńskiej, niż to może uczynić dziś, jako organ historyczny całej Polski. Wobec tego w lwowskim oddziale Pol. Tow. Historycznego pojawiła się myśl, aby obok „Kwartalnika Historycznego” powołać we Lwowie drugie pismo historyczne, o charakterze bardziej regionalnym. Tę myśl zrealizowano i właśnie ukazał się pierwszy zeszyt nowego wydawnictwa, któremu dano nazwę „Ziemia Czerwieńska”.

Nazwa „Ziemia Czerwieńska” służy nowemu piśmie historycznemu za program. Przyjęcie tej nazwy wyraża też,

że historycy przechylają się do przywrócenia jej na oznaczenie naszych ziem południowo - wschodnich. Nadmienić tu przy sposobności wypada, że już przed rokiem powstał we Lwowie tygodnik p. t. „Ziemia Czerwieńska”, stawiający sobie za cel budzenie aktywności i energii w najszerzych masach polskich na Ziemi Czerwieńskiej.

Pierwszy zeszyt pisma historycznego „Ziemia Czerwieńska” prezentuje się bardzo dobrze. Wprawdzie „Ziemia Czerwieńska” ma ukazywać się jako rocznik, ale, jak piszący niniejsze dowiedział się od jej redaktorów: dr. Kazimierza Hartleba i dr. Kazimierza Tyszkowskiego, pojawia się w ciągu roku dwa jej zeszyty. Ponieważ ten, który się ukazał, zawiera 140 stron druku, w rezultacie ogólnym będziemy mieli do czynienia z wcale pokaźnym wydawnictwem.

A teraz co do treści pierwszego zeszytu. Oczywiście musimy się ograniczyć tylko do najogólniejszych wzmianek. Na czele idzie urywek z większej pracy o Karolu Szajnosze, jaka została w papierach pośmiertnych wielkiego historyka Lwowa, Ludwika Finkla. Wzruszająca jest ta piękna charakterystyka twórczości historycznej Szajnochy, urodzonego na terenie Ziemi Czerwieńskiej (w Komarnie) i działającego tutaj (we Lwowie), przez drugiego lwowskiego historyka.

W następnej rozprawie Aleksander Czołowski, przypomniałszy, że Kazimierz Wielki wznosił obronny i mury zamek w Trembowli, opisuje stan tego zamku w r. 1551, a to na podstawie

sporządzonego wtedy inwentarza, który znalazł się dość przypadkowo w rękach autora. Dosłowne brzmienie owego „inwentarza” jest podane w dalszym ciągu w dziale „materiałów”.

Trzecią rozprawę poświęciła E. Charkiewiczowa mieszczce lwowskiej 16 w., Zofji Hanlowej, której Lwów zawdzięcza kamienicę do dziś istniejącą w Rynku oraz fundację kościołka św. Zofji, będącego dziś, po przebudowaniu w 18 wieku, ośrodkiem parafji tego wzwania.

Ostatnia z rozpraw, E. Barwińskiego, dotyczy pierwszych podziałów administracyjnych Galicji.

Zkolei idą 4 artykuły: A. Kopystańskiego — Schemat historii ruskiej w teoretycznym i praktycznym ujęciu prof. M. Hruszewskiego; T. Mańkowskiego — Z problemów lwowskiej architektury kościelnej; St. Horszowskiego — Źródła do dziejów gospodarczych Lwowa w 19-tym i 20-tym wieku; F. Pohoreckiego — O średniowiecznych dyplomach Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Zwłaszcza ostatni artykuł jest niezwykle ciekawy. Jeden z takich dyplomów informuje nas, jak mieszczanie lwowscy przygotowywali kule kamienne do armat na zamówienie Mezyka z Dąbrowy, wojewody lwowskiego, który w r. 1432 utrwał panowanie polskie na Ziemi Czerwieńskiej w obliczu wstrząsów, jakie spowodowało powstanie Swirdygiełły na Litwie.

W dziale „materiałów”, oprócz wspomnianego inwentarza zamku trembowelskiego, mamy protokół dekorowania markiza D'Arquien, ojca królowej Marji Kazimierzy orderem św. Ducha, przysłanym przez Ludwika XIV. Ceremonja, której dopełnił król Jan III Sobieski, odbyła się z zachowaniem wszelkich prawideł i okazałości w kościele i na zamku w Żółkwi w r. 1694.

Czwarty dział, wyróżniony w „Ziemi Czerwieńskiej” stanowi przegląd literatury do dziejów politycznych Ziemi Czerwieńskiej. I tak okres średniowieczny omawia B. Włodarski, epokę Jagiellońską — E. Maleczyńska, czasy królów elekcyjnych — K. Lewicki, wreszcie Galicję 1772 — 1914 — M. Tyrowicz.

Zeszyt zamyka kronika życia naukowego piora Feliksa Pohoreckiego i Józefa Skrypka.

Pierwszy zeszyt „Ziemi Czerwieńskiej” zawiera materiał bardzo interesujący. Jest to materiał jednak dotyczący kwestji niespornych. Zapewne dalsze zeszyty wniosą nowy element: rozwinięcie pewnych problemów, dotyczących Ziemi Czerwieńskiej i jej roli. Jeśli fakty historyczne będą podawane tak ściśle, jak dotychczas, to więcej syntezy nie zaszkodzi. Przeciż redakcja na czele umieściła rozprawę o Szajnosze, a ten był par excellencje historykiem - syntetykiem o wielkim uczuciowym rozmachu, uczącym nie tylko znajomości, ale i ukochania ziemi polskiej. A dziś trzeba więcej, niż kiedykolwiek, obudzić również prąd ukochania Ziemi Czerwieńskiej.

WŁADYSŁAW SWIRSKI.

Zwycięstwo narodowców w pow. chełmińskim

W dniu 24 bm. w Chełmnie odbyły się wybory członków wydziału powiatowego w liczbie 6. „Sanatorzy” chcą uzyskać więcej mandatów, zaproponowali ułożenie listy „kompromisowej”. Narodowcy jednak zgłosili własną listę kandydatów, odnosząc zupełne zwycięstwo, bowiem na 6 miejsc w wydziale uzyskali 4. Pozostałe 2 przypadły „sanatorom”.

Z listy narodowej członkami wydziału pow. zostali pp.: Florian Buczkowski z Lisewa, Tadeusz Odrowski z Chełmna, Potyrała z Czystego i Edmund Karpiński z Borówna. Z listy „sanacyjnej” weszli do wydziału: dr. Michalski z Chełmna i p. Müller z Linowca.

Puder przylega lepiej

gdy się przedtem lekko nakremuje twarz NIVEA. Wymagają tego nawet względy higieniczne, gdyż Krem NIVEA zapobiega zasklepieniu się porów skóry. — Na noc zaś zaleca się oczyszczać cerę z pudru Kremem NIVEA, gdyż zawarty w nim Euceryl pielęgnuje, odświeża i odmładza skórę.

Krem NIVEA w pudełkach zł 0,40 do 2,60
Krem NIVEA w tubkach czysto cynowych zł 1,35 i 2,25

PEBECO Spółka Akcyjna w Poznaniu

Pielęgnacja ciała - to zdrowie!

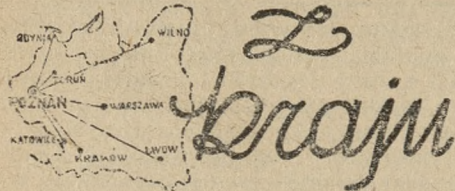
Używajmy zatem do mycia naszej działwy wyłącznie ulubione przez nią

NIVEA mydło dla dzieci,

sporządzone według przepisów lekarskich. Nadzwyczaj łagodna piana tego mydła wnika głęboko w pory skórne, oczyszcza je i umożliwia należyte oddychanie skóry.

Cena zł 1,20 za 1 kawałek - 3 sztuki w kartonie zł 3,30.

NAJW. TRYBUNAŁ ADMINISTRACYJNY ZAWALONY ZAŻALENIAMI

Napiływ skarg do Najwyższego Trybunału Administracyjnego jest wciąż bardzo duży. W ciągu pierwszego kwartału r. b. wystąpiło z zażaleniami na rozmaite decyzje władz 2.900 osób prywatnych, jak i prawnych. Poza tem zalega w Trybunale blisko 12.000 skarg z lat ubiegłych. Ociążenie w pracy N. T. A. przewidywać można dopiero po ustanowieniu oddzielnej izby dla spraw inwalidzkich, gdyż blisko 30 proc. ogółu skarg stanowią odwołania w przedmiocie rent inwalidzkich itd.

PODAWANIE DZIECIOM TRANU W SZKOŁACH WARSZAWSKICH

Rada szkolna m. stoł. Warszawy ukończyła tegoroczną akcję rozdawnictwa tranu dzieciom szkół powszechnych w Warszawie. Ogółem rozdano 3.458 litrów tranu, z czego 2.246 litrów bezpłatnie, resztę po ulgowych cenach. Ilość tranu, przypadająca na każde dziecko określona była przez lekarzy szkolnych, przyczem każde dziecko otrzymało przeciętnie pół litra tranu, z czego wynika, że z pomocy rady szkolnej w tej postaci skorzystało w r. b. około 7.000 dzieci.

UROCZYSTOŚCI NA JASNEJ GÓRZE

W dniu 2 maja jako 10 rocznicę ustanowienia święta Królowej Korony Polskiej, o godz. 7 wieczorem odbędzie się na Jasnej Górze uroczyste nabożeństwo, po którym nastąpi procesja marjańska ze światłem po walech. Następnego dnia zaś o godz. 10 rano wyruszy z Nowego Rynku pochód religijny organizacyjny i stowarzyszenie katolickich ze sztandarami na uroczyste nabożeństwo w Bazylice Jasnogórskiej lub na zyczenie w razie sprzyjającej pogody.

ZGON KS. PRAŁATA ANTONIEGO CIEPLIŃSKIEGO

Dnia 24 bm. zmarł w Lublińcu śp. ks. prałat Antoni Ciepliński, kanonik kapituły metropolitalnej warszawskiej. Śp. ks. Antoni Ciepliński urodził się w r. 1873. Po studiach gimnazjalnych wstąpił do seminarjum duchownego w Warszawie, po ukończeniu którego odbywał studia w Akademii Duchownej w Petersburgu, które ukończył ze stopniem magistra św. teologii. Otrzymał święcenia kapłańskie w r. 1898, ks. Ciepliński pracował w parafii jako wikariusz, a następnie prefekt szkół. Arcybiskup Popiel powołał go następnie na profesora do seminarjum duchownego w Warszawie, gdzie w ciągu zgorą dziesięciu lat wykładał teologię moralną i pasterką. Z chwilą odzyskania niepodległości Polski ks. prałat Ciepliński zostaje mianowany wizytatorem generalnym nauki religijnej w ministerstwie oświaty i wyznań. Na tem stanowisku bierze żywy udział w organizacji szkolnictwa, przygotowywaniu programów nauki religijnej dla szkół, opracowywaniu podręczników, w kształceniu prefektów i katechetek itd. W roku 1926 ks. Ciepliński zostaje powołany do kapituły metropolitalnej warszawskiej, a następnie zostaje rektorem kościoła św. Ducha. Osoba zmarłego wiąże się ze słynnym procesem, wytoczonym przez prokuratorę rosyjską m. in. i śp. arcybiskupowi Ruszkiewiczowi. Ks. Cieplińskiemu postawiono zarzut, że przy prowadzeniu akt sądu małżeńskiego używał języka polskiego, za co go skazano na więzienie. (KAP)

ZABÓJSTWO I SAMOBÓJSTWO WE LWOWIE

Na polach pod Lwowem znaleziono o-negdaj zwłoki dwójki osób, a przy nich rewolwer i kilka łusek wystrzelonych nabo-
jów. Jednocześnie doniósł policji duchowny ukraiński ze Skniłowa Kowaluk o zagi-nięciu swej córki, 24-letniej studentki Ma-rji Kowaluk. Okazało się, że istotnie zabita jest poszukiwana, a jej zabójcą 25-letni student Michał Kopacz, który następnie po-pełnił samobójstwo. Dramat rozegrał się na tle miłości. Marja Kowaluk była swe-go czasu aresztowana w związku z głośnym procesem Ukraińców Biłasa i Danyłyszyna o zbrojny napad na pocztę w Gródku. Zarzucono jej wtenczas że ukrywała nie-kórych członków tej bandy.

O nowych pomysłach ordynacji wyborczej

Katowicka „Polonia“, pisząc o znanych pogłoskach, dotyczących no-
wej ordynacji wyborczej do Sejmu, wy-wodzi m. in.:

„Kolegja, mające decydować o tem, kogo obywatele mają wybierać jako swoich przedstawicieli w parlamen-cie, składać się mają z reprezentan-tów samorządów terytorjalnych, go-spodarczych oraz delegatów instytu-cyj prawno-publicznych, czyli innemi słowy delegatów izb przemysłowo-hand-
lowych, rolniczych, rzemieślniczych, rad większych miast i powiatów, a może magistratów i przewodniczących sejmików powiatowych, a więc staro-stów. Ponieważ nie istnieją izby pracy, prawdopodobnie różnym związ-
kom, jak Z. Z. Z., Z. Z. P. i t. d. nada się prawo wysyłania swych delegatów do tych kolegów.

„O składzie naszego samorządu gospodarczego, według ustawy, decyduje w wysokim stopniu rząd. Wpły-wy rządu powiększa jeszcze ingeren-cja biurokracji. W jaki sposób pow-stają nasze samorzady terytorjalne, wiemy z doświadczenia podczas ostat-nich wyborów samorządowych. Wpływ rządu albo raczej biurokracji, jest przeważający. Nie zasłoni tego fakt, że w wyborach do ciał samorządowych jako parawan istotnego stanu rzeczy występował obóz „sanacyjny“. W tym stanie rzeczy na liście kandydatów nie wejdzie nikt, wbrew woli wojewody.

„Nastąpiłoby więc „zglajszaltowa-nie“ naszych ciał ustawodawczych. Dla stworzenia pozorów demokratycznych może dopuści się trochę opozycji, ale takiej opozycji, która jedną nogą stoi w „sanacji“. W rzeczywistości więc kandydatów na posłów do Sejmu mianowałaby „sanacja“, odgrywająca rolę parawanu, za którym kryje się biurokracja.

„W rzeczywistości mielibyśmy do czynienia z formalnem przekształcen-
iem naszego państwa na państwo totalne, którego panem będzie biu-rokracja. Nie zasłonią tego faktu pozory, jak ten, że posłów wybierać mają obywatele na podstawie rzeko-mo czteroprzymiotnikowego prawa wyborczego. Nowy projekt ordynacji jest wyraźnie sprzeczny z zasadą bez-pośredniości wyborów, bo najpierw

mają się według niego odbywać wy-bory kandydatów. Nie zgadza się to też z zasadą równości i powszechno-ści, bo zasiadający w „kolegjach“ mają mieć głos decydujący.“

„Kurjer L w o w s k i“ pisze o po-głoskach na temat ordynacji, co na-stępuje:

„Bieda tylko w tem, że stworzeniu podobnego Sejmu u nas przeszkadza nowa konstytucja. Przewiduje ona wybory powszechne i bezpośrednie. O-bywatel ma zatem prawo sam sobie wybrać kandydata, a nie otrzymać do wyboru dwóch, np. ks. Radziwiłła i Sanojcę, lub pp. Miedziankiego i Wi-
ślickiego. Obywatel sam ma prawo — według nowej konstytucji! — kandy-dować, o ile odpowiada pewnym, w ustawie wymienionym, warunkom (np. 30 lat życia).

„Prawda, że i dotąd trzeba było 50 podpisów na zgłoszeniu kandydatury, jednak zebranie tych podpisów nie przedstawiało trudności. We Francji i tych podpisów nie potrzeba, obywatel sam zgłasza swą kandydaturę. Jeśli więc kolegum przedstawi w okręgu dwóch kandydatów prorządowych, to zmusi wyborców opozycyjnych do ab-stynencji wyborczej albo do oddania białych kartek. Lub też wyborca bę-dzie złośliwy i wybierze kandydata — głupszego, mniej odpowiedniego.

„Przypuścimy, że w okręgu (jedno-mandatowym, bo takie są przewidy-wane) kolegum przedstawi „sanato-ra“ i socjalistę. Wówczas wyborcy na-rodowi zostaną faktycznie pozbawieni prawa wyborczego. Gdzież więc tu bę-dzie powszechność głosowania? Nie chcemy mnożyć przykładów. Sprzecz-ność z konstytucją bije w oczy. „Sana-cja“ goni za mirażem Sejmu, pozbawionego stronnictw. Ależ te stronnict-wa istnieją w kraju, w opinii publicznej. Nie można się ich pozbyć żadną ordynacją wyborczą, jeśli ordynacja ta ma odpowiadać konstytucji i zdrowe-mu rozsądkowi.

„Te dziwaczne pomysły nie powin-ny być wzięte pod uwagę przez ludzi, którzy opracowują nową ordynację. Przecież ci sami ludzie tworzyli nie-dawno ustawę konstytucyjną...“

Coeilo, Alonso Cano, Ribalta, Lopez, Vergana.

Figury przydrożne są dziś kupami gruzów.

Prasa na Targach Poznańskich

Tegoroczne Międzynarodowe Targi w Poznaniu zapowiadają się bardzo o-kazale i interesująco zarówno pod względem obesłania Targów przez wy-stawców krajowych i zagranicznych, jako też frekwencji zwiedzających.

W ciągu 8-miu dni trwania Targów przesuną się przez nie dziesiątki ty-sięcy osób, zwiedzających je i przepro-wadzających transakcje handlowe. Aby umożliwić publiczności zwiedzającej Targi zapoznanie się ze wszystkimi większymi wydawnictwami, ukazują-cemi się w Polsce, Polski Związek Wydawców Dzienników i Czasopism zorganizował na Targach bezpłatną czytelną dzienników i czasopism. Czy-telnia mieści się w tak zwanym Pala-cu Targowym, położonym nieopodal głównego wejścia na Targi, a tuż obok wieży Górnosląskiej.

Komitet honorowy czytelnicy stano-wią poznańscy członkowie władz Związku Wydawców pp. dyrektorzy: Hilary Gottowt, Szczepan Jeleński i Roman Leitgeber.

GÓRNY ŚLĄSK! 100 000,- zł

poszukiwane do przejęcia przedsiębiorstwa fabrycznego i wyłącznej eksploatacji cen-
nego wynałazku. Wielkie możliwości zarob-
kowe. Dysponujemy wyszkolonym perso-nalem. Oferty tylko od poważnych reflek-tantów należy kierować pod „WK. 342“ do Tow. Reklamy Międzynarodowej, Kato-wice, Rynek 11. Tg 713

Pion „pracy“ hiszpańskich bezbożników i wolnomyslicieli

Jak donosi „Tęcza“, według prowi-zorycznych obliczeń w ciągu ostatnich 4 lat spalono lub wysadzono w po-wietrze w Hiszpanji około 200 kościo-
łów i szkół katolickich; w zeszłym roku zniszczono 58 kościołów.

Uległo zniszczeniu wiele relikwii i około 100.000 tomów książek, w tem bezcenne inkunabuły i pierwsze wy-dania, które splonęły w klasztorze Jezuitów w Madrycie. Z dzieł sztuki zniszczyli bezbożnicy piękną romańską madonnę „Virgen de la Pena“, słynną rzeźbę Meny „Christus“ w Maladze, poza tem wiele innych rzeźb tegoż Juana de Meny, Salcilli, Juliana Fernandez, obrazy malarzy Sanchez

Czytelnia Związku Wydawców zao-patrywana będzie w ciągu całego okre-su trwania Targów w najświeższe, bie-żące numery dzienników i czasopism. Czytelnia stanie się bezwzględnie jed-ną z atrakcyj Targów Poznańskich, gdyż pozwoli zwiedzającym je osobom przejrzeć wszystkie interesujące je dzienniki i czasopisma.

Poznań w czasie Targów najtańszem miastem w Polsce

Niema miejsca poza Targami Po-znańskimi (28 kwietnia do 5 maja), gdzieby można było w przeciągu jed-nego dnia zobaczyć wszystkie nowości produkcji wiosennej w 19 działach to-warów i to nietylko produkcji polskiej, lecz również zagranicznej. Targi Po-znańskie postarają się o tani przejazd koleją i tani pobyt. Zniżki kolejowe wynoszą 1/3 tam i zpowrotem, zniżki w hotelach 20 proc., w restauracjach 10 proc. Bezpłatny wstęp na Targi dla osób korzystających ze zniżek, zniżki w Operze, teatrach i międzynarodo-wych widowiskach sportowych, jakie w tym czasie się odbędą, uczynią przy-jazd i pobyt tanim i niezmiernie ciekawym ze względu na udział 22 państw w Targach oraz rozmaite imprezy or-ganizowane w tym czasie. Wszystkie zniżki osiąga się na podstawie wyku-pu karty uczestnictwa, którą można nabyć w biurach podróży „Orbis“ i Wagons/Lits Cock, kioskacl Ruchu i w urzędach pocztowych miast powia-towych, a na zachodzie Polski w urzę-dach pocztowych wszystkich miast. — Cena karty uczestnictwa wynosi 2,- zł i upoważnia do wszystkich zniżek w liczbie 12. Poznań będzie najtańszem miastem w Polsce podczas Targów. Jest to wysiłek całego społeczeństwa, by uprzystępnąć wszystkim przyjazd i pobyt w Poznaniu podczas Targów Poznańskich.

Dar Narodowy 3-go Maja — obowią-
kiem wszystkich! Składajcie ofiary!
Kupujcie nalepki T. C. L.

„Pod Prejierz“

Świeży numer (13) tygodnika „Pod Prejierz“ tropiącego zawzięcie tych wszystkich, którzy pomagają do zaży-dzenia naszej dzielnicy, jest specjalnie poświęcony Gnieźnu. Niestety, nie brak i tam zwolenników izra-elity. Wydaw-nictwo „Pod Prejierz“ mieści się w Poznaniu, przy ul. Fr. Ratajczaka 14, tel. 20-97.

Stronnictwo Narodowe KOŁO WILDA

Zebranie plenarne z referatem po-sła dr. Tadeusza Wróbla na temat: „Nabliższe zadania Stronnictwa Naro-dowego“ odbędzie się w piątek, 26 b. m. o godz. 20 w lokalu zebrania.
O liczne i punktualne przybycie prosi Zarząd.

KOŁO DĘBIEC

Zebranie plenarne z referatem od-będzie się w piątek, 26 b. m. o godzi-nie 19,30 w lokalu p. Figla, przy ul. Świerczewskiej.
O liczne i punktualne przybycie prosi Zarząd.

KOŁO WINIARY

Zebranie plenarne z referatem od-będzie się w niedzielę, 28 b. m. o godzi-nie 14,30 w Sokolni, przy ul. Obornic-kiej.
Wszystkich członków o punktual-ne przybycie prosi Zarząd.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Wielka monografia n. t. kredytu w Polsce

„Struktura gospodarstwa polskiego”, wielkie dzieło prof. H. Tennenbauma składa się z dwóch tomów. W pierwszym tomie, ogłoszonym przed 3 laty autor omówił formy produkcji i zbytu, w świeżo zaś ogłoszonym tomie II-gim przynosi wnikliwą analizę struktury kredytowej Polski. Nieposobnie, oczywiście, w krótkiej notatce dziennikarskiej zdać sprawę z wyników wielkiego nakładu pracy, włożonej przez prof. Tennenbauma w jego dzieło. Niechaj więc wystarczy stwierdzenie faktu, iż literatura gospodarcza wzbogaciła się o rzecz cenną, o źródłową monografię n. t. stosunków kredytowych w Polsce.

Rzecz jasna, nie wszystkie poglądy prof. Tennenbauma zjedną sobie jednomyślność czytelników. Tak np. nie ulega wątpliwości, iż z licznymi zastrzeżeniami i atakami spotka się „credo” autora wyrażone na str. 309: „...osobiście jestem zwolennikiem przymusu lokacyjnego”. Większość bowiem osób, stykających się z życiem gospodarczym, zgodna będzie z sobą w uznaniu faktu, iż tak jak niema w Polsce miejsca na nowe podatki, tak i niema miejsca na przymus lokacyjny.

Wszyscy jednak będą musieli wyrazić prof. Tennenbaumowi uznanie za wyczerpujące zobrazowanie niezmiernie dalekoidącego zasięgu działalności kredytowej państwa oraz metod, którymi państwo się posługuje, mobilizując środki na sfinansowanie swoich przedsięwzięć. Specjalne miejsce wśród tych środków zajmują ubezpieczenia przymusowe, zarówno społeczne jak i np. ogniowe (na terenie Królestwa), które realizują przymus lokacyjny o bardzo szerokim zasięgu.

Dobrze się stało, że zwrócono uwagę na skutki — nietylko finansowe — lecz i wychowawcze hegemonji bankowości państwowej. Państwo kieruje świadomie kapitalizację do łożyska, podlegającego bezpośrednio dyspozycji czynników państwowych. W tym celu propaguje z wielkim rozmachem kapitalizację w formie wkładów oszczędnościowych, oczywiście, w instytucjach państwowych. Uprzywilejowanie wkładcy, które w takim samym stopniu nie ma miejsca na innych polach przedsiębiorczości finansowej, wskazuje w społeczeństwie „postawę gospodarczą bierną”, która — o ironjo! — jest uprzywilejowana w porównaniu z wielokrotnie bardziej wartościową — postawą czynną. Rentjer, nie przedsiębiorca — jest typem wychowywanym przez państwową politykę kredytową. Rentjer — dodajmy — słabiutki, maleńki.

Prof. Tennenbaum stawia bardzo jasno sprawę, naogół wstydliwie przemilczaną, ponoszenia strat związanych z przymusem lokacyjnym. Tak np., chociaż ubezpieczalnie kupują walory państwowe, to państwo nie daje gwarancji placącemu składki pracownikowi, że przyrzeczone mu świadczenia ubezpieczalni będą dotrzymane.

Krótkie informacje gospodarcze

— W Pittsburgu (Stany Zjednoczone) odbył się ostatnio pierwszy zjazd polskich kupców i przemysłowców ze stanów Pensylwania i West Wirginia. Zjazd postanowił przystąpić do zorganizowania ogólnego związku polskiego kupiectwa i przemysłu w Stanach Zjedn.

— W Argentynie odkryto w okręgu La Rinconada olbrzymie złoża cyny, których wartość obliczana jest na 400 milionów dolarów. Tereny te stanowią w znacznej części własność osiadłego stale w Argentynie Polaka.

— Rumuńskie min. skarbu wydało zakaz przywozu waluty rumuńskiej do Rumunii; import lei w gotówce może nastąpić tylko za poprzednim zezwoleniem Banku Narodowego. Wywóz lei zagranicę pozostaje w dalszym ciągu wzbroniony.

— Rząd Szwecji zamierza podwyższyć cła na cały szereg towarów. M. in. mają być podniesione cła na artykuły laboratoryjne, instrumenty miernicze oraz taśmy do maszyn do pisania i do liczenia.

— W Afryce Południowej rozwinięła się Unia Południowo-Afrykańskiej było 185 tys. samochodów osobowych, 1,255 autobusów, 23,313 samochodów ciężarowych i 32,399 motocykli.

— Kapitał zakładowy spółki „Paged” (Polska Agencja Drzewna) podniesiony został o 1 milion zł, czyli do sumy 1 1/2 milj. złotych

Tutaj, z czasem (w miarę wychodzenia na jaw wadliwych założeń, na jakich opierają się długoterminowe ubezpieczenia społeczne oraz w miarę powstawania i rośnięcia deficytów u-

Nowe ulgi podatkowe są poważne

W artykule „Niewydajne ulgi”, umieszczonym w nr. 190 „Kurjera Poznańskiego”, podniesiono niedostateczność przyznanych ulg w zaległościach podatkowych.

Autor ma widocznie na myśli tylko ulgi, które zostały przyznane ustawą z dnia 26 marca 1935 (Dz. Ust. R. P. nr. 27 poz. 202), a które mają prawdopodobnie na celu przedewszystkiem oczyszczenie ksiąg bierczych urzędów skarbowych z drobnych zaległości często nieściągalnych, a wlokących się latami i przenoszonych bez potrzeby z jednych ksiąg do drugich.

Do dnia 19 kwietnia b. r. weszło jednak w życie rozporządzenie ministra skarbu z dnia 28 marca 1935 (Dz. Ust. nr. 22 poz. 135, którego treść podał już „Kurjer Poznański” w numerze 187 i które przyznaje ulgi tak poważne, jakich dotąd nie było.

W pewnych wypadkach jest przewidziane całkowite umorzenie zaległości z przed 1 kwietnia 1933 i odroczenie płatności zaległości z przed 1 kwietnia 1934 do dnia 31 marca 1938. W tym okresie do 1 kwietnia 1938 odroczone zaległości zostaną umorzona automatycznie w 70 proc., jeśli płatnik będzie płacił dobrowolnie t. j. bez egzekucji równowartość podatków, jakie mu w tym czasie będą wymierzone.

Dalej przewiduje to rozporządzenie możliwość pokrycia zaległości odroczonej, a więc przedewszystkiem tych pozostałych 30 proc., nie podlegających automatycznemu umorzeniu, obligacjami 6 proc. pożyczki wewnętrznej (narodowej) i 5 proc. pożyczki konwersyjnej z r. 1924.

Wpłaty, dokonywane czy to gotówką czy obligacjami na te odroczone zaległości, powodują ich umorzenie w roku budżetowym 1935/36 — wysokości 250 proc., w roku 1936/37 — w wysokości 200 proc., a w roku 1937/38 w wysokości 150 proc. dokonanej każdorazowo wpłaty.

Przy spłaceniu tych odroczonej zaległości przed terminem ich płatności t. j. przed 1 kwietnia 1938 korzysta

bezpieczalni) wylaniać się będzie kwestja strat, poniesionych przez pracowników z racji stosowanego wobec nich przymusu lokacyjnego. Sprawę tą szczegółowo naświetlił autor w odpowiednim rozdziale swej książki. Do spraw w niej poruszonych jeszcze niejednokrotnie przyjdzie nam powrócić.

się z zupełnego zwolnienia od odsetek, poza tem odsetki te podlegają umorzeniu do 31 marca 1934.

Wielkie zalety tego rozporządzenia jest wreszcie postanowienie, że wszystkie prawie przewidziane w niem ulgi mają być płatnikom przyznawane z u-

Przy przeculeniu, bólach głowy, bezsenności, ospałości, przygnębieniu, uczuciu lęku, posiadamy w naturalnej wodzie gorzkiej Franciszka Józefa niezawodny środek domowy do usunięcia wszelkich zaburzeń przewodzenia pokarmowego w każdym jego odcinku.
Tg 706.

rzędu t. j. władza skarbową musi je płatnikowi przyznać, jeśli on tylko uczyni zadość przepisanyemu warunkom.

Dokładniejszą treść tego rozporządzenia ogłosił już „Kurjer Poznański”, jak poprzednio wspomniałem, w numerze 187, więc szczegółów dalszych nie podaję.

Strony ujemne rozporządzenia były w prasie również szeroko omawiane jeszcze przed pojawieniem się go w „Dzienniku Ustaw”. Niesłusznym jest np., że ulgi nie przysługują z urzędu spółkom przemysłowym i handlowym, będącym osobami prawnymi (akcyjnym, zogr. odp. — spółdzielniom itd.). Spółki te mogą uzyskać ulgi tylko „w przypadkach gospodarczo uzasadnionych, na podania wnoszone za pośrednictwem właściwych władz skarbowych do ministerstwa skarbu”.

Znaczne też trudności będą mieli płatnicy przy ustalaniu, jakie im w poszczególnych podatkach ulgi przysługują, i jakim warunkom są obowiązani uczynić zadość, aby uzyskać nadal idące ulgi, gdyż rozporządzenie jest napisane stylem dla laików niedostatecznie zrozumiałym.

Płatnicy, mający większe zaległości, będą więc musieli nieraz zasięgnąć fachowej porady u swoich rzeczników podatkowych.

Józef Wanke.

NA WIOSNĘ

skóra staje się szczególnie wrażliwa skłonna do łuszczenia i wyprysków. Szczególnie ważne jest wtedy systematyczne mycie się

MYDLAMI PRZETŁUSZCZONEMI MALINOWSKIEGO

oddających skórę swój wolny tłuszcz wzamian za usunięty podczas mycia. —

Lab. Chem. Farm., Warszawa, ulica Chmielna 4.

Do nabycia we wszystkich, pierwszorzędnym firmach.

Tg 703

KRONIKA GOSPODARCZA

Z KRAJU

(k) **Sytuacja walutowa.** Na wczorajszych giełdach walutowych dewiza na Londynie miała naogół tendencję nieco słabszą, aczkolwiek w Warszawie wykazała ona pewne wzmocnienie. Dewiza na Nowy Jork nieco zniżkowała. Floren holenderski jest nieco słabszy, ale pozostaje na poziomie, zbliżonym do parytetu. Frank szwajcarski kształtuje się w dalszym ciągu bardzo słabo, nie opuszczając dołnego punktu złota; w Warszawie dewiza na Zurich wykazała dalsze nieznaczne osłabienie. Wreszcie osłabił w Warszawie Paryż. Lir włoski pozostaje mniej więcej na dotychczasowym niskim poziomie.

(k) **W sprawie zezwoleń przywozowych do Rumunii.** Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu komunikuje, że na skutek zarządzenia władz rumuńskich pozwolenie przywozu na import towarów do Rumunii nie może być wykonane, o ile nie jest zaopatrzone w wizę Rumuńskiego Banku Państwowego, która ma na celu zapobieganie powstawaniu wszelkich zaległości i zabezpieczenia zapłaty za towar importowany. Wymagana wiza nie stwarza dla importera opóźnienia w przeprowadzaniu transakcyj, gdyż wydaje ją delegat Rumuńskiego Banku Państwowego przy Ministerstwie handlu zagranicznego w Bukareszcie, kontrolujący wystawianie zezwoleń przywozowych.

(k) **Wycieczka ekonomiczna na Targi Międzynarodowe do Anglii: do Birmingham i do Francji: do Paryża.** Komitet składający się z organizacji gospodar-

czych, a mianowicie Polsko-Francuskiej Izby Handlowej, Stowarzyszenia Techników Polskich, Stowarzyszenia Kupców Polskich i Związek Kupców Centrala, urządziła w drugiej połowie maja rb. wycieczkę ekonomiczną na Targi Międzynarodowe do Anglii (Birmingham) i do Francji (Paryż) dla nawiązania bliższych stosunków z powyższymi krajami. W powrotnej drodze uczestnicy zwiedzą również wystawę w Brukseli.

(k) **Przemysł naftowy w marcu.** Wydobycie ropy naftowej w marcu, według danych tymczasowych (w cysternach — w nawiasie dane za luty rb.): ogółem 4,322 (3,953), przeciętnie dziennie 139 (141). Przeróbka ropy w rafineriach wyniosła w marcu 4,127 cyst. wobec 4,196 cyst. w lutym rb. Wytwórczość produktów naftowych wyniosła w marcu rb. 3,814 cyst. wobec 3,864 cyst. w lutym. Spożycie na rynku wewnętrznym wyniosło 2,151 cyst. produktów naftowych (w lutym 2,304). Wystrona na eksport 1,187 cyst. produktów naftowych (w lutym 1,227). Zapasy produktów naftowych wzrosły w końcu marca rb. do 18,434 cyst. wobec 17,785 cyst. w końcu lutego rb. Zapasy ropy wyniosły w końcu marca 2,541 cyst. Czynnych zakładów rafineryjnych było 28; zatrudniały one 3,282 robotników.

(k) **Subskrypcja 3 proc. premijowej pożyczki inwestycyjnej wśród kupiectwa.** Naczelna Rada Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego ogłosiła normy dla całego kupiectwa dotyczące zapisów na pożyczkę inwestycyjną. Normy te wynoszą: dla I kat. handlowej zł 4,000, dla II kat. w Warszawie i pierwszej klasie miejscowości — zł

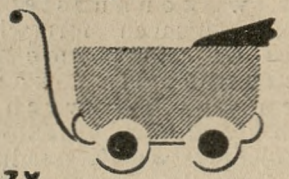
PIERWSZA

namiętność dziecka:

PIERWSZY

Rolls-Royce dziecka:

PIERWSZY

„kosmetyk” dziecka:

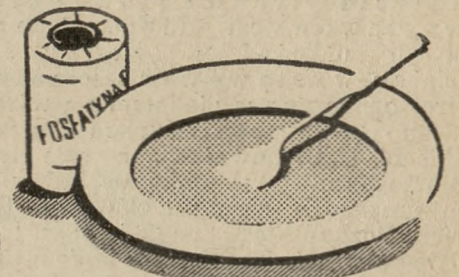
PIERWSZE

słowo dziecka:

mama

PIERWSZA

PAPKA DZIECKA:

FOSFATYNA FALIERA

Tg 640

800, dla II kat. w drugiej i trzeciej klasie miejscowości — zł 500, dla II kat. w czwartej klasie miejscowości zł 300, dla III kat. w Warszawie i pierwszej klasie miejscowości zł 200, w pozostałych miejscowościach zł 100, dla IV kat. — w miarę możliwości.

(k) **Doroczne walne zebranie Związku Fabrykantów w Poznaniu** odbędzie się w poniedziałek, dn. 29 kwietnia b. r. o godz. 16.30 w sali Koła Towarzystwa w „Bazarze” przy ul. Nowej 8.

(k) **Magistrala drogowa Warszawa — Poznań.** Uchwalony przez radę ministrów dwuletni plan inwestycji drogowych mających kosztować ok. 92 milj. zł, przewiduje na pierwszym miejscu zaopatrzenie w ulepszoną nawierzchnię (beton cementowy wzgl. bitumiczny wzgl. drobną kostkę) magistrali drogowej na szlaku Warszawa — Poznań — Berlin. Czynniki rządowe spodziewają się, że uporządkowanie tej magistrali przyczyni się waleń do ożywienia turystyki zagranicznej na tym szlaku. (AZ)

Z ZAGRANICY

(z) **Sprawa zwyżki cen srebra.** Poważna zwyżka cen srebra zajmuje uwagę paryskich kół finansowych. Dnia 24 bm. po południu osiągnęła w Londynie cenę 32¹⁵/₁₆ pensów. Jak wiadomo, poprzedniego dnia cena ta skoczyła 30¹⁵/₁₆ do 32³/₈ pensów. Równocześnie notowano w dniu 23 bm. w Nowym Jorku cenę srebra zagranicznego w wysokości 72,87 cts za uncję, a więc wyżej od urzędowej ceny zakupu srebra z kopalni krajowych (71,11 cts). Również i w Montrealu cena srebra podniosła się z 70,08 do 72,45 cts za uncję. Na wszystkich giełdach ceny srebra zwyżkowały do poziomu, przewyższającego poziom, notowany w listopadzie 1925 r. „L'Information” twierdzi, że haussa cen srebra jest rezultatem bezpośrednich żądań spekulentów z Dalekiego Wschodu, pośrednim zaś rezultatem amerykańskiej polityki zakupów srebra zarówno na rynku wewnętrznym jak i zagranicznym. Zakupy amerykańskie — konkluduje dziennik — zmierzają do podniesienia ceny uncji srebra do wysokości 1,29 dol. za uncję.

(z) **Bilans handlowy Jugosławii.** Według danych oficjalnych bilans handlu zagranicznego Jugosławii w pierwszym kwartale wykazuje dodatnie saldo 97 milj. dinarów. Poprawa bilansu handlowego tłumaczy się przedewszystkiem wzrostem eksportu tytoniu.

(z) **Sytuacja gospodarcza świata według danych Ligi Narodów.** Według biuletynu statystycznego Ligi Narodów za kwiecień r. b. handel światowy w 1934 r. wykazuje, o ile chodzi o wartość, pewną poprawę w porównaniu z poprzednimi ocenami. W dalszym ciągu biuletyn zawiera dane, dotyczące światowego tonażu statków morskich, będącego w budowie, z których to danych wynika, że w porównaniu z końcem marca r. ub. tonaż ten wzrósł o 18 proc. Światowe rezerwy złota (bez ZSRR) wzrosły w ciągu pierwszego kwartału r. b. o 154 milj. dawnych dolarów.

Konkurs w konkursie

Dodatkowa atrakcja konkursu okien wystawowych dla Czytelników „Kurjera Poznańskiego”

Wzorem roku ubiegłego Wydział Propagandy „Kurjera Poznańskiego” w ramach konkursu okien wystawowych organizuje osobny konkurs t. zw. konkurs w konkursie, oryginalna i o interesujących formach imprezy, mająca na celu wzmożenie zainteresowania konkursem okien wystawowych wśród szerokiego kręgu naszych Czytelników i całego społeczeństwa. Z zasadniczym tym celem łączy się przytem i cele rozrywkowe, polegające w głównej mierze na spostrzegawczości i sprawności wzrokowej. Doskonałe rezultaty i powodzenie, jakim cieszył się zeszłoroczny nasz konkurs w konkursie, pozwalają przypuszczać, że i tegoroczny konkurs będzie się cieszył wielką popularnością, tembardziej, że bardzo wielu Czytelników stwierdzało swoje zadowolenie z konkursu zeszłorocznego. Organizując zatem nasz konkurs w konkursie i w roku bieżącym, czynimy zadość wielokrotnie wyrażanym życzeniom powtórzenia tej imprezy. Zasady konkursu są następujące:

W wydaniu głównym „Kurjera Poznańskiego” na dzień 1 maja ukażą się zdjęcia fragmentów okien wystawowych firm, biorących udział w konkursie okien wystawowych (okna tych firm oznaczone są plakatem z napisem „Okno konkursowe „Kurjera Poznańskiego” i „Oredownika”, a spis firm, biorących udział w konkursie, będzie zamieszczony w wydaniu głównym „Kurjera Poznańskiego” na 28 b. m., t. j. na dzień otwarcia Targów). Zadaniem Czytelników będzie odgadnięcie, do jakiej firmy dany fragment okna należy, i jej dokładny adres. Ułatwieniem rozwiązania tego konkursu nazwę firmy, branżę, do której należy, i jej dokładny adres. Ułatwieniem rozwiązania tego konkursu jest możliwość obejrzenia wszystkich konkursowych okien wystawowych i porównania ich wyglądu ze zdjęciami fragmentów tych okien, zamieszczonymi w „Kurjerze Poznańskim”.

Ponieważ nasz aparat techniczny będzie miał do pokonania poważne trudności, by się dobrze wywiązać ze swego zadania (sfotografowanie olbrzymiej ilości konkursowych okien wystawowych i zreprodukowanie zdjęć w bardzo krótkim czasie), liczymy prze-

to, że zainteresowane firmy, biorące udział w konkursie okien wystawowych, przyjdą nam z najdalej idącą pomocą i współpracą przez oświetlenie dekorowanych okien.

Po zamknięciu konkursu „Kurjer Poznański” ogłosi jego rozwiązanie w postaci ponownego wydrukowania zdjęć fragmentów okien wystawowych z podaniem właściwych nazw firm, ich adresów i branż.

Za nadesłanie trafnych odpowiedzi wydawnictwo „Kurjera Poznańskiego” wyznaczyło szereg następujących nagród:

1. zł 70,
2. zł 50,
3. zł 30,
4. zł 20,
5. zł 15,
6. zł 10,
7. zł 5,
8. książka oprawna Romain Rollanda p. t. „Dusza zaczarowana”,
9. książka oprawna Zdz. Dębickiego p. t. „Rozmowy o literaturze”,
10. kwartalny abonament „Ilustracji Polskiej”,
11. książka oprawna W. Tokarza p. t. „Sprzysiężenie Wysockiego” i „Noc listopadowa”,
12. kwartalny abonament „Ilustracji Polskiej”,
13. książka oprawna St. Szpołajskiego p. t. „Prometeusz”,
14. kwartalny abonament „Ilustracji Polskiej”,
15. książka oprawna J. Ostrowskiego p. t. „Kobuz”,
16. książka oprawna A. Grzymała-Siedleckiego p. t. „Galerja moich bliźnich”,
17. książka J. Powalskiego p. t. „Nad jeziorem”,
18. książka J. Powalskiego p. t. „Nad jeziorem”,
19. książka F. Hoesicka p. t. „Paryż”,
20. książka E. Ligockiego p. t. „Sen o Dwernickim”,
21. książka Ks. F. Machaya p. t. „Moja droga do Polski”,
22. książka E. Ligockiego p. t. „Thalassa”,
23. książka St. Górki p. t. „Sztuka zdobywania majątku”,
24. książka M. Janika p. t. „Dzieje Polaków na Syberji”,
25. książka St. Kossowskiego p. t. „Wśród romantyków i romantyzmu”.

o tycze Kluk 3,84 m., do rzutu oszczepem Lokajski 62,86 m. Prawdziwa śmieć!

Brak nam oczywiście obecnie jeszcze — na progu sezonu — sprawdzianu tegorocznej formy startujących, za wyjątkiem jednego może Kucharskiego, który przed kilku tygodniami zaledwie, w Ameryce osiągnął dobre wyniki. Niemniej przeto postaramy się stworzyć obraz walk, które stoczą się w niedzielę na „Stadnie Miejskiej”.

Do biegu na 100 m są zgłoszeni: Koźlicki (AZS — W-wa), Łada (Legia — W-wa), Czysz (Stad. — Król. Huta), Biniakowski i Jasiewicz (Warta), Szymański (S. — Leszno), Tęsiorowski i Ciesielski (AZS — Pozn.) Poza Trojanowskim mamy tu komplet czołowych sprinterów. Liczymy się ze zwycięstwem Biniakowskiego, jednak bynajmniej nie latwem.

Do biegu na 400 m oddali zgłoszenia Biniakowski (Warta), Koźlicki (AZS — W-wa), Pujanek (S. — Leszno), Marciniak i Iwański (Warta). Konkurencja ta może najsłabiej jest obsadzona. Zawodnicy powinni zająć miejsca w kolejności, jak ich wyżej wymieniliśmy. Sensacyjnym będzie bieg o tyle, że będzie to pierwszy start Biniakowskiego na 400 m na bieżni polskiej po jego zeszłorocznym rewelacyjnym wyniku (48,8), osiągniętym we Włoszech.

Bieg na 800 m będzie za to jednym z najwięcej atrakcyjnych punktów programu Stawka: Kucharski (Jagiellonia — Białystok), Kostrzewski (AZS — W-wa), Lesicki (Warta), mówi za siebie. Dołączają się do stawki Pawlak (Warta), który zimą przepędził nadzwyczaj pracowicie: poprawiający się z roku na rok Siuda (AZS — Pozn.) i Kupś (KPW). Mimo wieści o nader intensywnym treningu Kostrzewskiego, zawodnika naprawdę solidnego i traktującego rzecz poważnie, mimo Lesickiego, nie wątpimy, że zwycięstwo przypadnie Kucharskiemu.

W skoku w wyż Pławczyk jest wielką niewiadomą. Wiemy, że umie wnieść się na wyżyny olimpijskie. Niestety — mając ku temu nieograniczone możliwości — rozdrabnia się na czem cierpi oczywiście specjalizacja. Mimo to przewidujemy jego zwycięstwo. O dalsze miejsca walczyć będą konkurenci lokalni Hoffmann i Schmidt (Warta). Gniot, Klemczak i Wesper (AZS).

W skoku o tycze ekstraklasa jest Kluk (Legia — W-wa). Pokonywana przez niego wysokość 3,84 m jest imponująca i do poprawienia prawie tylko wyłącznie przez Amerykan. Pławczyk, który ma poza sobą już wynik 3,70, zaisc powinien drugie miejsce. O dalsze walczyć znowu będzie uparcie sympatyczny weteran lekciej atletyki polskiej Adameczak (Warta) z młodą generacją tyczkarzy Zakrzewskim (Bydgoszcz) i malutkim Barwiczem (Warta).

W pchnięciu kula pewny jest tylko zwycięzca Heljasz. Choć Siedlecki (Legia — W-wa) pochwalić może się już wynikiem 14,88 m, to jednak nie stawiamy go wcale wyżej od Hoffmanna (Warta), między którymi rozstrzygnie się 2 i 3 miejsce. Dalej winni uplasować się Pławczyk (AZS — W-wa) i Kofowicz (AZS — Poznań).

W rzucie oszczepem nader zacięta walka stoczą ze sobą Lokajski (Warszawianka) i Turczyk (Warta); 60 m przekroczyć prawdopodobnie obaj to też Świątek i Schmidt (Warta) walczyć będą ze sobą o 3 miejsce.

Wreszcie w biegu na przelaj: Noji (obecnie Legia — W-wa), Fiałka (Cracovia), Hartlik (Stadion), Półtorak (Jagiellonia), Jakubowski (Sokol), Janowski i Robiński (Warta) w otoczeniu szarego tłumy „nieznanych”, z których niejeden szkuje się do zrobienia niespodzianki, tworzą stawkę godną 15-letniej tradycji biegu „Kurjera Poznańskiego”. Co nainrzedniejszch biegaczy (z wyjątkiem rekonwalescanta Kusocińskiego) z całej Polski zdołano sobie zapamiętać. Dziś przedpołudniem zgłoszenia nadesłali Karzewski i Januszewski z „Warszawianki”.

Czy wielka nadzieja, jaka przeważa się do rewelacyjnego Noji, zdoła się oprzeć ogólnemu i pierwszemu generalnemu szturmowi asów całej Polski? Czy Fiałka, który — jak wiemy — każdy i najdłuższy bieg kończy niewczesną, którego możliwość sa z całą pewnością jeszcze ostatecznie nie obawione, zgodzi się biec tylko w cieniu Noji? Czy Słazak Hartlik, białostoczanin Półtorak, łodzianin Kurpessa biczowani widmem degradacji z piedestału „asów” nie zechcą walczyć do ostatniego tchu? Czy czołowi biegacze Poznania: Jakubowski, Janowski, Robiński na oczach tysięcy „swojej” publiczno-

ści nie zdołają się na wysiłek, by zasłużyć na grzmiące brawa, oczekujące zwycięzców? Czy wreszcie szare żołnierzyki, z pośród których na czoło wysuwamy popularne szeregi długodystansowców „KSM” nie pomni są jeszcze hasła „szukajmy olimpijczyka” A nuż.....?

Kto chce, niech pokusi się o ustalenie przybliżonej kolejności. My jedną mamy pewność: ewentualny konkurs rozpisany o ustalenie pierwszych 10-ciu miejsc na 1000 odpowiedzi, bodaj dalby jedną trafną!

Ale przekonaj się nacośnie o wartości wszystkich możemy, przybawając gromadnie na XV jubileuszowy bieg „KURJERA POZNAŃSKIEGO”.

Nowością biegu „Kurjera Poznańskiego” i wogóle na terenie Poznania będzie „przełaj junjorów”. Zdobycie młodzieży dla sportu, jest dziś naczelnym hasłem i naczelną troską wszystkich władz sportowych. Używając w tym kierunku propagandy i ram naszego jubileuszowego biegu, sędzimy przysłużyć się sprawie. Oczywiście dla junjorów (młodzieży niżej lat 18-tu) dystans biegu znacznie jest skrócony do niecałych 2 000 metrów.

Niedziela na boiskach piłkarskich

W drugą niedzielę wiosennych mistrzostw klasy A odbędą się następujące spotkania:

O godz. 11 na boisku „Warty” walczy Warta I b z „Sokolem” z Leszna. Technicznie lepszą drużyną jest „Warta”, która powinna zwyciężyć. „Sokol” osłabiony brakiem kilku dołnych graczy — Musielek gra w „H. C. P.”, Schreier w „Warcie” ligowej — jest jeszcze niezgrany. Znając ambicję drużyny „Sokola” przypuszczać należy, że zawody będą ciekawe i interesujące.

O godz. 15 spotyka się na stadionie miejskim „Legia” z „Ostrowskim K. S.” Dobra forma drużyny „Legii” przemawia za zwycięstwem. Przypomnieć należy, że w pierwszym kole tegorocznych rozgrywek zwyciężył „O. K. S.” 5:2, to też mecz zapowiada się bardzo ciekawie.

W Lesznie o godz. 15 na własnym boisku gościć będzie „Polonia” drużynę poznańską „K. P. W.”. Spotkanie zapowiada się bardzo ciekawie, gdyż technicznie są drużyny sobie równe. Atak „Polonii” odmlodzony jest w dobrej formie.

W Ostrowie o godz. 15 na boisku w I walczy „Ostrowia” ze „Spartą”. Z powodu braku kilku dobrych graczy, którzy od usługują powinność wojskowa, drużyna gości jest poważnie osłabiona i wątpić należy, czy zdoła wywieźć chociaż jeden punkt z Ostrowa, ażeby uchronić się przed spadkiem do klasy B.

W Kościanie na boisku Zakładu Psychiatrycznego spotyka się „Unja” z „H. C. P.” Kto tutaj zwycięży trudno przewidzieć. Technicznie lepiej przedstawia się „H. C. P.”, lecz drużyna poznańskiej nie przewidyje łatwo na własnym boisku pokonać „Unję”, która jednak na początku sezonu nie jest w złej formie.

W mistrzostwach klasy B walczą w piątą niedzielę finałowych rozgrywek:

O godz. 11 na boisku Sokola przy drodze Dębińskiej „Olimpia” i „Korona”. Są to dwie czołowe drużyny, które dotychczas prowadzą w rozgrywkach o wejście do klasy A. Technicznie lepiej przedstawia się „Olimpia”, „Korona” nadrabia braki techniczne ambicją. Komu przypadnie zwycięstwo trudno przewidzieć i dlatego mecz ten u zwolenników i sympatyków obydwóch drużyn budzi duże zainteresowanie.

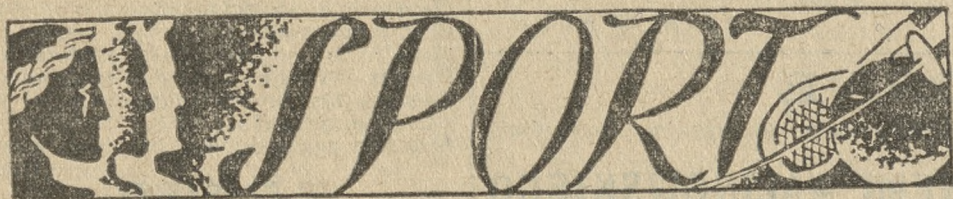
O godz. 14 na boisku w Górczynie przy dworcu Iazarskim walczą „Admira” i „Sokol” Kepno, który po raz pierwszy zagra w Poznaniu.

W Grodzisku o godz. 15 na stadionie powiatowym gościć będzie „Dyskobolja” — „Kościański K. S.”

O spacerze w klasy B walczy o godz. 16 w Gołecinie za koszarami 7 p. a. c. „Skra” i „Rawicki Klub Sportowy”.

O mistrzostwo klasy C odbędzie się jedno spotkanie, przełożone z dn. 17. 3. 35, i to w Szamotułach. Grać będzie „Szamotulski Klub Sportowy” i „Warta III”.

Zawody towarzyskie o godz. 11 „Cybina” — „San” na stadionie na Śródcie i „Admira” II — „Naprzód” w Górczynie; o godz. 15 „Stella” — „Britania” boisko P. W. w Żabikowie, o godz. 16 „Korona” II — „Blask” II boisko Korony przy ul. Chociszewskiego, o godz. 14 na arenie na Lazarzu „Pogoń” i „Poznań”.

W niedzielę — na stadionie w Poznaniu

Na samym wstępie — aby podkreślić znaczenie niedzielnej imprezy — należy powiedzieć, że startuje w niej 13 wybrańców olimpijskich, 13-tka, która wprost z zawodów udaje się do Warszawy, by w CIWF-ie szkolić swój talent, czerelować swoją formę, poprawiać wyniki, zdać egzamin dojrzałości olimpijskiej, zasłużyć na zaszczyt — demonstrowania polskiej tężyzny fizycznej — z Orlem Białym na pierśsiach, na oczach narodów całego świata. Niewątpliwie nie wszyscy z nich dostąpią tego zaszczytu. Sito calorocznej zaprawy, egzaminów na bieżniach, karności sportowej wymaganej ślubowaniem olimpijskim, będzie bardzo gęste i przepuści tylko perły pierwszej jakości — zatrzymując nietylko plevy, ale również wielkości z drobnymi choćby nawet tylko skazami. Zaszczyt wybrańców będzie

duży, ale nieporównanie większe są związane z tem obowiązki.

Przed zmierzaniem się z elitą światową na terenie olimpijskim, wybrańcy przewyciężyć muszą samych siebie. W okresie przygotowań wymaga się od nich asceetycznego prawie życia, poświęcenia przyjemności osobistych, nastawienia życia w jednym wytkniętym celu: OLIMPIADA!

Oprócz biegu na przelaj, który omówimy na końcu, rozegra się 8 konkurencyj. W pięciu startują zawodnicy, którzy w sezonie ubiegłym uzyskali najlepsze wyniki: na 400 m Biniakowski 48,8 s., na 800 m Kucharski 1:53,4 m., w skoku w wyż Pławczyk 1,90 m., do kuli Heljasz 15,84 m., w dysku Heljasz 46,26 m., a w pozostałych uplasowani w zestawieniu 10-ciu najlepszych na drugim miejscu: 100 m Biniakowski 10,8 s., do skoku

SENSACJA „TYGODNIA POZNAŃSKIEGO”

Oto nazwiska zawodników biorących udział w XV JUBIL. BIEGU NA PRZELAJ

Kucharski

Kostrzewski

Noji

Lokajski

Pławczyk

Heljasz

Hoffmann

Kluk

Łada

Fiałka

Kurpesa

Siedlecki

Biniakowski

Turczyk

Półtorak

Hartlik

„Kurjera Poznańskiego”

oraz ogólnopolskich zawodach lekkoatlet. zorganiz. przez Pozn. Okręg Zw. Lekkoatl.

w niedzielę, dnia 28 kwietnia, godz. 11³⁰ na Stadionie Miejskim

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Kwiecień
27
SOBOTA

Kalendarz rzym.-kat.
Sobota: Teofila b.
Niedziela: Witalisa m.
Kalendarz słowiański
Sobota: Bogufała
Niedziela: Żywisława
Słońca: wschód 4,31
zachód 19,10
Długość dnia 14 g. 39 min.
Księżyc: wschód 2,09
zachód 12,10
Faza: 6 dzień przed nowiem.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.:
Piątek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza wysoka plus 10 st. Cels. — Ciśnienie atmosferyczne niskie 745 mm. — Pochmurno. — Wiatr poł.-wschodni. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 21 st. Cels., najniższa plus 9 st. Cels. — Opadów atmosferycznych 19 mm.

Przewidywania pogody na sobotę:
Pogoda zmienna, drobne miejscowe deszcze, temperatura bez większych zmian.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu:
dziś plus 0,60 mtr.

Wojewódzkie Biuro Funduszu Pracy podaje do wiadomości, że na podstawie Rozp. Min. Opieki Społ. z dnia 26. 3. 1935 r. (Dz. U. R. P. nr. 23 z 31. 3. 1935 r. poz. 152) wszelkie czynności w zakresie publicznego pośrednictwa pracy wykonuje, za wyjątkiem opłat za pośrednictwo służby domowej, bezpłatnie.

Z uwagi na to, uprasza Biuro P. P. pracodawców o zgłaszanie wszystkich wolnych miejsc dla pracowników w Wojewódzkim Biurze Funduszu Pracy, Dział Pośrednictwa Pracy w Poznaniu, ul. Stefana Czarnieckiego 9, telefony: 64-27, 69-56, 74-27.

Wojewódzkie Biuro Funduszu Pracy, mając w ewidencji dużą liczbę odpowiednich pracowników fizycznych i umysłowych, będzie starało się, pod każdym względem P. P. pracodawców zadowolić. Zapotrzebowanie na pracowników może być zgłoszone ustnie, pisemnie, lub telefonicznie.

Z trzymetrowa tyczka na szwagierkę. 30 sierpnia 1933 r. między żoną Władysława Witkowskiego, zam. w Poznaniu, a jego teściową i szwagierką wywiązała się sprzeczka. Gdy do awantury włączył się Witkowski, teściowa i szwagierka przystąpiły do niego szturm, używając garneków, żelazka i innych naczyń. Witkowski we własnej obronie schwytał trzymetrową tyczkę i, wywiązując ją, uderzył swoją szwagierkę Władysławę Knopczyk w oko. Wskutek urazu „szwagierka” doznała opadnięcia powieki prawego oka. Witkowski stanął przed sądem okręgowym w Poznaniu, który w dniu wczorajszym ze względu na okoliczności łagodzące wymierzył mu karę 3 miesięcy aresztu z zawieszeniem wykonania kary na lat 3. (k)

Urządnik komunalny przed sądem. W dniu dzisiejszym przed sądem okręgowym w Poznaniu stanął rachmistrz kasy miejskiej w Buku Kazimierz Brzeziński pod zarzutem przywłaszczenia sobie z kasy szkoły powszechnej 1204 zł przy równoczesnym fałszowaniu ksiąg kasowych. Brzeziński był etatowym rachmistrzem kasy miejskiej i równocześnie rendantem kasy szkoły powszechnej, utrzymywanej przez gminę. Przeprowadzona w grudniu 1933 rewizja ujawniła w księgowości szkolnej duże nieporządki, a w kasie niedobór.

Księgowość była prowadzona sposobem prymitywnym, od szeregu lat nie dokonywano zestawień ani zamknięć. — Sad przesłuchał szereg świadków, m. i. burmistrza m. Buku. Po naradzie skazał Brzezińskiego na 2 mies. aresztu z zawieszeniem wykonania kary na lat 2. W motywach wyroku sąd podkreślił, że wymierzony tak niską karę ze względu na nienaganą przeszłość oskarżonego oraz na to, że oskarżony pokrył szkody kasy szkolnej. (k)

Z POZNAŃSKIEGO Kronika chodziska

WYBÓR BURMISTRZA W SZAMOCINIE. W środę odbyły się po raz trzeci wybory burmistrza. Żaden z kandydatów nie uzyskał w dwu głosowaniach potrzebnej większości. Wobec tego spodziewano się należy mianowania komisarycznego burmistrza. Dziwnym zbiegiem okoliczności aresztowano w przeddzień wyborów radnego Janickiego dla odsiedzenia jedne-

Wysokie wypłaty totalizatora

w drugim dniu wyścigów konnych w Ławicy

W drugim dniu wiosennego sezonu wyścigów konnych z totalizatorem na torze w Ławicy zebrało się przy słonecznej pogodzie dość dużo publiczności. Gonitwy były interesujące. Już w pierwszej z przeszkodami (3.600 mtr.) wygrała „Gloria” por. Zawilińskiego pod j. Stefanowskim przed faworytką „Cherie”. — Tot. zw. 28 zł za 10 zł.

Drugą płaską (1.600 mtr.) przy równych koniach wygrała „Etoile” II — St. hr. Korzbok-Łackiego pod j. Szymańskim 2 „Złote Runo” pod j. Rokiem (bez bata), 3 „Bira”, 4 „Tintoretto”. — Tot. zw. 27 zł m. 14 i 15 zł za 10 zł.

Trzecią z płotami (2.800 mtr.) wygrał faworyt „Lubar” p. rtm. Bobińskiego pod j. Wojtkowiakiem, 2 „Fi-

garo” II, 3 „Dorotka”. — Tot. zw. 13 zł za 10 zł.

Czwartą płaską (1.800 mtr.) przy 5 koniach wygrał „Beau”, Pawłowskięgo pod chl. Gryzą. Faworyci „Forys” i „Fra Diavolo” zawiedli, 2 „Piosenka”, 3 „Fra Diavolo”, 4 „Forys”, 5 „Fosgen”. — Tot. zw. 54 zł, m. 24 i 32 zł za 10 zł.

Piątą płaską (1.800 mtr.) wygrał „Talar” płk. Studzińskiego — pod j. Rokiem, 2 „King of Song”, 3 „Principessa”. — Tot. zw. 15 zł.

Ostatnią gonitwę dnia płaską (1.600 mtr.) wygrała przy 4 koniach „Sternblume” p. Ign. hr. Mielżyńskiego pod j. Grudą, 2 „Belle Etoile”, 3 „Dzierlatka”, 4 „Nestor”. — Tot. zw. 23 zł, m. 12 i 13 zł.

Człowiek, który był największą zagadką Europy

Po wojnie światowej, kiedy cały szereg zwyciężonych monarchij europejskich uległ zasadniczym przeobrażeniom politycznym, rozwiązał się jednocześnie nimb, otaczający byłych ich władców. Rozsypana się w proch szczytna legenda Habsburgów, przysły sny o

Tureji Wytwórnia B. I. P. niedawno ukończyła zdjęcia do „Czerwonego sultana”, pierwszego filmu, osnutego na tle życia Abdul Hamida.

Realizacja tego niezwykle ciekawego filmu spoczywała w rękach jednego z najbardziej uzdolnionych reżyserów

Abdul Hamid i jego kochanka — scena z filmu „Czerwony Sultan”

żelaznych Hohenzollernach. Pojawiły się w tym czasie liczne, rewelacyjne monografie o „ostatnich monarchach”, monografie, w których wyjrzała na światło dzienne niejedna przykra prawda o byłych „pomazańcach bożych”.

W świetle tych prac, opartych zasadniczo na autentycznych dokumentach i opisach wiarygodnych osób — najciekawszą bodajże postacią jest Abdul Hamid, ostatni sultan Turcji, którego obaliła rewolucja pod wodzą Kemal Paszy. Abdul Hamid — bezlitosny, zwyrodniały tyran, człowiek, któremu bezgraniczna, absolutystyczna władza odebrała rozum i uczucie — znalazł też rychło licznych swoich „portrecistów”, w całym szeregu biografij, obrazujących jego burzliwe życie. W ostatnich czasach także i film zainteresował się postacią tego ostatniego władcy starej

europejskich. Karola Grune'a — do odtworzenia zaś głównej roli zaangażowano specjalnie, genialnego tragika Fritza Kertnera, któremu partnerują: fascynująco piękna Adrienne Ames i popularny amant filmowy, Nils Asther. Dla wiernego odtworzenia tła, film wyposażony został w imponujące dekoracje i wspaniałe budowle, nad którymi pracowali najwybitniejsi architekci londyńscy.

Zarówno temat „Czerwonego sultana”, jak i jego obsada artystyczna wzbudziły wśród kinowej publiczności zrozumiałe zainteresowanie. — Ogólnie panuje opinia, że film ten jest sztandarowym produktem rozwijającej się coraz silniej angielskiej wytwórczości filmowej. „Czerwony sultan” (Abdul Hamid) ukaże się wkrótce na ekranie kina „Słońce” ng 7954

Widmo szubienicy na wybrzeżu

Sąd Najwyższy zatwierdził wyrok na mordercę Szupruniuka

Wiosną 1914 r. mieszkaniec Polesia Józef Szupruniuk przywdrował w poszukiwaniu pracy do Gdyni. Tam zawarł znajomość z Antonim Wiśniewskim. Wspólnie postanowili szukać pracy. Dnia 28 kwietnia 1934 r. w Gdyni Wiśniewski zamordował swego towarzysza dwukrotnym uderzeniem kamieniem w głowę, poczem zabrał mu z kieszeni marynarki gotówkę w wysokości 200 zł, dowód, osobisty, książ-

czkę P. K. O., zegarek srebrny i portfel i zbiegł.

Sąd okręgowy w Gdyni skazał go po ujęciu w ub. roku na karę śmierci przez powieszenie. Sąd apelacyjny wyrok ten zatwierdził.

Morderca odwołał się do Sądu Najwyższego, lecz ten wniesioną kasację odrzucił. Wobec tego wyrok stał się prawomocny i morderca w najbliższych dniach zawisnie na szubienicy.

go miesiąca aresztu jeszcze w związku z zabójstwem min. Pierackiego. (sp.)
— **POŚWIĘCENIE KRZYŻA.** Na zakończenie roku jubileuszowego ustawiono przy ul. Dworcowej w Szamocinie krzyż, którego poświęcenie nastąpi w niedzielę.
— **ZJAZD DELEGATÓW OPIEKI SZKOLNEJ W BUDZYNIU.** Na zjeździe delegatów opieki szkolnej wybrano do zarządu pp. Kaźmierczaka — przewodniczą-

cym, Stachowiaka — zast., Krawczyńskiego — sekr., Dalekiego — skarbn., oraz kierownika szkoły p. Kaję i nauczyciela p. Hedeszyńskiego. Do komisji rewizyjnej weszli pp. Stepczyński, Woltman i Korzyński. (bk.)
— **WESÓLY WIECZÓR.** K. S. M. w Ujściu urządziło w sali p. Mazurkiewiczowej wesóły wieczór z zabawą taneczną. — Zabawa wypadła doskonale. (uk)

— **SAMOBÓJSTWO.** We wsi Heljodorowo powiesił się 70-letni rolnik Noetzel. (sp.)

— **NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK.** Podczas czyszczenia konia uderzony został p. Kożuszkiewicz z Ujścia, doznając złamania ręki. Pomocy lekarskiej udzielił dr. Smigulowicz. (uk)

Kronika gnieźnieńska

— **KOBIETA UKRADŁA ROWER.** W tych dniach skradziono p. Witkowskiemu przy Rynku rower męski. W toku dochodzeń ujawniono, że kradzieży dopuściła się Aniela N., ul. Jana Sobieskiego 2. (gb)

— **BACZNOŚĆ PRZED ZŁODZIEJAMI.** W związku z licznym napływem pielgrzymów w niedzielę, spodziewany jest również przyjazd złodziei. Już dzisiaj przestrzec należy zarówno obywatelstwo, jak i pielgrzymów. (gb)

Kronika jarocińska

— **ŚWIECONE.** Zarząd miejski obdarzył święconem 250 bezrobotnych, ilościowo według liczby członków rodziny. (jp)

— **ZŁOTY JUBILEUSZ.** Siostra Aniela, b. przełożona Zakładu S. S. Elżbieta-nek, obchodzi w sobotę 50-letni jubileusz zakony. O godz. 9 odbędzie się w kościele Chrystusa Króla msza św., a wieczorem w sali domu św. Józefa akademja. (jp)

— **PIELGRZYMKA.** W niedzielę wyleżdza na zakończenie roku świętego do Gniezna pielgrzymka parafii jarocińskiej po nabożeństwie, które się odbędzie w kościele Chrystusa Króla. Powrót tego samego dnia wieczorem. (jp)

Kronika kenińska

— **ODROCZENIE EGZAMINU.** Zapowiedziany na 30 bm. egzamin ulegnie odroczeniu i odbędzie się dopiero 7 maja w szkole powszechnej. (kc)

— **DO RADY POWIATOWEJ.** Do rady powiatowej wybrani zostali z ramienia rady miejskiej pp. Bogucki i adwokat Krzanowski. (kc)

— **ŚWIECONE.** W pierwsze święto odbyło się w świetlicy świecone dla 80 osób, do których przemówił ks. dziekan Nowacki. Świecone urządzone zostało staraniem sekcji finansowej komitetu dla bezrobotnych. (kc)

— **ZNIESIENIE WIEŻY BISMARKA.** Rada miejska postanowiła znieść osławioną wieżę Bismarka, zwaną obecnie wieżą Wolności. Rozbiórka ma być ukończona przed 3 maja. Nareszcie zniknie raz na zawsze z ziemi kenińskiej ten widomy znak wiekowej niewoli pod zaborem pruskim. (kc)

— **KRADZIEŻ ROWERÓW.** Damscykowi Brunonowi z Kenna skradziono w Rynku rower męski. Również skradziono rower p. Rabiedze z Grembanina, pozostawiony bez opieki przy ulicy Sienkiewicza. (kc)

— **TYDZIEŃ POMOCY.** W związku z tygodniem pomocy dla biednych otwarto łańcuch składek, zapoczątkowany przez starostę. Okoliczne ziemiaństwo składa również dary w naturaliach. (kc)

— **BIBLIOTEKA T. C. L.** Biblioteka T. C. L. mieści się w starym budynku drukarni społecznej przy ul. Mielkiewicza i jest czynna w poniedziałki i czwartki od 16 do 18. (kc)

Kronika kościańska

— **ŚWIECONE.** Towarzystwo Pań św. Wincentego a Paulo wespół z miejscowym komitetem funduszu pracy urządziło świecone dla biednych. Ogółem obdarzono 130 osób. (kp)

— **FILM RELIGIJNY.** Objazdowe kino arch. inst. Akcji Katolickiej w Poznaniu wyświetliło piękny film religijny „Życie św. Antoniego Padewskiego”. (kp)

— **PRZEDSTAWIENIE.** Rodzina Policyjna wystawiła w drugie święto Wielkiejjocy sztukę p. t. „Ulicznik paryski”. Po przedstawieniu odbyła się zabawa taneczna. (kp)

— **WALNE ZEBRANIE BANKU LUDOWEGO.** 24 bm. odbyło się walne zebranie Banku Ludowego. (kp)

Kronika krotoszyńska

— **Z SALI SĄDOWEJ.** Sad okręgowy w Ostrowie na sesji wyjazdowej w Krotoszynie skazał Józefa Olejnika, b. soltysa z Różopola, za przywłaszczenie 1180 zł na rok więzienia z zawieszeniem na 3 lata. — Za zabójstwo Stanisława Dolaty, gospodarza z Benic, skazano Franciszka Pawłaka, przebywającego obecnie w więzieniu ostrowskim, na 3 lata więzienia. Jana i Marcina Rybakowskich z Kopiczek skazano za podpalenie stodoły z chęci zysku na rok względnie 3 lata więzienia. Sad grodzki skazał Karola Eichelkranta na 3 miesiące więzienia i Artura Jessego na 4 miesiące więzienia za nielegalne przekroczenie granicy. Za kradzież skazani zostali Ignacy Laboga na 6 mies. więzienia, Antoni i Józef Erplowie z Orniszewa na miesiąc aresztu względnie 6 miesięcy więzienia, za nielegalne przekroczenie granicy Jan Kołodziej na tydzień aresztu, za kłusownictwo Tomasz i Franciszek Owczaryszkowie na 4 miesiące aresztu z zawieszeniem i Jan Krzyżostaniak z Roszków na 4 miesiące aresztu. Za kradzież skazani zostali Jan Piątkowski na 10 miesięcy więzienia i Stanisław Parczyński na 7 miesięcy więzienia. (kz)

— ZE SPORTU. Mecz lekkoatletyczny K. S. „Astra” Krotoszyn i K. P. W. Inowrocław zakończył się wynikiem 65:36,5. W niedzielę odbędzie się uroczyste otwarcie sezonu sekcji motocyklistów przy K. S. „Astra”. Nabożeństwo odbędzie się w Kobiernie, a zebranie i zabawa w Koźmińcu. (kz)

— Z ŻYCIA TOWARZYSTW. Na walnym zebraniu Towarzystwa hodowli gółębi pocztowych „Lot II”, wybrano nowy zarząd w składzie pp. dyr. St. Chmielewski — prezes, Antczak — zast., Jankowiak — sekretarz, Miśkiewicz — zast., Szubert I — skarbnik. Do komisji rewizyjnej wchodzi pp. Szczuraszek, Wilkowski i Kokościński. Nagrody przeznaczone przez szefa inżynierii otrzymali pp. dyr. Chmielewski, Szubert II i Jankowiak. (kz)

Kronika monileńska

— Z KÓŁKA ROLNICZEGO. W sali Domu Katolickiego w Gębicach odbyło się walne zebranie Kółka Rolniczego, na którym wybrano nowy zarząd w składzie pp. Jarczyński — prezes, Madry — zastępca, Barczak — skarbnik i Czeszak — sekretarz. — Na zebraniu prezesów i sekretarzy wszystkich organizacji ustalono program obchodu 3 Maja. (tg)

— POŻAR. W zagrodzie rolnika Molendy w Siedluchnie wybuchł pożar, którego pastwą padła duża stodoła. W Jeziorach spłonęły budynki gospodarskie i maszyny rolnicze gospodarza Zomerskiego. Przyczyną pożaru nie ustalono. Straty są poważne. (gl)

Kronika obornicka

— ZE SPORTU W ROGOŹNIE. Na stadionie odbyły się zawody o mistrzostwo klasy B. „Nielba” Wagrowiec — R. K. S. Rogoźno 0:0. „Polonia” Poznań-Główna — R. K. S. Rogoźno 4:2. — Dn. 4 i 5 maja odbędzie się na stadionie zawody w piłkę nożną między niemiecką drużyną „Hertha 1910” z Pily a R. K. S. Rogoźno. (rm)

— OSOBISTE. W drugie święto Wielkiejnocy odbył się w kościele parafialnym ślub p. Wincenego Przybylskiego z p. Janiną Jankowską z Rogoźna. (rm)

— SZCZEPLENIE. Szczepienie ochronne odbędzie się 1 maja o godz. 9 w szkole powszechnej. Szczepieniu podlegają dzieci urodzone w roku 1934 i 1928 oraz dzieci szczepione z wynikiem ujemnym. (rm)

Kronika pow. poznańskiego

— POŻAR. W Witoblu wybuchł pożar w zagrodzie rolnika Adamskiego, którego pastwą padł dom mieszkalny, kryty słomą. (sk)

— NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. W Stęszewie spłoszył się koń rolnika Lemańskiego, skutkiem czego wypadła z wozu żona p. L., odnosząc poważne obrażenia lewej ręki. (sk)

Kronika śremska

— PRZEDSTAWIENIE. Sokół miejscowy urządza w niedzielę w sali p. Salacińskiej przedstawienie amatorskie, na którym odegra trzyaktową krotochwilę „Wabik maskota”. Dochód przeznaczają się na obozy dla niezdolnych sokolów.

— DZIEŃ CHORYCH W MOSINIE. — Staraniem ks. prob. Krolewskiego odbył się w naszej parafii dzień chorych. Dnia poprzedniego odbyła się spowiedź wszystkich chorych w mieszkaniach, a nazajutrz wspólna komunia św. wielkanocna. Ciężko chorych nosiła na noszach drużyna Polskiego Czerwonego Krzyża. W kościele zostały postawiane fotele i leżaki. Po nabożeństwie przyjmowały Panie z Tow. Miłośniczek skromnym śniadaniem wszystkich chorych w sali Domu Katolickiego. (mc)

— WALNE ZEBRANIE. Dnia 26 bm odbędzie się walne zebranie członków firmy „Wielkopolska tkalnia w Śremie” w lokalu p. Raska. (ad)

Kronika szamotulska

— REKOLEKCJE. Od niedzieli, 28 bm. rozpoczyna się rekolekcje dla inteligencji w tutejszym klasztorze. Nauki głosić będzie O. Dominik. (sc)

— OSOBISTE. Komendantem Powiatowym P. W. i W. F. mianowany został p. por. Andrzej Łasiński z 57 p. p. w Poznaniu. (sc)

— POŚWIĘCENIE NOWEGO KRZYŻA. W niedzielę, 28 bm., w dniu zakończenia jubileuszu odkupienia, odbędzie się uroczyste poświęcenie nowego krzyża przy ul. Prez. Mościckiego. (sc)

— ŚLUB. W ub. wtorek w czasie mszy św. pobłogosławiony został związek małżeński nowakowskiej córki dyr. cukrowni p. Marią Nowakowską i p. dyr. wydziału

Konkursy hippiczne w Gnieźnie

zapowiadają się b. ciekawie — Rajd konny Poznań—Gniezno

Tegoroczne konkursy hippiczne z okazji Targów Końskich w Gnieźnie odbędą się w dniach 2, 3, 4 i 5 maja. Weźmie w nich udział również ambasador amerykański. Zawody hippiczne odbędą się w roku bieżącym przy niezwykle licznych udziałach naszych najlepszych jeźdźców, którzy w przeciwieństwie do lat innych w tym roku pozostają w kraju i nie uczestniczą w żadnym międzynarodowym turnieju. Zobaczymy więc nie tylko jeźdźców z Grudziądza, Warszawy, Torunia, Poznania, Krakowa, ale i z Brzeźcia, Tarnowa i Gdańska i innych. M. in. z Gdańska przybędzie p. Halina Moczyńska, ostatnio zwyciężczyni konkursu męskiego na zawodach konnych w Gdańsku, gdzie pobili całą elitę jeźdźców gdańskich niemieckich i innych.

W dniu 5 maja odbędzie się rajd konny na trasie Poznań—Gniezno o nagrody ofiarowane przez p. ambasadora Stanów Zjednoczonych, d-cę O. K. VII, gen. Knolla, oraz tymczasowego prezydenta miasta Poznania. Rajd będzie zakończony konkursem hippicznym na torze w Gnieźnie.

Blisze szczegóły w dowództwie Bryg. Kaw. Poznań (Poznań, św. Marcina 42 — telefon przez centr. wojskową 44-11 — wewnętrzny nr. 20). — W raidzie poza licznymi uczestnikami wezmą udział gen. Knoll, dca O. K. VII, i gen. Zahorski, dca Bryg. Kaw. Poznań.

Zainteresowanie tegorocznymi zawodami konnymi w Gnieźnie wzrasta z dnia na dzień, to też spodziewać się należy wzmoczonego napływu gości.

Zapomniana latarnia morska?

Odkrycie na półwyspie helskim

Gdynia. (p) Przy regulacyjnych robotach ziemnych na półwyspie helskim, w odległości 50 m. od restauracji „Polonia” w Helu, natrafiono w ziemi na większą piramidę z kamieni. Okazało się, że piramida ta służyła kiedyś jako wielkie palenisko, co zdradza duża ilość popiołu, znalezionej obok. Na miejsce przybyła komisja ze starostwa morskiego. Dalszego rozkopywania ziemi w tem miejscu zaniechano aż do

czasu przybycia komisji, która znalazła piramidę z buda.

Przypuszcza się, że natrafiono tu na resztki najstarszej latarni morskiej na Helu, która nadawała znaki nawigacyjne najprymitywniejszym sposobem, rozpaleniem dużego ognia. Resztki tej domniemanej latarni morskiej były przykryte grubszą warstwą ziemi, na której rosły już przeszło stuletnie drzewa.

Państw. Banku Rolnego w Poznaniu Stanisławem Orlikowskim. (sc)

— NA WIECZNY SPOCZYNEK. W Wielką Sobotę rozeszła się wiadomość o przedwczesnym zgonie emer. inspektora szkolnego śp. Franciszka Wasowicza, którego pogrzeb odbył się we wtorek. — Śp. zmarły był zasłużonym działaczem społecznym, był radnym Obozu Narodowego i I. prezesem Akcji Katolickiej. — Zmarłego pożegnał ks. dziekan Kazimierski. Trumnę przewieziono do grobów rodzinnym w Brudnie koło Inowrocławia.

— POŻAR. W zagrodzie rolnika p. Stanisława Libery w Koźminie powstał pożar, który strawił dom mieszkalny. Ogień powstał od iskieł, wydobytających się z komina. Straty wynoszą około 300 zł. (sc)

— PRZEDSTAWIENIE AMATORSKIE. W drugie święto wielkanocne wystawiło Tow. Robotników Katolickich sztukę teatralną „Sieroce wiano”. Publiczność dopisała. (sc)

— UMYŚLOWO CHORY. Niemiec Reinhold Preuss oddalił się ostatnio na dłuższy czas od swej rodziny. Jak stwierdzono, ponadł on w zamierzeniu umysłowe.

— NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. W drugie święto wielkanocne udał się 71-letni Paweł Skrzypczak, zamieszkały w Młynkowie, na strych po siano. W pewnej chwili zarwał się podłoga i starzec runął na bruk, doznając ciężkich kontuzji czaszki. Mimo pomocy lekarskiej zmarł nieszczęśliwy starzec drugiego dnia. (sc)

— KONCERT. W przyszłą sobotę wieczorem odbędzie się w hotelu Sundmanna koncert orkiestry 7. D. A. K. z Poznania. (sc)

— BACZNOŚĆ MARYNARZE. Zebranie Stow. Marynarzy Rezerwy odbędzie się w niedzielę 5 maja w sali p. Sundmannaowej. Na porządku obrad m. in. święto morza. Wszystkich marynarzy dotychczas niestowarzyszonych uprasza się o przybycie na zebranie. (sc)

— PONOWNE WYBORY DO RADY GMINNEJ. Jak już donosiliśmy, zostały ostatnio wybory do rady gminnej w Obrzycku wyrokiem wojewódzkiego sądu administracyjnego na wniesiony protest radnych Obozu Narodowego unieważnione. Nowe wybory oznaczono na sobotę, dnia 27 bm. W ostatnich wyborach na 30 radnych wybrano 21 radnych Obozu Narodowego. Ponowne wybory niewątpliwie zakończą się zwycięstwem listy narodowej. (sc)

— W DNIU ŚW. WOJCIECHA. W dniu św. Wojciecha odprawił ks. prob. Dziubiński w Obrzycku uroczystą mszę św., w której brał udział towarzystwa należące do Akcji Katolickiej, oraz Powstańcy i Wojacy ze sztandarami. Wieczorem na przepelnionej sali p. Strojnego urządzono

uroczystą akademję. Przemówienia wygłosili ks. prob. Dziubiński i prezes Akcji Katolickiej p. Nowak. (sc)

Kronika wrzesińska

— DYŻUR NOCNY APTEK do 27 b. m. włącznie Stara Apteka, dla członków Ubezpieczalni Społ. do niedzielnego do 29 bm. p. dr. Nowackiewicz.

— OSOBISTE. W czwartek dnia 25 bm. obchodził b. cechmistrz zawodu fryzjerskiego p. Zygmunt Frankiewicz we Wrześni 25-lecie pracy zawodowej. Jubilatowi „Szczęść Boże!”. (r. w.)

— NOWENNA W czwartek rozpoczęła się u groty w Ochrobie nowenna ku uczczeniu Najśw. Marii Panny i z prośbą o błogosławieństwo dla Ojczyzny naszej. (r. w.)

— ZEGARKI - SKARBONKI. Zapowiadana przez K. K. O. powiatu wrzesińskiego nowosć w sposobie szeregienia zmysłu oszczędnościowego doczekała się realizacji, mianowicie wydaje się zegarki-skarbonki, które w wyglądzie są bardzo miłe dla oka. (r. w.)

— ZMIANA ROZKŁADU. Z dniem 15 maja rb. nastąpi zmiana rozkładu jazdy kolei państw. Do nowo oznaczonych przyjazdów i odjazdów pociągów zastosuje również i kolejka powiatowa własny rozkład jazdy, biorąc pod uwagę udogodnienia dla podróżujących. Między innymi kursować będzie pociąg wieczorny do Pyzdr, a bieg pociągów kolejki przyspieszony zostanie znacznie, dotychczas bowiem potrzeba było 1 i pół godziny na przejazd, a od 15 maja czas przejazdu skracają się o 20 minut, czyli 1 godz. i 10 minut. (r. w.)

— SPORT. W dniu 3 maja rb. o godzinie 14 organizuje K. S. „Victoria” z polecenia Pow. Komendy W. F. i P. W. bieg na trasie 3 km. o nagrodę. Zgłoszenia zawodników stowarzyszonych i niestowarzyszonych przyjmuje Kdt. W. F. i P. W. (Starostwo) do dnia 1 maja rb.

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: T. W. c wysłuchanie gorącej prośby 5 zł; — Sikorska zamiast wieńca na grób śp. Józefa Sikorskiego 5 zł; — razem z poprzednio pokwitowaniami 106,50 zł.

Na Dom Sierót na śródcie: Józef i Franciszka Hermanowie 5 zł; razem 5 zł.

Szczegóły katastrofального pożaru lasu

1000 mórg padło ofiarą płomieni — Straty przekraczają 100 tys. złotych

W sprawie katastrofального pożaru, o którym donosiliśmy w dniu wczorajszym pod Laskowicami w pow. Świeckim na Pomorzu nadsyła nam nasz korespondent świecki (st) następujące szczegóły:

W środę po południu wybuchł pożar w lesie państwowym na terenie leśnictwa Kwiatki, nadleśnictwa Dąbrowa, w okolicy Jeżewa w pow. świeckim. Wskutek silnego wiatru pożar rozszerzał się z szaloną szybkością, przerzucając się z oddziału na oddział i niszcząc po drodze wszelki drzewostan kultur leśnych i zagajników sosny oraz drgowiny.

Na miejsce szalejącego żywiołu przybyły straże pożarne z całej okoli-

Ciężki wypadek przy pracy

Ciężkiemu wypadkowi przy pracy uległ dziś na ul. Kramarskiej 18 53-letni robotnik malarski Adolf Grundman, zamieszkały na Tylnej Chwaliszawie 4. Podczas malowania klatki schodowej, wskutek osunięcia się drabiny, p. Grundman spadł z wysokości III piętra i odniósł bardzo ciężkie obrażenia. Narazie lekarz przywołanego pogotowia ratunkowego (66-66) stwierdził ranę tłuczoną na głowie, kontuzje klatki piersiowej i kręgosłupa. Po doraźnym opatrunku przewieziono p. Grundmana do szpitala miejskiego.

Wstrząsające zajście wywołało wielkie zbiegowisko publiczności, wśród której padły uwagi, że w danej okolicy zbyt mało jest patroli policyjnych, gdyż trudno jest ją w razie wypadków przywołać. (kl)

Zalanie mieszkań

Podczas wczorajszej burzy, której towarzyszył chwilami ulewny deszcz, zalane zostały niżej położone mieszkania. O godz. 1.30 w nocy wzywano pogotowie miejskiej straży pożarnej na Dolną Wildę, przy rogu św. Jerzego, gdzie woda zalała nisko położone mieszkania parterowe. Krótko po godzinie 3 zalała głównego odwachu wyruszyła wskutek alarmu na Rynek Wildecki, gdzie okazało się, iż potrzebna była pomoc z powodu zalania mieszkania piwniczego na Dolnej Wildzie 24. (kl)

Uc'eczka pary narzeczonych

Gdynia. (p) Narzeczeni, niejaki Karol Dolata i Aleksandra Maczuga z Gdyni, postanowili zawrzeć związek małżeński. Nie mogli jednak na to uzyskać zgody swoich rodziców, którzy czynili wysiłki, aby do małżeństwa tego nie dopuścić.

Zrozpaczeni narzeczeni opuścili dom rodzicielski i pozostawili listy, z których wynika, że zamierzają popełnić oboje samobójstwo. Mimo poszukiwań, dotąd nie zdołano ustalić, w jakim kierunku para narzeczonych zbiegła.

Przechodzień ofiarą ciężkiego wypadku

Wstrząsającemu wypadkowi uległ dziś przed południem mieszkaniec Poznania Kazimierz Czyżewicz (ul. Bydgoska 2) z zawodu rzeźnik.

Na ulicy Głównej, na przedmieściu tej samej nazwy, jechał w kierunku miasta Poznania sznur wozów naladowanych żwirem, a za nimi w tym samym kierunku zdążył samochód PZ 12169, prowadzony przez Czesława Czechowskiego z Nakła. Kierowca samochodu osobowego usiłował wymyknąć jadące ze żwirem wozy i gdy już trzy wozy minął, z poza czwartego wyłonił się nagle człowiek, przebiegający pomiędzy wozami przez jezdnię i wpadł pod auto. Przytomny kierowca zahamował na miejscu, jednak tak nieszczęśliwie, że najechany Czyżewski znalazł się pod samochodem i wydobyc go musiano z pod pojazdu. P. Czechowski zaopiekował się natychmiast ciężko poranionym i przewiózł go swym samochodem do szpitala miejskiego, gdzie dokonano natychmiastowej operacji. P. Czyżewicz odniósł bardzo ciężkie obrażenia, dotychczas jeszcze dokładnie nie stwierdzone. Oprócz groźnych obrażeń wewnętrznych podczas wypadku zdarło mu koło samochodu z głowy skórę i odniósł on prawdopodobnie złamanie kilku żeber.

Kierujący samochodem Czechowski po odwiezieniu Czyżewicza do szpitala udał się policję, gdzie zameldował wypadek do protokołu. (kl)

Gdynia na Targach Poznańskich

Praca portu gdyńskiego będzie obrazowo przedstawiona

Gdynia. (p) W tegorocznych Targach Poznańskich bierze udział również port gdyński. Własne stoisko portu gdyńskiego mieścić się będzie w pawilonie X (wejście od ulicy Bukowskiej). Na stoisku tem zostanie umieszczony kolorowy półplastyczny model portu, plan zaplecza, obsługiwanego przez port oraz bezpośrednich połączeń morskich. Praca portu gdyńskiego będzie zilustrowana fotomontażem. Roz-

wój obrotów portowych oraz stały wzrost ruchu statków w Gdyni zobrazują wykresy.

Urząd Morski w Gdyni informuje, że przy stoisku na Targach będzie można zasięgnąć wszelkich informacji, dotyczących sposobów przeładunku, oraz możliwości transportowych przez Gdynię. W bezpośrednim sąsiedztwie stoiska gdyńskiego, będzie się znajdowało również stoisko portu w Gdańsku.

cy nawet ze Świecia, ludność i pracownicy kolejowi z Laskowic, którzy podjęli walkę z szerzącym się z nie-słychaną szybkością pożarem. Mimo akcji ratunkowej pożar przerzucił się na lasy nadleśnictwa Przewodnik.

Wysłaniem tysięcy sił ludzkich zdołano pożar zlokalizować. Państwą płomieni padło około 300 ha lasów, a wyrządzone straty sięgają sumy 100 tys. zł.

Władze śledcze podjęły dochodzenia w celu ustalenia przyczyny pożaru, który w ciągu 6 zaledwie godzin zdołał pochłoniąć w drzewostanie borów tucholskich tak wielkie straty, jak przed kilku laty sówka chojnowka.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

„WIĘZIARKA” I INNE NIEUDANE TWORY

Jak nazwać kobietę, która siedzi w więzieniu? — Handlarzka, bajczarka, sklepikarka: dobrze — Ale więziarka? — Byłaby to fabrykantka więźniów — Może więzienica? — Tak jak piekielnica? — Wyrazy tworzy się na różne sposoby — Lepiej tworzyć tylko wtedy, gdy jest istotna potrzeba.

W tych dniach profesor jeden, ocierający się o sady (nie dla kondyty nagannej), zapytał mię, jak nazwać kobietę, odsiadującą karę więzienia — jak utworzyć formę żeńską do „więzień”? Co mu odpowiedziałem, o tem niżej. — Pytał dlatego, że nie podobał mu się twój od jakiegoś czasu w sądach używany: „więziarka”, z którym się dotychczas nie spotykałem. I mnie on się nie spodobał, a oto dlaczego.

Przedstawia się ten twój, jako okaz typu bardzo pospolitego, mającego dziesiątki i setki przedstawicieli w języku np. handlarzka, pisarka, malarka, bajczarka, plotkarka, sklepikarka etc. Są to nazwy osób pełniących, oznaczające kobietę, która handluje, która maluje, która ma sklepik etc.; są one przyrostkiem-ka utworzone od wyrazów: handlarz, pisarz, malarz, bajczarz, plotkarz, sklepikarz etc., oznaczających: męzczyznę, który handluje, który ma sklepik etc. Wyrazu „więziarka” nie ma i nie było. Ale istnieje wtórnie powstały przyrostek-arka, który może tworzyć nazwy żeńskie już nie od rzeczowników na-arz, ale innych, względnie od czasowników, np. „staniaczka”, — szwaczka, szyjąca staniki. Czyby jednak nasza „więziarka” była utworzona od hipotetycznego „więziarza”, czy wprost od czasownika „więzić” (dziś nieużywane, a o równym znaczeniem czasownikowi „więzić”, znaczenie jej musiałoby być: kobieta, która jest w jakimś stosunku do więźniów, względnie, która więzi ludzi, czyni ich więźniami, czyli krótko fabrykantka więźniów.

Jest to zatem podobnie poroniony płód, jak przemysł „włóknisty” p. Williama Beyera z Warszawy, którego w I-ym roczniku „Języka Polskiego” przekonywano (obawiam się, że bezskutecznie), że przemysł „włóknisty” znaczący: przemysł, obfitujący we włókna wzgl. mający własności włókna (por.: grunt bagnisty, woda żelazista, cera ziemista etc.), że gdyby przemysł tkacki (bo ten termin p. Beyer za niewłaściwy uważał) trzeba było koniecznie od „włókna” nazwać, toby się nadawało do tego tylko przymiotniki „włókienniczy”, albo „włókniarz” (por.: przemysł cukrowniczy, pierniczy, mleczarski, farbiarski etc.).

Jakimże tedy obdarzyć purystów odpowiednikiem niemiłej ich uchu łacińsko-niemieckiej aresztantki? Przyrostek-ka jest wprawdzie przyrostkiem najpospoliej używanym do tworzenia nazw żeńskich z odpowiednich męskich, ale nie jedynym; jest jeszcze przyrostek-yni wzgl. -ini np. mistrzyni, doradczyni, twórczyni etc., prorokini etc., jest to nieczęsto tworzący nowe rzeczowniki żeńskie, przezwyczajnie od rzeczowników męskich naca, a od innych jeszcze rzadziej, niemal wyjątkowo, np. członkini, ale już np. posełkini brzmi dziko, a nikomu by przez gardło nie przeszła np. endeckini. Otóż mamy jeszcze jeden przyrostek żeński, trochę więcej produktywny. Gdybyśmy chcieli utworzyć formę rodzaju żeńskiego do rzeczownika „szerszeń”, każdemu, zdaje się, nasunęłaby się „szerszenica”; od staropolskiego „trzebienia” t. j. kastrata (popolnitsza była forma: „trzebienie”) utworzyłibyśmy również bez wahania żeńską „trzebienicę”; a nasuwa się jeszcze bliższa analogia: uczeń; wszak od tego rzeczownika odpowiednikiem żeńskim jest „uczennica”, w której drugie „n” jest wtórne — pierwotny wygląd tego wyrazu był: uczenica, właściwie żeńska paralela do nieznanego dziś w polskim „uczenika” (od: uczo-ny — w rosyjskim języku do dziś się utrzymał uczenik), jak „męczenica”, również z wtórne „n”, do „męczenika” (oboje również z wtórne „n”, od „męczony”).

Skądże to drugie „n”? Oto przyrostek-ica, tworzący niezliczone pochodne od przymiotników na-ny, np. grzesznica, tanecznica, pokutnica, niewolnica, najemnica etc., żeńskie odpowiedniki męskich: grzesznik etc., zróść się z poprzedzającym n, tworząc nowy przyrostek-nica, z nim to właściwie mamy do czynienia w „uczennicę” i „męczenicę”. Jeżeli tedy do

„uczniak” tworzymy jako żeński odpowiednik „uczenicę” wzgl. „uczennicę”, to do „więziak” utworzymy żeńską formę „więzienica” wzgl. „więziennica”, która tak samo jest właściwie tworem odmiestwowym, do „więziony”. Otóż możemy jeszcze inaczej pojąć i utworzyć pożądaną żeńską formację, mianowicie jako twój odmienny: jak do męskiego „durnia” mamy żeńską „durnicę” (co prawda dziś osobowo nieużywaną, raczej nieosobowo, że znaczeniem „rzeczy głupiej wzgl. mało wartę”), tak do „więziak” przyrostkiem-ica możemy utworzyć żeńską „więznicę”: miałaby ona paralele rosyjską „uznica”, która, co prawda, jest odpowiednikiem do męskiego nie „uzień”, ale „uznik”; polskie dokładne odpowiedniki były: węznik, węznica.

Czy jednak proponowana przeze mnie formacja nie budzi pewnych sprzeciwów? Owszem, tak. Z przyrostkiem-ica w nazwach osobowych żeńskich zaczął się kojarzyć odcień zgrubiałości z wyraźnym nadto zabarwieniem ujemnym albo żartobliwym, tak np. do „nauczyciela” utworzymy żeński odpowiednik neutralny „nauczycielka”, ale jeżeli zechcemy podkreślić akompanjament uczuciowy ujemny, to użyjemy „nauczycielicy”. Pośliza także nam brzmi nieosobliwie. Oczywiście zabarwienie to nie powstało z niczego w przyrostku samym, tylko przesiąkło do niego od rozszerzanych nim tworów, tak np. w djablicy, piekielnicy, lamparcicy, lotrzyicy, lubieżnicy, rozpustnicy, latawicy etc., wiadomo, czem skorupka narwa... Ale, że ten odcień znaczeniowy formacji tym przyrostkiem utworzonych nie jest jeszcze wyłączny, więc proponowane przeze mnie może jednak żyćby pozwolił.

Nowe wyrazy tworzymy, jak wiadać, wedle pewnych szablonów, trzeba tylko właściwy wybrać. Często się też, przynajmniej, z właściwym w tej sprawie procederem spotykamy; ot, niedawno utworzono zgrabny odpowiednik grecko-łaciński „autogry”, mianowicie „wirowiec”, wzorując się na istniejących już dawno „sterowcu” i „płatowcu”. W tych dniach spotkałem się w jednym z dzienników z „nadajnikiem” (w urządzeniu telefonicznym do pomiarów głębokości), wzorowanym trafnie na „dodajniku” w arytymetyce, „pytajniku” w interpunkcji, grzejniku etc. Ale również często spotykamy się z tworamii poronionymi, fałszywie utworzonymi, gdy ich ojcami są ludzie, nie orientujący się w procesach słotwórczych swojego języka.

I fachowiec napotyka na trudności, choćby tylko w wyborze między różnymi możliwościami słotwórczymi; tak np. żeby pozostać jeszcze przy żeńskim odpowiedniku „więziak”, można go także spróbować utworzyć wedle proporcji: przekupień-przekupka, więc: więzień-więziak, ale ta by siano przypomniała. Można by też na wzór branki; poddanki, zawitki, ocielonki etc. utworzyć „więzionkę”. A są też wypadki, gdzie żadne wyjście nie zadowalnia, np. dla „przechodnia” żaden żeński odpowiednik mi się dobrym nie wydaje, ani „przechodzienica” zbyt ciężka, ani „przechodnica”, przypominająca przecnicę, także kolejową bocznice, ani przechodka, co się nadaje raczej na nazwę czynności wzgl. przechódka, zbyt przypominająca wygodkę... Wyprowadziłyby nas z kłopotu obca „passantka” — ale z tem właśnie sęk, że obca. Cóż tedy w takich wypadkach? Ano, chyba nie łamać sobie głowy, tam zwłaszcza, gdzie potrzeby gwałtownej niema, jak właśnie i na przykład przy „przechodniu”.

Dr. Edward Klich.

Poznań.

Książki nadesłane

Fr. Zakaev: „U Leona Wyczółkowskiego w Poznaniu”. Przeł. J. Zdenkwo Svoboda. Poznań-Praga 1935.
Józef Csádek, kpt. rez.: „Z wojny narodowej 1918—1920 r.”. Tom I. Zesz. I. Lwów 1935. „Drukarnia Polska”.

ŻYCIE KULTURALNE

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Wystawa W. Skoczylasa w Poznaniu. Muzeum Wielkopolskie urządza Wystawę Pośmiertną Prac Władysława Skoczylasa. Uroczyste otwarcie wystawy odbędzie się w sobotę, 27 kwietnia r. b., o godz. 12-tej w salach Muzeum Wielkopolskiego.

Grafika włoska w Poznaniu. W Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych będzie w niedzielę otwarta wystawa grafiki włoskiej. Tworzą ją artystyczne plakaty, oraz grafiki drukarska.

NAUKA

Polska legenda średniowieczna. Ostatni zeszyt „Przeszłości” (za kwiecień r. b.) przynosi nam artykuł prof. dr. K. Tymienieckiego, w którym rozpatruje on legendy związane z powstaniem naszego państwa. Przechodząc kolejno przekazy kronikarzy odnoszące się do podań o Lechu, Piascie, Krakui i Węgierzu Wałym wychwytuje autor to co jest faktem historycznym, co przekazem ludowym, a co dodatkiem moralizatorskim lub politycznym, względnie fantazją kronikarza. Wykład ujęty jasno i przystojnie będzie nader ciekawą i pożyteczną lekturą dla ludzi mających zamiłowanie historyczne, interesujących się przeszłością naszego państwa. Obok tej pracy znajdujemy artykuł informujący nas o marszałku Neyu, oraz ciąg dalszy tekstu projektu reformy ministerstwa Księstwa Warszawskiego w 1816 r., o publikowany przez dr. Willaume. (J. St.).

Polskie Towarzystwo Geologiczne. Oddział lwowski odbył posiedzenie naukowe z odcytem dr. Henryka Teisseve p. t. „O pracy A. Heima: Bergstur und Menschenleben”.

Wileńskie Tow. Lekarskie odbyło posiedzenie naukowe z referatem mag. Hermanowicza p. t. „Ewolucja poglądów na budowę materji” i dr. Frydmarza p. t. „Ogólne zasady dietetyczne leczenia cukrzyce”.

MUZYKA

Wieczór polski w pruskiej Akademii. Z Berlina donoszą nam (bl): W ramach wystawy sztuki polskiej, odbywającej się w Pruskiej Akademii Sztuk Pięknych w Berlinie, zorganizowany został przez zarząd akademii wieczór muzyczny dla grona zaproszonych gości z niemieckiego świata artystycznego i politycznego. Głównym wykonawcą programu był słynny wirtuoz niemiecki Wilhelm Backhaus, który odegrał szereg dzieł Chopina. Na zakończenie wykonali członkowie Akademii, profesorowie Schumann, Strub i Grümmer trio B-dur Beethovena. Po koncercie przyjmował zarząd Akademii gości kolacją, obecni byli m. i.: ambasador Lipski z członkami ambasady polskiej, zamieszkały stale w Berlinie muzyk prof. Raul Koczalski, liczni członkowie Akademii oraz szereg wyższych urzędników ministerjalnych z Dr. Hanfstaenglem, przedstawicielem ministerstwa propagandy na czele. Wystawa sztuki polskiej, która znalazła w opinii niemieckiej żywy odzew, będzie przewidziona do Monachium. (bl)

„Quo Vadis?” w Colosseum. W czerwcu odbędzie się w rzymskim Colosseum sześć przedstawień przeróbki scenicznej „Quo Vadis”, dokonanej przez Aleksandra de Stefani. Imprezę organizuje Fascio rzymskie. Udział wezmą znani aktorzy i aktorki, oraz statyści w łącznej liczbie tysiąca osób. Orkiestrą będzie dyrygował Mascagni.

TEATR

Co grają we Lwowie? P. Cwojdzinskiego „Teorja Einsteina” została wystawiona w teatrze Rozmaitości. Sztuka ta cieszyła się w Warszawie długą serją przedstawień w Instytucie Reduty.

Sztuka Choromańskiego „Człowiek czy-nu”, napisana dla Jaracza, została wszakże przez Teatr Aktora odrzucona. Zagra ją jeden z teatrów Towarzystwa Krzewienia Kultury Teatralnej, które „Człowieka czy-nu” przyjęło.

SZKOLNICTWO

Bezrobocie a psychika dziecka. Położenie moralne i materialne bezrobotnych nie pozostaje bez wpływu na psychikę dziecka w szkole. Przygnębienie duchowe i apatia rodziców przechodzi na dzieci. Brak nadziei, że się otrzyma w przyszłości jakąkolwiek pracę, przynosi zwątpienie w wartość uczenia się. Takie obserwacje poczynił na terenie Niemiec Henryk Sachse. Podobnie jest w Polsce. Pisze o tem w „Przyjacieli Szkoły” Z. Gryń. Autor przeprowadził ankietę wśród dzieci na Śląsku. Na ogólną liczbę 200 badanych, 176 przypisuje bezrobocie nadmiernej produkcji przedwojennej, postępowi techniki, brakowi konjunktury, 21 przypisuje bezrobocie zlej woli kapitalistów i t. p. O skutkach bezrobocia piszą dzieci, że bezrobotny traci wiarę we własne siły, traci honor, niszczy nerwy, popada w gniew. Obserwacje swe kończy autor uwagą, że nawet bezrobocie można wyzyskać w pracy wychowawczej. Jest to oczywiście zadanie bardzo trudne, jednak nie można nad niem przejść do porządku. (sn)

POLONICA WŁOSKIE

Konkurs włoski na prace polonistyczne. Instytut kultury polskiej w Turynie ogłasza czwarty już z rzędu konkurs na prace z zakresu wiedzy o Polsce i stosunków polsko-włoskich. W konkursie mogą brać udział słuchacze wyższych szkół włoskich lub doktoranci, narodowości włoskiej. Konkurs przewiduje dwie nagrody po 1000 lir. W trzecim konkursie nagrodę otrzymała p. Graziussa z Rzymu za pracę o Kasprowiczu. (P.)

SLAWISTYKA

„Encyklopedia Ukraińska” wydana we Lwowie nakładem Tow. „Ridna Szkoła”, została ukończona. Nosi tytuł „Ukraińska zahalna encyklopedia”, ma trzy duże tomy o przeszło 4000 łamów z licznymi mapami i ilustracjami w tekście i tablicami.

RUCH REGIONALISTYCZNY

Wesele w Domachowie. Coraz bardziej zanikają dawne stroje i zwyczaje obrzędowe naszego ludu, to też cieszyć się należy, gdy zostają one spisane na podstawie obserwacji w pewnego rodzaju „rezerwach” istniejących jeszcze na terenach Polski. Ostatnio ukazało się takie wspomnienie z uroczystości weselnych w Domachowie, wsi leżącej w tzw. „Biskupinie” tj. okolicach Krobi, należących niegdyś do włości biskupstwa poznańskiego, spisane na łamach „Kroniki gostyńskiej” przez Bożenę Czyżykowską. Tematem obserwacji były pieśni i zwyczaje ślubne. Obok tej ciekawej pracy ostatni zeszyt „Kroniki” (4 serji VII) zawiera ciąg dalszy rozprawki omawiającej stosunki pomiędzy Gostyniem a wojskiem pruskim w latach 1793—1806 oraz wspomnienia St. Baranowskiego o akcji powstańczej w Zalesiu. (J. St.)

WYSZEDŁ ZBIÓR PIEŚNI ORAWSKICH

Wydał je drukiem p. Emil Mika, nauczyciel szkoły ludowej w Lipnicy Wielkiej, wsi orawskiej na południowych stokach Babiej Góry. Książeczka jest nieduża, lecz zawiera 80 melodji, śpiewanych przez polską ludność tych stron w ciągu ostatnich dziesięciu lat. Autor w krótkim wstępie zaznacza parę szczegółów: „...i słowa i melodie powstawały samorzutnie. Ale jak szybko były ich narodziny, tak szybko znikają. Tylko niektóre przechodziły z ust do ust i stawały się wspólnym dobrem duchowym całej Orawy...” Głównie zbierał autor melodie mniejszą zaś uwagę zwrócił na teksty, których jest na Orawie takie mnóstwo że same zajęłyby kilka tomów. Melodie w tym wypadku były ważniejsze, gdyż mogą dać interesujące porównanie z sąsiednimi „nutami” Podhala i Spisza.

Muzycy polscy pamiętają przewrót, jaki wprowadził przed niewiele laty ks. Skierkowski, wydając skarby muzyczne Puszczy Kurpiowskiej. Szymanowski, Maciejewski, Kondracki i inni kompozytorowie zwrócili się zaraz ku melodom kurpiów. Dobrzeby się stało, aby zbiór orawski Emila Miki sprowadził zainteresowania kompozytorów ku słonecznej krainie Orawy, Podhala i Spisza. Dodać wypada, że melodie zanotował autor wprawdzie bez fonografu, nie mniej jednak wiernie i autentycznie. Wartość zbioru podnosi fakt, że przejrzał go skrupulatnie najwybitniejszy dziś znawca muzyki Podhala, prof. dr. Adolf Chybiński, teksty zaś, których jest ponad 200, skontrolował prof. U. J. dr. Kazimierz Nitsch. Książeczkę estetycznie wydał Związek Spisko-Orawski w Lipnicy Wielkiej. W sumie: bardzo cenna pozycja w bibliotece podhalańskiej. (J. Ml.)

Pisma nadesłane

„Wici Wielkopolskie”. Nr. 3 (42). Treść: S. Papée: „Tragiczne dzieje „Marcholta”. — J. Piechocki: „Kamena”. — A. Rogalski: „Wielkopolkanka — pierwsza emancypanką”. — J. Brzezińska: „Konarskiego Anda”. — J. Szpunar: „Język nagrodzonej powieści”. — K. Kretowicz: „Zniwiarze”. — S. A. Lwowski: „Zaleszczyki — i Jan Kasprowicz”. — S. Przybyszewski: „Listy skandyńskie do Teodora Toeplitza”. — Kronika. — Adres Red. Września, Poznańska 6.

„Teatr Ludowy”. Nr. 3. Treść: J. Cierniak: „Jak czytać utwory teatralne”. — J. Zawieyski: „Inscenizacja fragmentu obrzędowego II cz. „Dziadów” A. Mickiewicza”. — Życie organizacyjne. — Półklosie wydawnicze. — Adr. Red. Warszawa, Nowogrodzka 21.

„Muzyka Kościelna”. Nr. 3/4. Treść: B. Rutkowski: „Z zagadnień dzisiejszej muzyki w Polsce”. — X. W. Świerczek: „Rok liturgiczny”. — S. Kwaśnik: „Znaczenie twórczości Feliksa Nowowiejskiego”. — W. Palczyńska: „Maks Reger”. — J. Pawlak: „Kwiatki liturgiczno-muzyczne”. — Kwaśnik: „Praktyczne wskazówki dla zakładających i szkolących chóry kościelne”. — Z życia związków. — Kronika. — Muzyka religijna w radjo. — Adr. Red. Poznań, ul. Wrocławska 15.

Roman Wraga i Borys Godunow

Tysiące zwolenników pięknej opery i pięknego głosu napewno zelektryzują wiadomość o tem, że w niedzielę usłyszą i zobaczą wspaniałą operę Mussorgskiego „Borys Godunow”. Wspaniałej operze chce dać Teatr Wielki w Poznaniu odpowiednią oprawę. To też poza niezwykle starannym przygotowaniu reżyserskim przez p. Karola Urbanowicza i muzycznym przez

dyrektora Dr. Zygmunta Latoszewskiego, sprowadza Opera poznańska świetnego artystę Opery Warszawskiej Romana Wraga, który wystąpi gościnnie w roli tytułowej. Poza tem usłyszymy pp.: Kisielewską, Dudiczównę, Majchrzakównę, Raczkowskiego, Szpingiera, Dr. Roessler-Stokowska, Urbanowicza, Gruszczyńskiego, Janowską i innych.

Najbliższe gwiazdy

Za najbliższą gwiazdę stała ucho-dziła w ciągu kilku dziesiątków lat podwójna gwiazda „alfa” w gwiazdozbiornie Centaura na południowej półkuli nieba. Wielokrotnie mierzona jej odległość wynosi 4,3 lat świetlnych. — Nawiasowo dodamy, iż rokiem świetlnym nazywa się w astronomii przestrzeń, którą przebywa światło w ciągu roku, mknąc z niesamowitą szybkością 300 tysięcy km na sekundę. Aby zmierzyć sobie należycie stosunek odległości najbliższej gwiazdy od Słońca do ich rozmiarów, należałoby wyobrazić sobie dwa ziarenka pyłu o średnicy 0,01 mm umieszczone w odległości 200 m jedno od drugiego.

Jednakże w r. 1915 odkryto w obserwatorium w Johannesburgu (Afryka Płd.) słabą gwiazdkę teleskopową jedenastej wielkości, położoną w bliskim sąsiedztwie alfy Centaura, której odległość okazała się jeszcze mniejszą bo tylko 3,6 lat świetlnych. Nazwa-

no ją wobec tego „Proxima” czyli „Najbliższa”. Jednakże w ostatnich czasach powtórne pomiary podały w wątpliwość wyniki dawniejsze, tak, iż wogóle stało się rzeczą wątpliwą, czy „Proxima” jest rzeczywiście „Najbliższą”, a nawet czy nie leży ona nieco dalej w przestrzeni niż alfa Centaura. Wynik ten zdają się potwierdzać najnowsze pomiary jej odległości w obserwatorium na Przylądku Dobrej Nadziei.

Następną pod względem odległości jest gwiazda zwana „Strzałą Bernarda” nazwana tak z powodu najszybszego ruchu własnego wśród gwiazd, odległa o 6,1 lat św. Dalej idzie gwiazdka 8 wielkości w odległości 8,3 lat św., następnie najjaśniejsza z gwiazd stałych, Syryusz, odległy od ziemi o 8,8 lat św. Jasny, pierwszej wielkości Procyon, alfa Psa Małego, znajduje się w odległości 10,4 lat św. Następnie lista wymienia jeszcze 9 gwiazd o odległościach poniżej 13,1 lat św. Oczywiście, w ocenie rzeczywistej gęstości rozmieszczenia gwiazd w przestrzeni trzeba wziąć pod uwagę, że lista ta jest z pewnością niekompletna, gdyż nieznamy jeszcze wielu gwiazd bliskich lecz słabych, które dopiero z czasem zostaną odkryte. Dr. P. I.

Napisz kartkę — otrzymasz dom

Domy na zamówienie! Wyślij kartkę pocztową z zamówieniem, a wielkie magazyny nowojorskie Wanamaker'a dostarczą ci gotowy dom!

Oto najnowszy „artykuł handlowy” jaki wprowadził Wanamaker, dając szerokim masom swoich klientów możliwość za-fundowania sobie własnego domu bez żadnego trudu i zachować przy takiej imprezie. Przypnie trzeba, iż nawet na Amerykę jest to przedsięwzięcie w wielkim stylu, przystosowane zresztą jak można najlepiej do nowych warunków, powstałych po objęciu rządów przez prezydenta Roosevelta.

Rzecz się przedstawia tak. Magazyny Wanamaker'a pozostają w ścisłym kontakcie z wielką fabryką gotowych domów z bloków cementowych. Po otrzymaniu zamówienia na dom Wanamaker przekazuje je fabryce i już w dwa dni później zwożą wielkie auta ciężarowe części domu na obrany plac, poczem w ciągu tygodnia dom zostaje wykończony we wszystkich najdrobniejszych nawet szczegółach. Wanamaker ma do zaoferowania swoim klientom 15 typów domów rodzinnych w cenie od 2.000 do 10.000 dolarów. Domy te opierają się na fundamentach betonowych, ściany ich są z cementu lub azbestu i obfitują we wszelkie najnowsze urządzenia, jak to wbudowane w ściany radio, zegary elektryczne, tapety do zmywania, wentylatory elektryczne, także piec etc. Rzecz prosta, iż przyjętym w Stanach zwyczajem, domy te można kupować na raty, przy-czem różne szczegóły urządzenia wewnętrznego, jak np. meble, serwisy, dywany, firanki, sprzęty kuchenne etc. dostarczają również magazyny Wanamaker'a. Nowość ta cieszy się wielkim powodzeniem, albowiem przystosowana jest do skromniejszych i cięższych warunków życia, jakie panują obecnie w U. S. A. od czasu zaniku nieograniczonej prosperity. Or.

W szkole

Nauczyciel: — Jako, twój ojciec jest hurtownikiem jaj, a ty nie wiesz kim był Krzysztof Kolumb? (Le Rire)

„Jumbo” amatorem mydła

W Crews w Anglii wyrwały się z wędrownego menażerji trzy słonie i wpadły na rynek, gdzie odbywał się ożywiony targ piątkowy. W okamgnieniu rozgniewane słonie obalily i rozgniotly formalnie wszystkie budy i stragany. Przekupnie rozbiegli się w popłochu na wszystkie strony. Zrobilwszy swoje, słonie zaczęły próbować rozmaite „smakoliki” zaścielaające bruk; wielki „Jumbo”, chluba menażerji, zagustował w mydle Peara, którego kawalki polykał z nadzwyczajnym zapatem; kilka tuzinów tego przysmaku znikło w żołądku „Jumbo”. Inne słonie ładowały z gustem do paszczy banany, pomarańcze, peczyki marchwi, winogrona. Jak wyjdzie „Jumbo” na mydlanej uczcie — niewiadomo.

Co małpie po pończochach

Jakiejś ekscentrycznej a nie mającej widocznie poważniejszych kłopotów damie londyńskiej zaprzętała głowę myśl, co może uczynić za użytek małpa z pończochami jedwabnymi. Zdecydowawszy się na wyjaśnienie dręczącej ją kwestji drogą doświadczenia, dama wybrała się w piękny dzień niedzielny do ogrodu zoologicznego trzymając w ręku trzy pary pięknych pończoszek jedwabnych. Pończoszki te

wrzuciła ciekawa eksperymentatorka do klatki z małpami.

Małpy przyglądały się przez jakiś czas obojętnie nieznanym sobie przedmiotom. Wreszcie przemogła właściwa rodzajowi małpiemu ciekawość i zaczęła się żywa zabawa. Jeden z szympansów schwył pończochę, wywinął ją triumfalnie kilka razy nad głową, poczem zaczął nią posługiwać się jak białym, tłukąc towarzyszy po głowach. Małpy rzuciły się gromadnie na wesołka, obily go porządnie, a pończochę porwały w strzępy. Druga para pończoch dostala się w ręce dwóch poważnych orangutangów, które z filozoficzną zadumą zastanawiały się nad dziwnym przedmiotem przez dłuższy czas, poczem z nieukrywaną pogardą wyrzuciły go z klatki. Najbardziej podobala się pończocha młodemu pawianowi, który zawiązał ją sobie na szyi w ozdoby węzeł i paradował w tym stroju, kokietując swoje towarzyszkę. (r)

Mistrz hiszpański w szwedzkiej galerji narodowej

Szwedzka Galeria Narodowa zakupiła ostatnio jedno z dzieł hiszpańskiego mistrza El Greco. Obraz ten zatytułowany „Piotr i Paweł”, malowany około 1590 roku, jest typową pracą artysty z późniejszego okresu. Cena nowego nabytku wyniosła 91.000 koron, z czego 50.000 wyasygnowało Towarzystwo Przyjaciół Galerji Narodowej, na którego czele stoi następcą tronu i którego zadaniem jest gromadzenie funduszy na zakup dzieł sztuki dla Galerji Narodowej. Pozostała część kosztów pokryto z legatu na rzecz Galerji Narodowej. Dotychczas w bogatym zbiorze starych mistrzów mało było okazów malarstwa hiszpańskiego.

Praca, o której mało wiemy

Słuchając bicia zegara, czy nawet tylko odgłosu jego chodu, napewno mało kto zastanawiał się i zastanawia nad tem, jak pracę wykonuje zegar. A praca ta nie jest taka, o której nie warto byłoby mówić, nad którą nie wartoby się zastanawiać.

Duży, bijący zegar, wybija godzinę co kwadrans, a co półgodziny dwa razy, co trzy kwadransy trzy, a co godzinę cztery razy. Naogół więc w ciągu godziny zegar uderza dziesięć razy. W ciągu doby więc dwieście czterdzieści razy. Pełnych godzin bije zegar pięćdziesiąt sześć na dobę, a więc razem 396 na dobę, czyli czterdzieści cztery tysiące pięćset sześćdziesiąt na rok.

Jedno uderzenie zegara trwa dwie sekundy, więc na sto 44 560 uderzeń potrzeba 289 080 sekund. Wypada to osmdziesiąt godzin osmnaście minut, czyli trzy dni osm godzin i osmnaście minut.

Wielka wskazówka wieżowego zegara o średnicy półtora metra musi przebywać w ciągu godziny drogę długości czterech i pół metra. Obrotów wypada na rok 8760. W ciągu roku przebędzie więc wskazówka takiego zegara 39 kilometrów i 420 metrów. Mała natomiast wskazówka przebywa swoją drogę 730 razy na rok.

Z powyższych obliczeń widzimy, że praca wykonywana przez zegar jest niebyłe jaka. (henry)

Wieśniak na przedstawieniu teatralnym

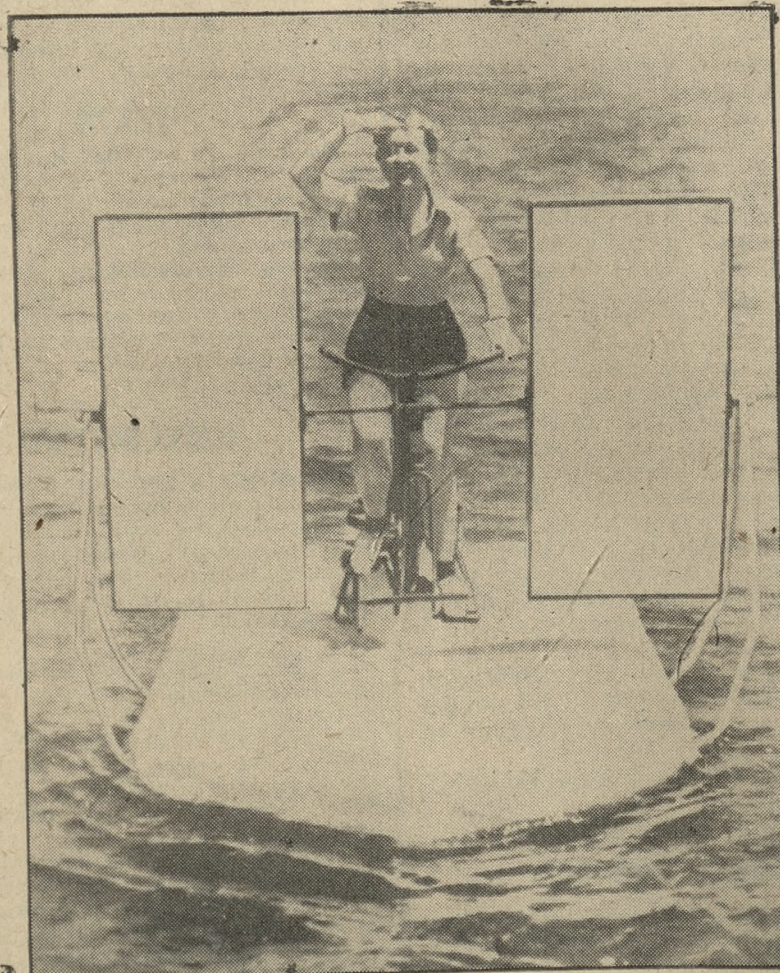
Bartłomiej sprzedawczy w mieście korszystnie zboże, znajdujące się jeszcze na polu, oczekując tylko szczęśliwego żniwa, postanowił się nieco ucieścić i udał się do teatru. W czasie przedstawienia zachodziła burza błyskało się i gromy bily, a gwałtowny deszcz zdawał się bić o szyby. Tego Bartłomiej nie mógł już dłużej wytrwać, więc wielce przestraszony począł wołać: „O la Boga, cóż to się też stanie z moją pszenicą i żytem” i wyskoczył z gmachu teatralnego, lecz o dziwo! — na dworze zastał — przesłizną noc księżycową.

Pianista-wirtuoz JAN STRAUSS

wystąpi z koncertem!

Zapowiedziany przyjazd do Polski znakomitego pianisty wirtuoza Jana STRAUSSA odbił się wielkim echem w całym kraju. Występ tego wielkiego artysty w Poznaniu należeć będzie do rewelacyjnych koncertów całego sezonu, a zainteresowanie występem Jana Straussa spotęgowała jego sława jako jednego z najlepszych interpretatorów naszego nieśmiertelnego Chopina. Jako świetny szopenista odniósł Jan Strauss niebywały sukces na swem ostatnim koncercie w Berlinie, gdzie z okazji otwarcia instytutu polsko-niemieckiego odegrał szereg kompozycji Chopina. Na koncercie tym, w którym brał udział Jan Kiepusza obecni byli najwyżsi dostojnicy rządu wraz z przedstawicielami Polnki z ministrem Lipskim na czele. Większa część programu jaki Jan Strauss w Poznaniu wykona składa się z utworów Chopina między którymi znajduje się wielka Sonata b-moll, Polonez A-dur, Etiudy, Impromptu itd.

Koncert odbędzie się w czwartek, dnia 2 maja o godz. 20 w sali św. Marcina. Bilety w cenie 1,— do 3,— zł do nabycia w firmie A. Szrejbrowski, ul. Pierackiego 20.

Oryginalny wehikuł wodny — łódź, poruszana pedałami, z dwiema farami, zastępującymi żagle, pogłównym przy pomocy odwróconego mechanizmu. Nowość ta cieszy się obecnie wielkim powodzeniem w kąpieliskach kalifornijskich

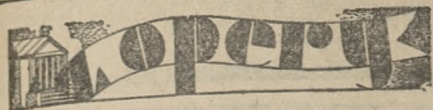
NERWOWYCH podrażnia często najmniejsza dawka kofeiny. Nadmierne używanie kofeiny może też wyrzucić bardzo szkodliwe skutki u ludzi zdrowych. 1 kg kawy ziarnistej zawiera

12-15 gr kofeiny t. j. taką ilość, która wystarczyłaby na pozbawienie życia kilku ludzi. Kto dba o serce i nerwy, winien pić bezkofeinową i całkowicie nieszkodliwą

KAWĘ HAG

Pg 3025-13,174

„Katja Tancerka”

opierka w 3 aktach J. Gilberta (premiera).

Pierwsza nowość lekkiego repertuaru, o której można powiedzieć, że jest nawskroś współczesną operetką. W linii programowej naszych operetek oznacza ona ważniejsze wzniesienie a zarazem odwet za inne mniej szczęśliwe pociągnięcia w rodzaju na przykład „kulawego” Augustynka. Tym razem wybór bezsprzecznie trafny. Autorem „Katji Tancerki” jest muzyk niemiecki Max Winterfeld, kryjący się pod pseudonimem Jana Gilberta, znany m. in. jako autor „Królowej Kina”. Specjalnie wymieniamy tę operetkę, aby podkreślić upodobania Gilberta do tematów kinowych. O takich skłonnościach świadczy wymownie tak samo „Katja”, której akcja zawiera w sobie pewne znamiona programów kinowych z 1922 roku (czas powstania operetki).

Temat jest jakby wyciągnięty w osnowie ze srebrnego ekranu, a przeobrażony i dopasowany do zwyczajów i kodeksów teatralnej operetki. Jest więc planowany zamach rosyjskiej hrabiny-tancerki na księcia węgierskiego, udaremiony strzałą Amora, jest prosek nasenny, są detektywi i policja w karykaturze. Do tego wszyst-

kiego dodana jest druga para miłośna (w operetce muszą być conajmniej dwie) jako przeciwwaga humorystyczna, która zarazem hamuje bieg wątku sensacyjnego i stwarza okazje do zabawnych nieporozumień i powikłań. Jednym słowem zamiast tradycyjnego w dawniejszych operetkach i trochę zużytego zestawienia humoru z sentymentem, mamy inną mieszankę: dreszczu z humorem. To też ten ostatni przeważa, wychodzi bezwątpienia na korzyść całej operetce. Pomyśl w każdym razie oryginalny i odbiegający od zwykłego szablonu.

To muzyczne przedstawia się barwnie, choć w przeciwieństwie do akcji nie wykazuje tendencji do oryginalności, ani współczesności. Melodje powyginane w regularne, symetryczne łuki, łatwo wwiercają się do każdego ucha. Nad pulpitem urząd sprawuje p. Barański, czujny jak zawsze, choć chwilami rwą mu się nici między orkiestrą a głosami. Trudno — mało niedociągnięcia w premierach bywają nieuniknione i mają już tradycję. Reżyseria p. Sendeckiego obfituje w pomysły doskonałe i wpływa nadzwyczaj ożywiająco na chóry i statystów. Powodzenie, jakie napewno uzyska „Katja” na czas dłuższy, będzie w dużej części zawdzięczała również dekoracjom p. Z. Szpingiera. Bardzo efektowne jest zwłaszcza nowoczesne wnętrza komnaty księcia.

Rolę najważniejszą wykonało grono artystów w składzie pp.: Dudziówny (partia tytułowa), Kaune, Petera, Sendeckiego, Szpingiera, Cirina i Kałena. Wszyscy wydobywali z ról maksimum efektu, ukazując w pełnym świetle swoje znane zalety śpiewacze i sceniczne. Także „taniec rosyjski” wykonany przez balet w barwnych kostiumach, zdobył długie brawa.

Cały spektakl daje dużo estetycznego zadowolenia i zaliczyć go trzeba do rzędu najudatniejszych.

DR. Z. SITOWSKI.

„Tydzień Poznania” w Teatrze Wielkim

Podczas Targów Poznańskich, połączonych z „Tygodniem Poznania”, dyrekcja Teatru Wielkiego daje cykl przedstawień, wyróżniających się obsadą pierwszorzędnych artystów, jak iwspaniałych nowych dekoracji. Wszystkie przedstawienia stać będą na najwyższym poziomie artystycznym i zadowolą najwybredniejszych bywalców operowych pierwszorzędnych scen zagranicznych.

Repertuar operowy „Tygodnia Poznania” zapoczątkuje wspaniała opera P. Musorgskiego „Borys Godunow”, w której rolę tytułową kreować będzie pierwszy bas Opery Warszawskiej Roman Wraga. Z dalszych oper usłyszymy Moniuszki nieśmiertelną „Halke” (z Stefanją Marvnowiczówną), „Cyrulika Sewilskiego” i „Don Juana” z występem Zenona Dolnickiego. Z operetek figurują: najnowszy przebieg sezonu „Katja tancerka” i „Kraina uśmiechu” (z tenorem Kazimierzem Czarneckim). Obie te operetki cieszą się największym powodzeniem całego sezonu. Przy pulpicie kapelmistrzowskim batutę dźwierżę będą: dyrektor Dr. Zygmunt Latoszewski, Stefan Barański i Wiktor Buchwald.

Uczestnicy Targów Poznańskich i „Tygodnia Poznania” korzystają z 25% zniżki na wszystkie przedstawienia.

Jego troski.

Odczyt naukowy. Prelegent wyklada, iż słońce oziębia się i za 75 milionów lat wystygnie zupełnie, co spowodzi za sobą zanik życia na ziemi.

- Kiedy to nastąpi? — pyta jeden ze słuchaczy.
- Za 75 milionów lat.
- Dzięki Bogu, zdawało mi się, że pan mówił o 7 milionach lat. (Le Rire)

RADJO

„Pięć części świata pod szkłem”

O dziwach palmiarni poznańskiej opowie dzieciom z rozgłośni poznańskiej p. Leonard Turkowski w pogadance p. t. „Pięć części świata pod szkłem” w niedzielę, 28 b. m. o godz. 12,05.

Państwowe Gimnazjum żeńskie im. Gen. Zamoyskiej urządza w niedzielę, dnia 28. 4. 1935 r. wieczorem o godz. 20-tej na sali św. Marcina z łaskawym współudziałem Poznańskiego Towarzystwa Muzycznego audycję muzyczną. Program obejmuje: Campra — Uwertura opery „L'Europe Galante”, St. Poradowskiego — Suitę antyczną, Torrelliego — Symfonię, Jarzębskiego — Tambusitta, Viwaldiego — Koncert. Powyższe utwory wykona orkiestra Tow. Muzycznego. Dyryguje prof. Stefan Poradowski, jako solisci wystąpią: p. Włodzimiera Kuntzówna, p. Leon Winnicki. Ciekawy program wzbudzi żywe zainteresowanie. Społeczeństwo poznańskie poprzez niewatpliwie liczny udział w koncercie szlachetną inicjatywę Państwowego Gimnazjum im. Gen. Zamoyskiej. Bilety w cenie 1,00 zł i 50 groszy nabywać można w sekretarjacie gimnazjum (Matejki 9) oraz wieczorem w dniu koncertu przy kase.

zg 10 997

KOMUNKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

Dziś ciesząca się niesłabnącym powodzeniem operetka Falla, barwny i wesoły „Kochany Augustynek”.

W sobotę po raz drugi „Katja tancerka” J. Gilberta.

W niedzielę wspaniała opera Mussorgskiego „Borys Godunow”. Na występ gościnny w roli tytułowej udało się operze zdobyć słynnego Romana Wraga. Poza tym usłyszymy pp. Kisielewską, Dudziównę, Majchrzakównę, Szpingiera, Petera, dr. Roessler-Stokowską, Urbanowiczę, Gruszczyńskiego, Janowską.

Z Teatru Nowego

Dziś gościnny występ Junoszy-Stepowskiego w świetnej kreacji hrabiego Kotwicz w „Rozbitkach” J. Bliżińskiego. — Publiczności na wczorajszej premierze zgłowała gościowi owacyjne przyjęcie. Kierownictwu Teatru Nowego udało się pozyskać mistrza jeszcze na trzy występy, mianowicie w poniedziałek, wtorek i środę. — W niedzielę wieczorem wraca na afisz sensoryjny reportaż sceniczny „Ja to zrobiłam” z p. Brenoczny w roli głównej.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Gruźlica płuc jest nieubłagana i corocznie nie robiąc różnicy dla pici, wieku i stanu, pociąga bardzo wiele ofiar.

Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitu, grypy, uporczywego, męczącego kaszlu itp. stosują pp. Lekarze

„BALSAM THIOCOLAN AGE” który, ułatwiając wydzielanie się płwoci, usuwa kaszel, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego. Sprzedają apteki. ng 8306

Dnia 24 kwietnia 1935 r., o godzinie 16-tej zasnęła w Bogu nasza kochana matka, babka i teściowa śp.,

Pelagja Wojtasikowa

z domu Kantecka

Pogrzeb odbędzie się dnia 27 bm., o godzinie 16-tej z domu żałoby.

nr 9 118

Dzieci zięciowie i wnuki.

Grabów n/Prośna, Gdynia, Chodzież, Bydgoszcz, Kraśne n/Usz.

W środę 24 kwietnia 1935 r., o godzinie 11,15 zmarł, opatrzony Sakramentami św., mój drogi mąż i ukochany nasz ojciec, śp.,

Kazimierz Welzandt

przeżywszy lat 58.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 28 bm., o godz. 17,30 z kostnicy cmentarza farnego przy ul. Bukowskiej.

O modlitwę za duszę drogiego Zmarłego proszą

nr 10 996

Poznań, 26. 4. 35.

Wielkie Garbary 5.

pozostali w żalu

żona i dzieci.

W środę, dnia 24 kwietnia 1935 r., rano zasnęła w Bogu, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., po długich i ciężkich cierpieniach, moja najukochańsza żona, nasza najdroższa i najtroskliwsza matka, teściowa, babcia, siostra i ciocia, ś. p.

z Szwałkiewiczów

Michalina Rybska

przeżywszy lat 63. Pogrzeb drogiego zwłok odbędzie się w niedzielę, dnia 28. bm. o godz. 15,30 z domu żałoby, ul. Marsz. Focha 75.

W głębokim smutku pograżeni

mąż z rodziną.

Poznań, Gostyń, Czystochleb, Wagrowiec.

dg 2022

Dnia 25 kwietnia 1935 r., zmarł długoletni członek honorowy Towarzystwa naszego, ś. p.

Maksymilian Zabłocki

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 28 kwietnia o godz. 5 z domu żałoby, ul. Miła 15, na cmentarzu parafjalnym w Jeżycach. Cześć Jego pamięci!

Zarząd Tow. Przemysłowego (Stary Przemysł) stow. zarejestr. w Poznaniu. dg 2034

W dniu 24 kwietnia 1935 r., rozstał się z tym światem, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., ś. p.

Michał Dobrowolski

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 27 kwietnia 1935 r. o godz. 4,15 po południu z domu żałoby w Mosinie, ul. Garbarska 3, o czym zawiadamiają

zg 10 993

Przyjaciele.

FARBY — LAKIERY

zawsze najtaniej w znanym Specjalnym Składzie Farb i Lakierów

FR. GOGULSKI, ul. Wodna 6.

nr 8334

telefon 56-93, 37-93

Pończochy - skarpety kupisz dobre i tanie tylko w firmie

„HAFTOPLIS”

Stary Rynek 6 (wejście z ul. Wiankowej). Pg 3258-15,63

ZAKŁADY GRAFICZNE DRUKARNIA POLSKA, S. A.

w POZNANIU, ŚW. MARCIN 70

WYDAWNICTWA:

- 1) „Kurjer Poznański“
wychodzi 2 x dziennie
- 2) „Oreodownik“
ukazuje się w sześciu wydaniach
na Poznań
Wielkopolskę
Bydgoszcz i okęg nadnotecki
Pomorze
Łódź i województwo łódzkie
i w wydaniu ogólnokrajowym
- 3) „Wielkopolanin“
organ wsi polskiej, wychodzi 3 razy w tygodniu
- 4) „Pomorzanie“
pismo dla ludu pomorskiego, wychodzi 3 razy w tygodniu
- 5) „Nowiny Poświęteczne“
ukazują się co poniedziałek i w dni poświęteczne
- 6) „Ilustracja Polska“
artystyczno-aktualny tygodnik ilustrowany.

Wystawiamy na Międzynarodowych Targach w Poznaniu

od 28 kwietnia do 5 maja 1935
w Pałacu Targowym w własnym stoisku

sg 156/7

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, s = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,30, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,15.

DACHY

krycie i smarujcie gumolitem nie ścieka, nie kruszy się. Długoletnia wytrzymałość bez smarowania sprzedaję dg 2015
HATECH,
Poznań, św. Marcin 65

„RAVIS“

Dźwigary do budowl
Żelazo sztabowe
Gwoździe
Drut kolczasty
nowy i używany
hurtownie i detalicznie poleca dg 1679

F. Stobiecki
handel żelaza
Ostrów (Wlkp.)

Lemiesze
Odkładnie
Sprężyny
do kultywatorów
Szpadle
Widły
Grabie
Siatki do plotów
Gwoździe i druty
Polewaczki
Wszystkie narzędzia
rolnicze i ogrodnicze
polecam po najtańszych cenach
Przyjmuję asygnaty „Kredyt“
JAN DEIERLING
skład żelaza
Poznań, Szkolna 3
telef. 35-18, 35-45
ng 6 688-6 672

Nie ma dwóch zdań!
Każdy fachowiec powie Wam, że
Farby - Lakiery - Pokosty - Pendzle - Carbolineum
najtaniej i najlepiej kupuje się tylko
w **CENTRALNEJ DROGERJI**
J. CZEPCZYŃSKI - Poznań
Stary Rynek 8 - Telefony: Zbiorowy 45-45, 33-15, 33-24, 32-38, 31-15, 32-39 - P. K. O. 200 546.
Oddział Drogerji „Universon“ ul. Fr. Ratajczaka 8.
Telefon 27-49. Specjalność: Artykuły barwnicze i fabryka środków do zwalczania szkodników na polach, lasach i ogrodach.
HURT! **DETAIL!**

WAPNO

budowlane, miał wapienny dla rolników, kamień wapienny, glinę wysoko-ogniotrwałą w najlepszych gatunkach polecają
POLSKIE ZAKŁADY WAPIENNE
„WAPNO OPCZYŃSKIE“ wojew. KIELECKIE
OPOCZNO, ulica Piotrkowska 35
zg 10995

GRZEJNIKI
(radjatory) do centralnego ogrzewania dostarcza
„WIEPOFANA“
Wielkopolska Odlewnia - Fabryka Narzędzi i Maszyn S. A.
Poznań, Dąbrowskiego 81
ng 8056

Pierwsze ogłoszenie
Zarządu Spółki Akcyjnej Brzeskiauto w Poznaniu, zapraszające P. P. Akcjonariuszów na Walne Zgromadzenie w dniu 20 maja 1935 r., ukazało się wskutek niedopatrzeń w wcześniejszym terminie, wobec czego powtórzono ogłoszenie we właściwym terminie, a mianowicie w „Kurjerze Poznańskim“ z dnia 25. bm., lecz z błędnym napisem „Drugie ogłoszenie“ zamiast „Pierwsze ogłoszenie“, co się niniejszem prostuje.
zg 160

Przemysławiec

przewodny znany kierownik i organizator branży technicznej maszynowej, handlowiec, zamierza się czynnie przyłączyć z odpowiednim kapitałem do zdrowego przedsiębiorstwa w Poznaniu lub okolicy. Propozycje do Kurjera Pozn. zdg 78 863.

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Letnisko
z pierwszorzędnym utrzymaniem w pięknej i lesistej okolicy nad Wartą poleca Maj. Sowiniec, per Mosina, tel. Mosina 4, Poznań 13-95. zdg 78 891

Puszczykówek

willi Helena przy dworcu pokoje umeblowane. zdg 79 122

Uzdrowisko Powidz

Klimatycznie, idealnie, nad brzoym jeziorem położone uzdrowisko, otoczone lasami. Wymarzone warunki dla rekonwalescentów i osób nerwowo i fizycznie wyczerpanych. Wykwintna kuchnia, wioślarstwo, motorówki, polowania na kaczki, wędkarstwo, kort tenisowy, siatkówka, plaża, koncert, dancing. Wyjątkowa zniżka na maj — 4,50 zł od osoby dziennie. zdg 79 168

6. OŻENKI

Piekarni
poszukuje celem dzierżawy lub wżenie sie. Proszę dokładne warunki. Oferty kierować Agencją Oreodownika w Opalenicy. ng 9098

Wdowa

z składem poszukuje starszego pana emeryta z gotówką lub inwalidę, cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 133

4. OSOBISTE

Ktoś powiedział: —
Oszczędny
człowiek nas obchodzi, oszczędność wszędzie włada. oszczędny do PKO chodzi, złotowczki składa: za dwie złotowczki dwa podwiczoreczki u Webera ma. (Nowa 4). ng 8132

Bogusiewicz,

Półwiejska 4 poleca najtaniej **owoce południowe, wina, konserwy, drob, kawy, herbaty i t. d.**

Nagroda

zł 20.— lub więcej otrzyma ten, który wskaże miejsce ukrycia lub osoby która w dniu 10 kwietnia b. r. skradła z tartaku tut. majątku pas zapędowy skórzany, długości 23,5 metra szerokości 13 cm. Zarząd Majetności Sobótka, pow. Ostrów. dg 2 031

Chrześcijańska

wypożyczalnia sukien ślubnych i balowych, najnowszych fasonów. Łódź, Suwalska 7 (przy Napiór-kowskiego) Szymańska. n 9055

7. SPRZEDAŻE

Dom
nowy z ogrodem wszelkie wygody sprzedam. Starołęka, Bystra 10b. zdg 78 095

Maszyny do pisania

biurowe i kufereczkowe „Continental“
Triumf techniki. Jakość niedościgniona. Przedstawicielstwo: **Przygodzki, Hampel i S-ka** Poznań, Sew. Mielżyńskiego 21. Tel. 21-24 ng 8533

Opony samochodowe

„WUL-GUM“
A. Kwiatkowski, Poznań. Wielkie Garbary 8, tel. 18-64. Przedstawicielstwo na woj. Poznańskie opon, gum pełnych i półpneumatyków.

Pirelli

Posiadamy na składzie opony „Stomil“, „Michelin“, „Dunlop“, „Englebert“, „Firestone“. Akcesoria, akumulatory, smary, oleje. Największy i fachowy zakład wulkanizacyjny w Polsce.

Protektownia

Nakładamy na zjeżdżone opony protektory fasonowe i udzielamy 20 000 km gwarancji. Wielkie zapasy opon używanych wszelkich rozmiarów. Ceny najkorzystniejsze. Zadajcie cenników. Pg 2938-12,34

Meble

Baranowski
Poznań, Podgórna 13
Pr 3227/8

Motor

elektryczny A. E. G. 8,4 Kw. 440 volt. Amp. 22, obroty 1200, bardzo mało używany sprzedaję Pogorzelski, Poznań, Wodna 7. zdg 78 680/1

Zakład fryzjerski

korzystnie sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 79 017/8

Sprzedam

szmergółkę, magneto, nadająca się na wiatrak Matalewski, Kociam. Rynek 16. ng 9077

Dobre zaprowadzony
skład piwa, wytwórnia wód mineralnych, własne urządzenie sprzedam lub wdzierżawie. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 254.

Urządzenie

fryzjerskie 3 obsługi sprzedam tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 253

Pianino

sprzedam. Dąbrowskiego 72, m. 5. zdg 79 094

Fortepian

sprzedam. Dąbrowskiego 70, m. 7. zdg 79 093

Fortepian

krzyżowy sprzedam. Skryta 9, mieszkanie 5. zdg 79 092

Lampa

kuchenska gazowa tanio. Szamarszewska 60, II, m. 31 od 2-4. zdg 79 085

Lampa

z zielonym abażurem, 4 palniki 10 zł. Mickiewicza 11, m. 3. zdg 79 075

Nierdzewne

noże i widelce stołowe, deserowe, do owoców, noże kuchenne, szczyrki

Alpakowe

łyżki, łyżeczki, widelczyki do ciast i opłatki do tortu itd. kupuje się rzeczywiście korzystnie w firmie **Ed. Karge** Poznań, ul. Nowa 7/8. Istnieje od przeszło 50 lat. Pg 2937-12,20

Kapelusze damskie

modelowe — wielki wybór fasonowanie czyszczenie męskich 1,50
Jana
Półwiejska 2,
firma chrześcijańska dg 1955

Sypialnie, kuchnie

tapezany, leżanki — najtaniej wprost Szwarczkiej Składnicy Mebli, Poznań, Wielka 15, dz 1967

Skład

towarów kolonialnych i nasion połączony z wyszynkiem w mieście powiatowym zaraz do sprzedania. St. Mielżyński, Chodzież, Rynek. zdg 78 797

Parkietowe posadzki

dostarcza solidnie i fachowo zna na firmę **Koraszewski i Marweg** Poznań, Plac Wolności 142. dz 1 156/7

Ogrodnictwo

cztery morgi, zabudowane pod Poznaniem, cena 8 000, informacje Poznań, Mielżyńskiego 22, m. 12. zdg 79 049/50

Modne Kapelusze Koszule Krawaty

tanio. M. Paszek, Poznań, Wrocławska 30. zdg 79 179/80

Dom

3 morgi, zaraz sprzedam. Wiktoria Paterka, Gielcze, poczta Jarocin. ng 3104

21 mórg

w Kiekrzu, na letnisko sprzedam 15.000.— Teodor Freyer, Kiekrz. zdg 79 448/9

Wóz

3 cal. półorki sprzedam. Zarembe, Górna Wilda 51. zdg 79 879

Restauracyjne

repozytorja, bufety używane tanio. Mickiewicza 15. zdg 79 358

Skład

cukierków owoców — kuchenka i pokój — dobrze zaprowadzony, z powodu choroby korzystnie na sprzedaż. Adres Kurjer Poznański zdg 79 118

Lokomobila

Lanza rok 1912, pow. ogrzewalni 15,849 m³ 10 atm. z nowym paleńskim, gruntownie wyremontowana tanio na sprzedaż. Domański, Poznań, Zupańskiego 8. zdg 79 119

Druki

reklamowe, stemple najkorzystniej. Drukarnia Golusa, Garbary 33. zdg 79 126

Kamień brukowy

ca 200 m² sprzedaż za gotówkę. Obejrzeć można Wenecjańska 10, od 9-16. zdg 79 171

Skład

nabiału i owoc w centrum tanio. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 172

Okazyjnie

do sprzedania aparat fotograficzny rozm. 10x15 cm do zdjęć na poczekaniu, obejrzeć można od godz. 16 do 21 ul. Gen. Koscińskiego 8, m. 14. zdg 79 177

Skład

cukrów owoc mieszkaniem centrum, czynsz niedrogo sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 79 365.

Podwozie

samochodowe. gumy w dobrym stanie sprzedam zaraz. Cena 250 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 068

Skład

urządzeniem towaram. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 79 327.

Lis

i szyjka nurek Ważna 14a m. 8. zdg 79 324

Cegły

20 tys. niżej ceny w cegielni. Zdz. Kurjer Pozn. zdg 79 318.

Egzystencje

zapewni **skład papieru centrum** który spowodował brak kapitału o-brotowego tanio sprzedam. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 79 317.

Pianino

krzyżowe zagraniczne tanio — Strzelecka 26 — 3. zdg 78 819

Rzeźnictwo

dobrze prosperujące z mieszkaniem w śródmieściu Poznania z powodu choroby meza sprzedam. Zgłoszenia St. Ritthammer Półwiejska 30. Tel. 57-83. zdg 79 255

Maszyny do pisania

male i duże, nowe i używane największy wybór — najniższe ceny — Gwarancja. — Skóra i S-ka. Poznań. Aleje Marcinkowskiego nr. 23 ngr 8303

Motocykl

Monet Goyon 350 ccm, model 1928 3000 km 600.— Fredry 1, m. 16. zdg 79 069

Podwozia

samochodowe na wozy konne — Mylna 10. zdg 79 336

Łódź

złogowa z motorem przyczepnym **Sikawke** ogniowa z węzami sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 101

Cement

stałe świeży najtaniej. Dąbrowskiego 72, skład materiałów budowlanych, telefon 46-73 zdg 79 166

Pianino

pierwszorządne. Aleje Marcinkowskiego 7 — 1. zdg 78 012

Wózek

dzietecy, głęboki, niebieski, jak nowy. Łakowa 10 — 2. zdg 79 426

Kabriolet

Fiat 514, bardzo dobrze utrzymany sprzedam. Fabryczna 36 — 6. zdg 79 470

Skład

kolonialny towaram. magła, mieszkaniem tanio sprzedam. Chodzieżskiego 35. zdg 79 173

Kiosk
Wybrać lepiej — kupić
Magiel
Jadalnia
Singera
Doge
Sprzedam
Pianino
Regal
Uwaga
Wielka 25.
Sypialkę
Rower

Pokój
Duży balkonowy
Pokoje oddzielna kuchnia, osobny
Pokoje oddzielna kuchnia, osobny
Pokoje oddzielna kuchnia, osobny

Pokój
Grunwaldzka
Skarbowa
Wielkie Garbary
Elegancki
Pokoje
Skarbowa
Słowackiego
Pocztowa
Pokoje
Dwuosobowy
Ratajczaka
Centrum
Dwóch
Dobrze
Pokoje
Inteligentnym
Niekrepujący
Pani
Łakowa
Jednoosobowy
Półwiejska
Centrum

Frontowy
Pokoje
16. SZUKA POKOJU
Pokoje
Pokoje
Próżnego
Student
Szukam
Poszukuję
Pokoje
Dwuosobowego
Student
Pokoje
Poszukuję
Studentka
25 zł
Student
Szukam
Panienska
Poznan

Eleganckiego
Starsza
Niekrepującego
Zaraz
Pokoiku
Dwuosobowego
17. LOKALE
Ubikacje
Biuro
Ubikacje
Lokal handlowy
Lokal handlowy
Skład
Skład
Skład
Skład

11. KUPNA
Poszukuje
Brylanty
Szybka
Kupię
Kupię
Gramofon
Kamienicę
Plac
Singera
Aparaty
12. DO WYNAJĘCIA
Dwa
W Śródzie
6 pokoi
Pokoje
Czteropokojowe
Trzypokojowe
Sześciopokojowe
2 pokoje

11. KUPNA
Poszukuje
Brylanty
Szybka
Kupię
Kupię
Gramofon
Kamienicę
Plac
Singera
Aparaty
12. DO WYNAJĘCIA
Dwa
W Śródzie
6 pokoi
Pokoje
Czteropokojowe
Trzypokojowe
Sześciopokojowe
2 pokoje

13. SZUKA MIESZK.
Mieszkanie
Mieszkania
Emeryt
Urządnik
Komfortowego
2 pokoje
1-2 pokoi
Próżnego
Poszukuje
Urzędnicza
14. ZAMIANA MIESZKANIA
4 pokojowe
Dwa
15. POKOJE UMEBL.
Kręta
Strzelecka
Pokoje
Dwuosobowy
Jednoosobowy
Mały

16. SZUKA POKOJU
Pokoje
Pokoje
Próżnego
Student
Szukam
Poszukuję
Pokoje
Dwuosobowego
Student
Pokoje
Poszukuję
Studentka
25 zł
Student
Szukam
Panienska
Poznan

Warszawa
Sobota, dnia 27 kwietnia.
6.00 audycja poranna; 12.05 koncert; 12.50 chwila dla kobiet; 13.00 koncert solistów w wyk. Very Neumark i Emmy Szabranek; 13.45 nasz handel morski; 14.45 koncert dla dzieci; 15.30 recytacja prozy; 15.45 utwory na skrzypce w wykonaniu Józefa Chasydy; 16.10 koncert mandolinistów; 16.30 skrzynka techniczna; 16.45 II koncert z cyklu „Pieć wieków muzyki kameralnej”; 17.10 najnowsze nagrania na płytach; 17.50 „O walce z rdzą”; 18.00 pogadanka; 18.00 „Wesela wędrowni”; 18.45 muzyka salona w wykonaniu Septetu H. Golda; 19.15 przegląd wydawnictw rolniczych; 19.35 I koncert z cyklu „24 preludia Claude Debussy'ego”; Wykonawca: Bolesław Wołyniec; 19.50 feljton aktualny; 20.00 wesoła audycja ze Lwowa; „Rapsodia lwowska”; 20.45 dziennik wieczorny; 20.55 jak pracujemy i żyjemy w Polsce; 21.00 koncert symfoniczny złożony z utworów kompozytorów skandynewskich w wykonaniu orkiestry symf. P. R. pod dyr. Grzegorza Fitełberga; 22.15 piosenka i muzyka wileńska; 22.30 kukłki i taneczna.

Poznan
Sobota, dnia 27 kwietnia.
Poznan — 6.30 audycje poranne z Warszawy; 7.45 program na dz. bież.; 7.50 wskazówki praktyczne 8.00 transm. z Warszawy; 11.57 transm. z Warszawy; 12.05 muzyka fortepianowa; 12.50 transm. z Warszawy; 14.00 Beethoven — Brahms płyty; 15.35 przegląd gieldowy; 15.45 tr. z Warszawy, Lwowa i Wilna; 18.30 „Sprawy miasta Poznania” (omówi prezydent E. Wieckowski); 18.40 życie kult. art. i społ. Poznania; 18.45 muzyka lekka; płyty; 19.07 program na dz. nast.; 19.15 „Dziennik, który kieruje polityką świata” (150 rocznica „The Times”) wygl. red. J. Gutschke; 19.25 wiadomości sport. Poznań; 19.30 wiadomości sport. Poznań; 19.30 pogadanka Związku Pań domu; 22.05 koncert reklamowy; 22.15 transm. z Warszawy i Wilna; 23.05 muzyka taneczna z płyt.

ZAGRANICZNE
Sobota, 27 kwietnia.
Hilvedsum — 20.00 muzyka lekka, koncert wokali; 21.10 i 22.10 sonaty Saint — Saensa i Beethovena, Koenigswusterhausen — 19.00 audycja wesoła na wszystkie rozgłośnie niemieckie z Monachium; 21.00 z Frankfurtu muzyka operetkowa; 23.00 muzyka taneczna, Luksemburg — 20.50 muzyka popularna; 21.45 fortepian, Oslo — 19.50 koncert wieczorny, Budapeszt — 20.30 pieśni węgierskie; 22.00 muzyka taneczna, Beromünster — 20.20 kwartet g-moll Mozarta z płyt; 21.10 wieczór wesoły i muzyka taneczna, Sztuttgart — 20.15 audycja wesoła i muzyka wiosełna, Kolonia — 19.00 koncert z Lipska 20.10 audycja wesoła z udziałem solistów i orkiestry, Rzym — 21.00 tr. z opery, Mediolan — 20.45 wieczór rozmaitości, Sztokholm — 20.00 kabaret; 21.00 dawna muzyka taneczna; 22.00 współczesna muzyka taneczna, Bukareszt — 23.00 nabożeństwo rezurekcyjne z okazji świąt.

KOMUNIKAT

Ubezpieczalnia Społeczna w Poznaniu zawiadamia, że Obwody Lecznicze: „Śródmieście” i „Przedmieście”, pomieszczone dotychczas przy ul. Pocztowej 25 oraz Obwód Leczniczy „Wilda” pomieszczone obecnie przy ul. Wybickiego 3 i Obwód Leczniczy „Jeżyce — Łazarz”, znajdujący się obecnie przy ul. Zwierzynieckiej 22 — przenoszą swe biura w dniu 27 kwietnia 1935 r. do lokalu przy Al. Chopina 1 a.

Wymienione Obwody rozpoczną swoje czynności w poniedziałek, dnia 29 kwietnia 1935 r.

W dniu przeprowadzki 27 kwietnia br. biura nieczynne.

Ubezpieczalnia Społeczna w Poznaniu.

Skład
kolonialny centrum 3 pokoje wzdłuż ul. Sowińskiego Garmarski 2. zdg 79 373

Czteropokojowe
komfortowe, słoneczne, niewysoko poszukuje pewny płatnik od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 678

23. ROZMAITE

Malarz pokojowy
inwalida wojenny poszukuje pracy. Wykonuje wszelkiego rodzaju prace w zakresie malarstwa wchodzące. Łaskawe zgłoszenia uprasza Związek Inwalidów Wojennych R. P. Okręgowe Kolo Poznań, ul. Koźła 8, tel. 29-94. zdg 79 079/80

Pończochy
skarpetki kupisz dobre i tanio — tylko w firmie „Haftoplis”. Stary Rynek 6 (wejście Wiankowa) dz 1714

Akuszerka
Krajewska. Strzelecka 2. przy Świętokrzyskim. przyjmuje. udziela porady, pomocy. zdg 75 440

Pończochy - skarpetki
dobre tanie tylko w firmie „Haftoplis”. Stary Rynek 6 (Wiankowa) Pg 3257-14.62

Zastrzegam
sobie prawo wynajmowania mieszkań w domu moim w Poznaniu ul. X. Skorupki 8. Romuald Gucweler. zdg 79 067

Znana
wróżbiarka Adarelli przepowiada z cyfr — kart — reki. Przyjmuje 10 rana — 8 wieczorem. Podgórna 13 mieszkanie 10. front. zdg 79 206

24. NAUKA

Łacina — francuskie
poszukuje się rutynowanego korepetytora kl. 8. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 181

26. SZUKA POSADY

Ozłozenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy do jednej trzeciej cenie drobnych.

Maszynistka
pisząca biegle szuka posady korespondentki. Władza językiem niemieckim i francuskim. Może wykazać się dobrimi referencjami. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 78 171

TEATRY

Poznań, piątek, 26. 4.

TEATR POLSKI. — Dziś i codziennie: „Cudzik i Ska”

TEATR WIELKI (Opera): „Kochany Augustynek”

Sobota, 27. 4. „Katja tancerka”

Niedziela, 28. 4. „Borys Godunow” z gośc. wyst. Romana Wragi.

TEATR NOWY: Dziś: — „Rozbitki”, gośc. występ Junoszy Stępowskiego.

Sobota, 27. 4. „Rozbitki” gośc. występ Junoszy Stępowskiego.

Niedziela, 28. 4. „Ja to zrobiłam”.

KINA

Poznań, piątek, 26. 4.

APOLLO: „Niedokończona symfonia”

CORSO: „Bezprawia Zachodu”

GWIAZDA: „Burza o Brzasku”

MOJE: „Młody las”

METROPOLIS: „Niedokończona symfonia”

OSWIATOWE T. C. L.: — 1) Światła wielkiego miasta. 2) „Serce Azji”

RENAISSANCE: „Samarang”

SWIT: „Człowiek bez twarzy”

SFINKS: „Co mój mąż robi w nocy?”

SŁONCE: Roześmiane oczy

TECZA-Łazarz: „Miłość Tarzana”

TECZA-Wilda: Noc Cudów

WILSONA: „Przeor Kordecki. Obrona Częstochowy”

Książkowa - bilansistka
biegła, pisząca na maszynie, polski - niemiecki, szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. dz 1827

Książkowa
z praktyką, pisząca na maszynie, język polski, niemiecki, poszukuje posady do wszelkich prac biurowych. Łaskawe oferty proszę skierować do Kurjera Pozn. zdg 78 792

Dla
syna rolnika z ukończoną szkołą rolniczą, 24 lata stary, po wojskowej służbie szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 795.

Poszukuję
posady do wszelkiej pracy domowej z gotowaniem od 1. 5. 1935. Zgłoszenia Agnieszka Sobisiak, Pniewy. Wolności 7. zdg 78 689

Panna
skromna szuka posady do samotnej osoby. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 088

Poszukuję
posługi przed południem z praniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 083

Kupiec
poszukuje jakiegokolwiek zajęcia, gwarancja 2000 złotych. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 109

Posługaczka
poszukuje posługi od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 112

Fryzjerka manikurzystka
poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 114

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem. — własna pościela szuka posady. — Oferty „Par”. Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 54.296 Pg 3635-54.296

Dziewczyna
starszym wieku poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 164

Dziewczyna
z gotowaniem, kochająca dzieci szuka posady od 1 maja. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 190

Osoba
starsza, uczciwa przyjmie posadę do wszystkiego za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 192

Służąca
z prowincji, dobruem poleceniem, do lepszemu domu, przyjmie posadę. Oferty Kurjer Poznański. zdg 79 073

Służąca
do wszystkiego bez gotowania poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 066

Nauczyciel-wychowawca
obejmuje dziesiątki par posad, języki, polecenia. Listy pisać do: Profesor W. Maj Słowiański p. Krzesiny pod Poznaniem. zdg 79 054

Dziewczyna
uczciwa, skromna, chętna szuka posady 1. 5. lub 15. 5. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 117

Przyjmę
posadę wszystkiego jako przychodnia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 098

Dziewczyna
dobra do pomocy w składzie kolonialnym, pieczywa. Zna prace domowa samodzielnie szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 100

Służąca
do wszystkiego z gotowaniem poszukuje 1. 5. 35 posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 102

Panienska
szuka posady do dzieci. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 104

Stenotypistka
polsko-niemiecka perfekcyjnie, stenografia, niemiecki biegle szuka stałej posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 137

Dziewczyna
kucharka zna kuchnię warszawską, długoletnie świadectwa szuka posady bez prania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 271.

Piekarz
uczciwy, dzielny swym zawodzie poszukuje posady. Gwarancja 2000 złotych. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 108

Szofer
lat 33, żonaty, poszukuje posady zaraz. Miejscowość obojętna. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 144

Panienska
znająca robotki szuka posady do dzieci od pierwszego. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 145

Dziewczyna
z dobrej rodziny poszukuje posady do wszystkich prac domowych Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 322.

Poszukuję
zajęcie u krawcowej. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 79 047

Córka
rzeźnika poszukuje posady w składzie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 155

Dziewczyna
samodzielna do wszystkiego z dobrem gotowaniem szuka posady od 1. 5. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 161

Posługaczka
uczciwa, pracowita szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 442

Córka kolejarza
poszukuje posady do małego dziecka i lekkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 439

Inteligentna
panienka poszukuje posady do dzieci z świadectwami od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 452.

Dziewczyna
obecnej posiadzie 5 lat zmieni 1. 5. świadectwa dowodem samodzielnym prowadzenie domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 252.

Kucharka
restauracyjna samodzielna ożeszczona, szuka posady w restauracji lub sezon letni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 369.

Panienska
do obsługi gości w restauracji. — kaucja 150 zł potrzebna. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 376

Sekretarka - korespondentka
polsko - niemiecka, język francuski, angielski poszukuje posady od 1 maja lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 467

Dziewczyna
z prowincji, uczciwa, pracowita, zdrowa, silna, 19 lat do dzieci lub pomocy nani, szuka posady. Oferty Kurjer Pozn zdg 79 421

Samodzielną
kucharka poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 290

Polecam
sie jako przychodnia do gotowania lub w zastępstwo, szuka posady od 1. 5. lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 285

Uczciwa
kulawa dziewczyna prosi posadę do prac domowych, małe wynagrodzenie. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 414.

Gospodyni - kucharka
starsza zaufana, doświadczona poszukuje samodzielnej posady, zna wszelkie prace domowe, dobra kuchnia, zaprawy prasowanie. Świadectwa jak najlepsze. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 79 409

Dziewczyna
szuka posady wszystkiego bez gotowania. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 399

Bufetowa
z kilkuletnią praktyką dobra świadectwa poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 305

Panna
lat 33 poszukuje jakiegokolwiek pracy w lepszym domu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 307.

Bufetowa
szuka posady bez utrzymania. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 305.

Dziewczyna
gotowaniem do wszystkiego szuka posady od 1 maja. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 216

Krawcowa
dzielną poszukuje posady po domach. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 449

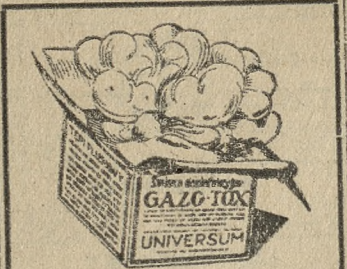
Inteligentna
panna do obsługi gości z restauracji poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 340

Kucharz
znający cukiernictwo oszczędny i sumienny skromne wymagania poszukuje posady, gdzie obojętnie Łaskawe zgłoszenia Kurjera Poznańskiego zdg 78 438.

Fryzjerka - kursistka
początkująca poszukuje posady od 1. Oferty Kurjer Pozn. zgd 78 723

Panienska
początkująca poszukuje posady do piekarni lub kawiarni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 785.

Panienska
poszukuje posady do dzieci z zyciem. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 78 786.

GAZOTOX tepi radykalnie pluskwy. Do nabycia w aptekach i drogerjach. Fabryka „Univerzum” — Poznań. ng 8746

Polecam
gospodynię, panny, służące Kranczowa Ratajczaka 2. zdg 78 787

Pani
miego uosposobienia, zajmie sie gospodarstwem samotnej osoby. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 026

Panna
lat 25, z dobrimi świadectwami poszukuje miejsca do księdza lub do samotnej osoby w mieście. — Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 79 006

Młoda
poprowadzi oszczędnie gospodarstwo starszej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 005

Uczciwa
skromna szuka posady do wszystkiego z gotowaniem, dobre świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 858

Krawcowa
niedroga, dom za domem poszukuje pracy. W. Garbary 20. m. 5. zdg 78 890

27. WOLNE MIEJSCA

Czeladnik krawiecki
biegły, na stałe prace, duże szuki, potrzebny zaraz. Szymański mistrz krawiecki, Jarocin. ng 9105

Czeladnik
krawiecki zaraz potrzebny Marszałka Focha 36. zdg 79 354

Maszynistka
obznajmiona z maszynowym księgowaniem („Elliot-Fisher”) tylko rutynowana siła, zostanie zaraz przyjęta. Wyczerpujące oferty do eksp. Kurjera Poznańskiego pod zdg 78 636

Kasjerka
rutynowana, znająca Kasę National potrzebną zaraz. Kaucja wymagana. Szczegółowe oferty podaniem wymagań do Kurjera Poznańskiego zdg 78 872.

Magistra
z 1-2 letnią praktyką i znajom. języka niem. przyjmie zaraz ewtl. później. Oferty z odpisem świadectw, podaniem wysokości pensji i referencji uprasza Apteka pod Lwem, Toruń, Rynek Nowomiejski.

Agentów portretowych
Semi-Email do przebojowych nowości na doskonałych warunkach poszukuje Zakład Portretowy „Emailt”. Kielce, Sienkiewicza 42. zdg 79 323

Służąca
może sie zgłosić do wszystkiego. Prasowalnia, Dąbrowskiego 15 zdg 79 091

Dziewczyna
do wszystkiego, dobrem gotowaniem, dobrimi świadectwami potrzebna od 1. 5. Fredry 12, m. 13. zdg 79 084

Niani
uczciwej, trzyletni chłopczyk. — Miesięcznie 15 zł. Grunwaldzka 15, mieszkanie 6 zdg 79 082

Bufetowa
potrzebna. Pocztowa 28, cukiernia. zdg 79 125

Panienska
młodsza, pomoc szyciu damskim potrzebna. Bukowska 32 — 9. zdg 79 170

Fryzjerka
Rzeczypospolita 4. zdg 79 260

Inteligentną
wymowną, młodszą siłę poszukuje do stoiska na Targi. Zgłoszenia sobotę 10-13, Długa 12, m. 8. zdg 79 184

Posługaczka
z praniem. Marsz. Focha 36 — 14 zdg 79 074

Dziewczyna
potrzebna od 1. 5. Górna Wilda 29. Rzeźnictwo. zdg 79 058

Urzędnik gospodarczy
kawaler pod dyspozycje ze szkola rolnicza, poleceniami zaraz potrzebny. Zgłoszenia z odpisami świadectw (bez zwrotu) Majetność Chocicza-Mała per. Wrzesnia. dz 2 026

Szofer -
mechanik z długoletnią praktyką kawaler potrzebny do prowadzenia wozu ciężarowego marki Bissing. Zgłoszenia z życiorysem, odpisami świadectw oraz podaniem pensji tygodniowej proszę skierować do Par. Toruń pod „Szofer”. Pg 3 634-64.52

Bona
do dworu potrzebna z niemieckim życiem. Zgłoszenia osobiste Ratajczaka 33, pensjonat. Pg 3 628-54.288

Chemiczarka
prasowaczka garderoby natychmiast potrzebna. Oferty „Par” Toruń pod „Kwalifikowana”. Pg 3 626-64.50

Służąca
potrzebna zaraz na letnisko do pomocy dzieci — Księgarnia „Słoneczniki” Dąbrowskiego 2. zdg 79 267

Panienska
do pakowni (skład biawatów) która dobrze pakuje potrzebna zaraz. Szczegółowe oferty z wymaganiami do Kurjer Poznańskiego zdg 79 266

Dziewczyna
szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 79 139

Podróżujących
zaprowadzonych na prowizję przez generalne przedstawicielstwo fabryk serów, konserw na Poznań, Poznańskie, Śląsk, Pomorze poszukiwani. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 347.

Fryzjerka
Marcina 27. zdg 79 346

Panienska
z wykształceniem gimnazjalnym potrzebna zaraz do prac domowych. Oferty z życiorysem Kurjer Pozn. zdg 79 339.

Dziewczyna
uczciwa czysta akurata lubiąca dzieci potrzebna. Aleja Wielkopolska 4. zdg 79 338

Fryzjer
Klasztorna 22. zdg 79 337

Uczeń
fryzjerski potrzebny Fabryczna 6 zdg 79 334

Podróżujących
dobrze zaprowadzonych branzę cukrów i czekolad oraz olejkach i esencjach owocowych na miasto Poznań i województwo pomorskie przyjmie zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 79 315.

Elewka
cheaca sie wynuczyć gotowania i wszelkich prac wchodzących w zakres gospodarstwa domowego może sie zgłosić od 1 maja. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 79 422

Humor zagraniczny
Jak to w pogoni za kapeluszem, można złapać męża. (Politiken — Kopenhaga). S. F.

Humor zagraniczny
Jak to w pogoni za kapeluszem, można złapać męża. (Politiken — Kopenhaga). S. F.

Humor zagraniczny
Jak to w pogoni za kapeluszem, można złapać męża. (Politiken — Kopenhaga). S. F.

Humor zagraniczny
Jak to w pogoni za kapeluszem, można złapać męża. (Politiken — Kopenhaga). S. F.

Humor zagraniczny
Jak to w pogoni za kapeluszem, można złapać męża. (Politiken — Kopenhaga). S. F.

Humor zagraniczny
Jak to w pogoni za kapeluszem, można złapać męża. (Politiken — Kopenhaga). S. F.

Humor zagraniczny
Jak to w pogoni za kapeluszem, można złapać męża. (Politiken — Kopenhaga). S. F.

Humor zagraniczny
Jak to w pogoni za kapeluszem, można złapać męża. (Politiken — Kopenhaga). S. F.

Humor zagraniczny
Jak to w pogoni za kapeluszem, można złapać męża. (Politiken — Kopenhaga). S. F.

Humor zagraniczny
Jak to w pogoni za kapeluszem, można złapać męża. (Politiken — Kopenhaga). S. F.

Humor zagraniczny
Jak to w pogoni za kapeluszem, można złapać męża. (Politiken — Kopenhaga). S. F.

Humor zagraniczny
Jak to w pogoni za kapeluszem, można złapać męża. (Politiken — Kopenhaga). S. F.

Humor zagraniczny
Jak to w pogoni za kapeluszem, można złapać męża. (Politiken — Kopenhaga). S. F.

Humor zagraniczny
Jak to w pogoni za kapeluszem, można złapać męża. (Politiken — Kopenhaga). S. F.

Humor zagraniczny
Jak to w pogoni za kapeluszem, można złapać męża. (Politiken — Kopenhaga). S. F.

Młodszy
pomocnik krawiecki potrzebny. Patalas, Matejki 41. zdg 79 459

Przychodnia
do wszystkiego, na cały dzień, Zupańskiego 13 a, m. 14. zdg 79 182

Potrzebna
młodsza krawcowa samodzielna bardzo akurata. Adres Kurjer Pozn. zdg 79 212.

Uczennice
krawieczny roczne Dąbrowskiego 26 — 9 podwórzu. zdg 79 339

Kelner
młodszy dłuższa praktyka cukierni potrzebny zaraz. „Argentyna”, Marcinkowskiego. Zgłoszenia pomiędzy 14 — 16. zdg 79 367

Dziewczyna
potrzebna Stroma 22 Lacińska. zdg 79 364

Kucharka
do wszystkiego potrzebna. Wrocławska 14, m. 5. zdg 79 382

Osoba
uczciwa i sumienna do posług na 2-3 godz. dziennie, 10 zł miesięcznie potrzebna. Wojciechowski, Stawna 13. zdg 79 378

Sprzedawcy
od zaraz potrzebni. Górna Wilda 74, m. 1. zdg 79 472

Fryzjer
potrzebny. M.